

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا (نساء-٤٦)

तारीख, उद्दीष और तइसीर का निथोड

जिज्ञात, शयातीन और दज्जाल

जिज्ञात, शयातीन और दज्जाल के किन्तों और शरारतों की
तइसीलात और, रंज-गमके अस्बाब और इससे
छिझाऊत के इडानी और अमली छिदायतों का मजमूआ.

हिस्सा-अव्वल

जह्द, नजूम, काडिन और नजरेबद से छिझाऊत का
ईलाज और आमाव का मजमूआ
हिस्सा दोम

❖ मुरत्तिब ❖
मो. शम्सुलहक हाशिम
यांग्गा, जि. आशंद
गुजरात

❖ તફસીલાત ❖

ઈસ કિતાબકે જુમ્લા હુકૂક બહકકે નાશિર મેહકુઝ હૈ.

મુરત્તિબ	:-	મૌ.શમ્સુલહક હાશિમ
હાશિમ	:-	૨જબ, ૧૪૩૬ હિજરી મે, ૨૦૧૫ ઈ.સ.
તઅદાદ	:-	૧૦૦૦

❖ મિલને કે પતે ❖

- (૧) મૌ. શમ્સુલહક હાશિમ,
મુ.પો.યાંગા-૩૮૮ ૪૨૧, જિ.આણંદ
મો.નં.: ૯૧૭૩૦ ૮૭૫૪૨
- (૨) આસિફ એસ.મોમિન
ચિરાગ ફર્નિચર
ભાલેજ રોડ, ઓવરબ્રિજ પાસે,
મિના પાર્કની બાજુમાં, આણંદ
મો.નં.: ૯૧૪૦૧૪૨૩૨૦

મહૂમો કે ઈસાલે સવાબ કે લિયે કિતાબ તકસીમકરને કે
લિયે ઈસ નંબર પર રાબતા કરે.

મો.નં. ૯૧૭૩૦ ૮૭૫૪૨

ફેદરિસ્ત

પેજ નં.

(૧) શયતાન :-

૧) શયતાન	૫
૨) શયતાન કા મકસદે પયદાઈશ	૬
૩) શયતાન કૌન હે ?	૭
૪) શયતાનકા નામ ઈબ્લીસ કયૂં રખા ગયા ?	૭
૫) શયતાનકી હકીકત.	૭
૬) ઈન્સાની શયતાન	૮
૭) શયતાન સે દુશ્મની રખો ઓર લઅનત ભેજો.	૮
૮) શયતાન ઈન્સાન.	૯
૯) શયતાનકી દોસ્તી	૯
૧૦) શયતાન કા નિશાના ઓર ઈરાદા	૧૦
૧૧) શયતાનકે નાદાન દોસ્ત	૧૦
૧૨) શયતાનકે પસંદના પસંદ લોગ.	૧૧

(૨) શયતાન કી શરારતે :-

૧૩) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલ.) ને શયતાનકો કંકરિયાં મારી.	૧૧
૧૪) ઈબ્લીસકા હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો તલાશ કરના.	૧૨
૧૫) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ગરદન દબાને કા મન્સૂબા.	૧૨
૧૬) જંગે બદ્રમેં શયતાનકી શિર્કત	૧૨
૧૭) ઈબ્લીસકા પાની પર તખ્ત બિછાના ઓર દરબાર લગાના	૧૩
૧૮) શયતાન કા આદમી કો ગિરહ લગાના.	૧૪
૧૯) શયતાનકા સામાને ગુમરાહી	૧૪
૨૦) ઈન્સાન શયતાનકે કાબૂમેં કબ આતા હે ?	૧૫
૨૧) ઓરત શયતાનકા આધા લશ્કર હે.	૧૫
૨૨) શયતાનકા જાલ	૧૫
૨૩) ખ્વાહિશાતે ઈન્સાની શયતાન કા જાલ હે.	૧૫

૨૪)	ગંદી નાલીમેં પેશાબ ન કરે.	૧૬
૨૫)	ખુલે સર કજાએ હાજત જાના	૧૬
૨૬)	શયતાન ઈન્સાન કે સાથ કબ ખાતા પીતા હૈ ?	૧૬
૨૭)	ઐયૂબ (અલ.) કી બિમારી સે શયતાન લગ્ગત લેતા થા	૧૬
૨૮)	શયતાન કે પાસ ઈલાજ કા સંદૂક	૧૭
૨૯)	શયતાનકી શરાત ઔર ફરિશ્તોંકી હિફાઝત	૧૭
૩૦)	શયતાનકા પેશાબ ઈન્સાન કે કાનમેં	૧૮
૩૧)	જલ્દ બાઝી શયતાનકી તરફ સે હૈ.	૧૮
૩૨)	ગધા શયતાનકો દેખતા હૈ.	૧૮
૩૩)	જમાઈ (બગાસા) કે વક્ત શયતાન બંદે કે પેટમેં ઘૂસ જાતા હૈ.	૧૮
૩૪)	શયતાન કા સબસે બડા હથિયાર	૧૯
૩૫)	શયતાનસે હિફાઝત	૧૯
૩૬)	શયતાન ઈન્સાનમેં ખૂનકી તરહ ચલતા હૈ.	૨૦
૩૭)	બાઝાર ઔર શયતાન	૨૦
૩૮)	શયતાન ઈન્સાન પર કેસે ગાલિબ આતા હૈ ?	૨૦
૩૯)	શયતાન ઈન્સાનમેં કહાં કહાં હોતા હૈ ?	૨૧
૪૦)	ઈન્સાનકો ગુમરાહ કરને કે લિયે શયતાનકે દાવપેચ	૨૧
૪૧)	આમાલે બદકો ખૂબસૂરત બનાકર પેશ કરના.	૨૧
૪૨)	ઈન્સાનકો સુસ્ત ઔર કામચોર બનાદેના	૨૧
૪૩)	ઈન્સાનસે જૂઠી હમદર્દી જાહિર કરના.	૨૨
૪૪)	શયતાન કા વસવસે ડાલના	૨૨
૪૫)	શયતાનકી જમાઅત બુરે ખ્યાલકા સર ચશ્મા હૈ.	૨૩
૪૬)	શયતાન ઈન્સાનમેં ત્રીન રાસ્તોં સે દાખિલ હોતા હૈ.	૨૪
૪૭)	શયતાનકે અસરસે ઈન્સાનકા બેહોશ હોજાના.	૨૪
૪૮)	સવારી યા હાજરી કી હકીકત	૨૪
૪૯)	શયતાનકા ફિત્ને ફેલાને મેં હોશિયારી સે કામ લેના.	૨૬
૫૦)	શયતાન ઈન્સાનકે નાક કે બાસે પર રાત ગુજારતા હૈ.	૨૭
૫૧)	હર ઈન્સાનકે સાથ રહેનેવાલા શયતાન.	૨૮
૫૨)	શયતાન કા ધોકા ફરેબ.	૨૮

(૩) શયતાનકા વસવસે ડાલના :-

૫૩) દીનમેં શક પયદા કરને કી કોશિષ	૨૯
૫૪) સહાબા (રદી.) પર શૈતાન કા બસ ન ચલના.	૨૯
૫૫) ઈબ્લીસ કા તખ્ત	૩૦
૫૬) ઈબ્લીસ કે તખ્તકે પાસ સાપ હૈ.	૩૦
૫૭) શયતાની વસવસે ઔર અમ્બિયા (અલ.)	૩૦
૫૮) પરેશાન ખ્વાબ કા ઈલાજ	૩૧
૫૯) શયતાન કો દિલ સે હટાનેકા અમલ	૩૨
૬૦) વસવસા મોમિન કોભી આતા હૈ.	૩૨
૬૧) ગુસલ ખાને મેં પેશાબ કરને સે વસવસે કી બિમારી હોતી હૈ.	૩૩
૬૨) શયતાન કે લિયે ધુરી.	૩૩
૬૩) બુરે વસવસે કે પાંચ નુકશાન	૩૩
૬૪) શયતાન કા વસવસે ડાલના	૩૪
૬૫) વસવસે દૂર કરને કી દુઆ	૩૪
૬૬) વસવાસિલ ખત્રાસકી તફસીર	૩૪
૬૭) શયતાન વસવસે કબ ઔર કેસે ડાલતા હૈ ?	૩૫
૬૮) હર હાલમેં ઈન્સાનકે સાથ શયતાનકી મૌજૂદગી.	૩૫
૬૯) શયતાન હર વક્ત હમારે પાસ રહેતા હૈ.	૩૫
૭૦) શયતાન કા સુરમા ઔર ચટની.	૩૬

(૪) શયતાનકી કમઝોરી :-

૭૧) માહે રમઝાનમેં શયતાનકી બંદીશ	૩૬
૭૨) શયતાન હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી શકલમેં નહી આસકતા.	૩૭
૭૩) શયતાન હઝરત ઉમર (રદિ.) સે ડરતા થા	૩૭
૭૪) આદમી કે સાથ ફરિશ્તા ઔર શયતાન કયા કરતા હૈ ?	૩૮
૭૫) મોમિન અપને શયતાનકો થકા દેતા હૈ.	૩૯
૭૬) મોમિનકા શયતાન દુબ્લા હો જાતા હૈ.	૩૯
૭૭) ઈબ્લીસ ચાર મરતબા રોયા.	૩૯
૭૮) ખાનેસે પહેલે બિસ્મિલ્લાહ પઢના.	૪૦

૭૯)	શયતાન બાએહાથ સે ખાતા પીતા હૈ.	૪૦
૮૦)	શયતાન પાની કેસે પીતા હૈ.	૪૦
૮૧)	શયતાન કી મોમિન કે સામને બુઝદિલી	૪૦
૮૨)	શયતાન કો ગાલિયાં મત દો.	૪૦
૮૩)	ઈન્સાન શયતાનકે કબ્જે મેં કબ જાતા હૈ.	૪૧
૮૪)	ઈન્સાનકા સિજદા કરને પર શયતાન કા વાવીલા	૪૧
૮૫)	શયતાન જમીન મેં ઘસ ગયા.	૪૧
૮૬)	ઈબ્લીસ કી તૌબા કી ખ્વાહિશ	૪૨
૮૭)	શયતાન કે મુકાબલેમેં ફકીહ ઔર આબિદ	૪૨
૮૮)	આલિમ ઔર આબિદકા શયતાન કે સાથ ઈબ્રતનાક કિસ્સા	૪૩
૮૯)	શયતાનકી તદબીર કમઝોર હૈ.	૪૪
૯૦)	શયતાનકા મકર બહોત કમઝોર હૈ.	૪૫

(૫) શયતાનસે હિફાઝત :-

૯૧)	હર ઈન્સાનકે સાથ હિફાઝત કરને વાલે ફરિશ્તે	૪૫
૯૨)	ત્રીન કિસમકે અફરાદ શયતાનસે મેહફૂઝ હૈ	૪૬
૯૩)	શયતાન દૂર ભાગતા હૈ.	૪૭
૯૪)	ઝિક્ક ઔર તિલાવત કે નૂરસે શયતાન ભાગતા હૈ.	૪૭
૯૫)	બંદ બરતનોં મેં શયતાન નહી ઘુસતે	૪૭
૯૬)	સાલમેં કિસી રાતમેં વબા ઉતરના.	૪૮
૯૭)	ઔલાદકો શયતાનસે બચાનેકા તરીકા.	૪૮
૯૮)	શયતાન ઘરમેં નહી આ સકતા.	૪૮
૯૯)	યોર ઔર શયતાન સે પનાહ.	૪૮

(૬) જિન્નાત

૧૦૦)	જિન્નાત હકીકત	૫૦
૧૦૧)	જિન્નાત કે અવસાફ કી બિના પર ઉન્કે ચંદ નામ	૫૧
૧૦૨)	હુઝૂર (સ.અ.વ.) જિન્નાતોં ઔર ઈન્સાનોં કે નબી હૈ.	૫૨
૧૦૩)	જિન્નાત શરીઅતકે મુકલ્લફ હૈ.	૫૨
૧૦૪)	જિન્નાતકી નમાઝી કી જગહૈ.	૫૩

૧૦૫) જિન્નાત કો હજજકી દઅવતે ઈબ્રાહીમી	૫૩
૧૦૬) જિન્નાતોં કા ઈન્સાનોંકો દેખના.	૫૩
૧૦૭) જિન્નાત કા ઈન્સાનોં કો તકલીફ પહૂંચાના	૫૩
૧૦૮) જિન્નાતોં કા ખાના.	૫૪
૧૦૯) જિન્નાત કી લંબી ઉમ્મે હોના.	૫૪
૧૧૦) સાપકી શકલ મેં ઉમરહ કરનેવાલા જિન	૫૫
૧૧૧) ઘરોં મેં રેહનેવાલે મુસલમાન યાકાફિર જિન્નાત	૫૫

(બ) જિન્નાતકી શારત :-

૧૧૨) બયતુલખલા જિન્નાત કે ઘર હે.	૫૫
૧૧૩) ગંદી જગહ શયતાન ઔર જિન્નાત કે ઘર હે.	૫૬
૧૧૪) ગોશ્તકી ચિકનાહટવાલે કપડોં મેં રેહતે હે.	૫૬
૧૧૫) બાઝ કુત્તે શયતાન હે.	૫૬
૧૧૬) કાલા કુત્તા શયતાન હે.	૫૭
૧૧૭) કૌનસે ઘરેલું સાપ કત્લ કરે.	૫૭
૧૧૮) કોનસા સાપ જિન હોતા હે.	૫૮
૧૧૯) જિન્નાત કિસકિસ શકલમેં આ સકતા હે.	૫૮
૧૨૦) મદીના શરીફ કે જિન્નાત	૫૮
૧૨૧) જિન્નાત કા ઈન્સાનોંકો ઉઠાકર લે જાના	૫૮
૧૨૨) જિન્નાત કે અજાઈબાત બયાન કરનેવાલા	૫૯

(૮) દજજાલ

૧૨૩) દજજાલકા ફિત્ના	૬૦
૧૨૪) દજજાલકી શકલો સૂરત	૬૨
૧૨૫) દજજાલકે ફિત્ને સે બચને કી તદબીરે	૬૩
૧૨૬) ઈસ ઉમ્મતમેં ફિત્ને કયૂં રખે ગયે ?	૬૫
૧૨૭) ફિત્નોં કો પહેલેસે જાનના ચાહિયે.	૬૫

(૯) રંજ ઔર ગમ

૧૨૮) રંજગમ કે અસ્બાબ ઔર ઉસ્કા ઈલાજ	૬૫
૧૨૯) દુનિયામેં કોઈ શખ્સ રંજસે ખાલી નહી.	૬૯

૧૩૦) પૂરી દુનિયા આબિરતકા શો રૂમહે.	૬૯
૧૩૧) ગંદે માહોલ કા અસર	૭૦
૧૩૨) ઈન્સાન દોસ્તસે પહેંચાના જાતા હે.	૭૦
૧૩૩) આજ કે મુસલમાન કી સોંચ	૭૧
૧૩૪) નેક લોંગો સે મોહબ્બત કી જિયે.	૭૧
૧૩૫) એહલે ઈલ્મકી સોહબત ફિત્નોંસે નજાત.	૭૧
૧૩૬) નેક ઔરત કૌમકા સરમાયા.	૭૨
૧૩૭) નઈનસલ કા હાલ	૭૨
૧૩૮) નશાબાઝી	૭૩
૧૩૯) શયતાન કે જૂઠે વાઅદે.	૭૪
૧૪૦) દુનિયાકી મોહબ્બત ફસાદકી જડ	૭૪
૧૪૧) લાલચકી નહૂસત	૭૫
૧૪૨) મૌજુદા ઝમાને કે લોગ	૭૫
૧૪૩) જાહિરકા દોસ્ત દિલકા દુશ્મન	૭૫
૧૪૪) મુસલમાનોં કી બરબાદી કા સબબ	૭૬
૧૪૫) મુસીબત કા ફિત્ના	૭૮
૧૪૬) આઝમાઈશ કા મેઅ્યાર (કસોટી)	૭૮
૧૪૭) શયતાન કે વસવસોં પર ધ્યાન ન દીજિયે	૭૯
૧૪૮) ખૂશહાલી (માલદારી) કા ફિત્ના	૮૦
૧૪૯) કરીમઝાત કે લુત્ફો કરમકા યકીન રખો	૮૦
૧૫૦) મુસીબતોંકા અસ્લી ઈલાજ	૮૧
૧૫૧) હદીસે કુદસી	૮૧
૧૫૨) હઝરત અલી (રદી.) કા ફરમાન	૮૧
૧૫૩) હમારી હાલત	૮૨
૧૫૪) અલ્લાહ વાલોંકી હાલત	૮૨
૧૫૫) ઘમંડી મિઝાજ	૮૩
૧૫૬) અકલમંદ કી ઝબાન ઔર જાહિલકાદિલ	૮૪
૧૫૭) અલ્લાહકી નેઅમતકી કદર કરના ચાહિયેં.	૮૪

૧૫૮) દુઃખ ઔર પરેશાની કે વકત દુરુદશરીફ પઢો.	૮૫
૧૫૯) એક કિંમતી મલ્કૂઝ	૮૬
(૧૦) દુઆ :-	
૧૬૦) દુઆકી જરૂરત	૮૬
૧૬૧) દુઆ હમારા સબસે બડા હથિયાર હૈ.	૮૭
૧૬૨) ખવાસે કુઆની	૮૮
૧૬૩) અકસીર નુસ્ખા	૮૯
૧૬૪) મસ્નૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરો.	૮૯
૧૬૫) નેક બંદોકે લિયે ફરિશતોંકા દુઆ કરના.	૯૧

હિસ્સા દોમ

(૧૧) નજરેબદ

૧) નજર લગના એક હકીકત હૈ.	૯૪
૨) ઈન્સાનકી નજરે બદ લગના.	૯૪
૩) નજરે બદ કાઈલાજ	૯૫
૪) નજર લગને કા અંદેશા હોતો યે પઢે	૯૬
૫) કોઈ ચીઝ અચ્છી લગેતો દુઆસે મેહફૂઝ કરલો.	૯૭
૬) અહમદુઆ.	૯૭

(૧૨) જાદૂ

૭) જાદૂકી હકીકત	૯૮
૮) હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર યહૂદી કા જાદૂ કરના.	૧૦૧
૯) જાદૂ કા અસર	૧૦૨
૧૦) જાદૂ કા ઈલાજ	૧૦૨
૧૧) હિફાઝતી તદબીર	૧૦૨
૧૨) જાદૂકા અસર હો જાને પર યે ઈલાજ કરે.	૧૦૩
૧૩) બાઝ મુજર્બ આમાલ	૧૦૩
૧૪) જાદૂ ઔર બગાવત સે કિસી કો કત્લ કરના હરામ હૈ.	૧૦૪
૧૫) જાદૂગર કા કિસ્સા	૧૦૫

(૧૩) નજૂમી કાહિન

૧૬) નજૂમી (જયોતિષ વિદ્યાનો જાણકાર) જોષી	૧૦૬
૧૭) કાહિન (ભવિષ્ય વાણી કહેનાર)	૧૦૬
૧૮) કાહિન ઔર નજૂમી કે પાસ જાના.	૧૦૭

(૧૪) અમલિયાત

૧૯) અમલિયાત કરના	૧૦૮
૨૦) તકદીરે ઈલાહી કા ફેંસલા હોકર રેહતા હૈ.	૧૦૮
૨૧) આયાતે હિફાઝત	૧૦૯
૨૨) સફરમેં જહાં કિયામ કરના હો યે દુઆ પઢે.	૧૦૯
૨૩) ફઝાઈલે સૂરએ બકરહ	૧૦૯
૨૪) ઘરમેં શયતાન દાખિલ ન હોગા	૧૧૦
૨૫) સરકશ શયાતીન પર સખ્ત આયતેં	૧૧૧
૨૬) આયતુલકુર્સીકી શાન	૧૧૧
૨૭) સૂરએ હશર કી આખરી આયતોં કી બરકતેં	૧૧૧
૨૮) સૂરએ ઈખ્લાસ કી તાસીર	૧૧૨
૨૯) ગમયા બેયેની યા અહમ કામ પેશ આયે.	૧૧૨
૩૦) બલા ઔર આફતોં કો ટાલને કે લિયે	૧૧૨
૩૧) વુઝૂ ઔર નમાઝ કે ઝરીયે પનાહ.	૧૧૩
૩૨) મસ્જિદસે નિકલતે વકત શયતાન સે હિફાઝત કી દુઆ	૧૧૩
૩૩) સખ્ત બિમારીસે શિફા કે લિયે	૧૧૪
૩૪) જાદૂ અસર નહી કરતા.	૧૧૪
૩૫) આફતોં ઔર બલાઓં કી હિકમતે	૧૧૫
૩૬) ઈમાન કી સલામતી કી દુઆ કરતે રહેના ચાહિયે	૧૧૬
૩૭) શયતાન કા ડર ઔર ઉસ્કા ઈલાજ	૧૧૬
૩૮) શયતાન કે શર ઔર મકરસે બચનેકી જામેઅ દુઆ	૧૧૬
૩૯) ઝયાદા બૂઢાપે વાલી ઉમ્મસે પનાહ માંગો	૧૧૭
૪૦) હર કિસ્મકી દીની દુન્યવી આફતોંકા ઈલાજ	૧૧૭
૪૧) રાતકી સલામતી	૧૧૯
૪૨) બુરાઈયોંસે પનાહ હાસિલ કરના.	૧૨૦
૪૩) દુઆએ કર્બ કયૂં નહી પઢતે ?	૧૨૦
૪૪) બેટીકો કોઈ તકલીફ પેશ આયે તો દુઆએ કર્બ પઢો.	૧૨૨
૪૫) હર મુસીબત કા ઈલાજ	૧૨૩

બિસ્મીહી તઆલા

પેશોનઝર કિતાબ હઝરત મવલાના શમ્સુલહક યાંગા સાહબને તરતીબ દી હે. બળેહી હસ્સાસ ઉનવાનો પર મૌસુફને કલમ ઉઠાયા હે. જીસ્મે શૈતાન કે વસાવિસ ઔર ઉસસે બચનેકી તદબીરે, જિન્નાત કી શરારતે ઔર ઉસસે હિફાઝત કે અમલ ઔર ફિત્તએ દજજાલ કી તફસિલાત દર્જ હે.

નિઝ રંજ-ગમ, આફત-મુશીબત, બીમારી વ બેચેની જેસે ઉમ્મતે મુસ્લિમહકો હર કદમ પર પેશ આનેવાલે મસાઈલકા હલભી બળી ખૂબીસે લીખા હે. જાદુકી હકીકત ઔર ઉસ્કા ઈલાજ નીઝ ઉસસે હિફાઝતકા તરીકા ભી બળે અચ્છે અંદાઝમે લિખા હે. નજરેબદકી હકીકત ઔર નજર લગ જાયે તો મસનૂન દુઆઓ સે ઉસકે ઈલાજ કા તરીકાભી લિખા હે.

કુરઆનો હદીષકી રોશનીમેં મુસ્તનદ કિતાબોં કે હવાલોંસે બહુતહી મુફીદ મવાદ જમા કિયા હે. આસાન ઝુબાન ઔર સાદહ તર્જો તહરીરસે મુરત્તિબ કી હે પર ખુલૂસ જઝબેકા પતા ચલતા હે કે કિતાબ ફક્ત અલમારીકી ઝીનત ન બને, બલ્કે ઉસ્સે કૌમ કી અમલી જીંદગી આરાસ્તા હો. ઔર અકાઈદ ભી દુરુસ્ત હો.

જુબાન ઉર્દુ ઔર લીપી ગુજરાતી હોને કી વજહ સે કિતાબ કી ઈફાદિયતમેં ઔર ઈઝાફા હો ગયા હે. અલ્લાહ તઆલા મુરત્તિબ મૌસૂફ કી કોશિષકો કબૂલ ફરમાવે ઔર ઉમ્મતે મુસ્લિમહકો ઉસ્સે ખૂબ સે ખૂબતર ફાયદા પહુંચે. આમીન.

(મુફતી) અહમદ યાકૂબ દેવલવી
મોહતમિમ: જામિઅહ ઉલૂમુલ કુરઆન
જંબૂસર, જિ.ભરુચ

પેશલફ્ઝ

જિન્નાત, શયાતીન, જાદૂ, નજરેબદ, વગેરે કા વુજુદ દુનિયામેં પાયા જાતા હે. જિસ્કા ઝિક કુર્આને કરીમ ઓર હદીષે પાકમેં મુતઅદ્દ મકામાત પર પાયા જાતા હે. કુર્આન કરીમમેં બહોત સી આયતેં ઓર હદીષ મેં દુઆએં જિન્નાત, શયાતીન, ઓર જાદૂ ઓર નજરે બદ કે અસરકો દૂર કરને મેં અપના ખાસ અસર રખતી હે. ઓર ઉન્કો પઢને કા એહતિમામ કરને વાલા પેશઆને વાલેં ખતરોંસે મેહફૂઝ રેહતા હે.

શયાતીન અપને હથકંડો (દાવપેચ-ચાલાકી) નાપાક હરકતેં કરનેસે કભી ગાફિલ નહી રહા. હર ઝમાને મેં નિહાયત ગરમ જોશી સે કામ કરતા રહા. ઓર જિસ કદર ઝમાન એ નબુવ્વતસે દૂરી હોતી ગઈ. શયતાની રાસ્તેં પર ચલને વાલે લોગ કસરતસે તૈયાર હોતે ગયે. યહાં તક કે આજકલ તો શયતાની મકરો ફરેબ કા બાઝાર ખુલા હુવા હે. ઓર હર કદમ પર શયતાની જાલ બિછા હુવા હે.

લિહાઝા ઈસ્લામપર ચલને વાલેં મુસલમાનોં કે લિયે જરૂરી હે કે વો નફસાની ઓર શયતાની હથકંડો (દાવપેચ) સે વાકીફ હો. લેકિન ઉમ્મતકા અકસર તબકા ઈસ મામલે મેં બહોત ગાફિલ પાયા ગયા. લિહાઝા ઉલ્મા એ ઈસ્લામને જબ યે હાલત દેખી તો શયતાની મકરો ફરેબ સે જાનકારી હાસિલ કરને કે લિયે ઉન્કી શરારતેં તફસીલ સે બયાન કી. જૈસા કે ઈસ બારે મેં મશહૂર કિતાબેં

“તલ્લીસે ઈબ્લીસ”: તાલીફ-અલ્લામહ ઈબ્ને જવઝી (રઅ.)

વફાત ૫૮૭ (હિજરી)

“લુકતુલ મરજાન ફી અહકામિલ જાન્ન”: તાલીફ-ઈમામજલાલુદ્દીન સુયુતી (રઅ.) વફાત ૮૧૧ (હિજરી)

“હુજ્જતુલ્લાહિલ બાલિગહ” તાલિફ :- હઝરત મૌલાના શાહ વલીયુલ્લાહ મુહદીસ દેહલ્વી (રઅ.)

વફાત ૧૧૭૬ હિજરી

“મઆરિફૂલ કુર્આન”: તસ્નીફ-હઝરત મૌલાના મુફતી મુહંમદ શફી સાહબ (રઅ.)

વફાત ૧૩૮૬ (હિજરી)

મજકુરા કિતાબોં મેં કુઆન-હદીષ કે હવાલોંસે જિન્નાત ઓર શયાતીનકે હાલાત ઓર ઉન્કે કરતૂત મૌકે મૌકે સે બયાન કિયે ગયે હૈ. ઈન કિતાબોં કે મુતાલે કે દૌરાન જો બાતેં અવામકે લિયે મુફિદ ઓર કારઆમદ માલૂમ હુઈ ઉન્કો તરતીબ દેકર “જિન્નાત ઓર શયતાત ઓર દજજાલ” કે નામસે ઉર્દૂ લિપિ ન પઢ સકને વાલોં કે લિયે ગુજરાતી લિપિમેં કિતાબ આપકી બિદમત મેં પેશ હૈ.

અલબત્તા ઈસ કિતાબ મેં “આકામુલ મરજાન ફિઅહકામિલજાન્ન” સે જિન્નાતોં ઓર શયાતીન કે બારે મેં જો તફસીલાત લિખી ગઈ હૈ ઉન્મેં સહી ઓર જઈફ રિવાયતેં ભી શામિલ હૈ. ઈસ લિયે ઉન્કો અકાઈદ ઓર ઈબાદતમેં મુકમ્મલ તૌર પર શરીઅત કે અહકામકી હૈસિયત ન દી જાયે. બસ ! આમ માલુમાત કે દર્જે મેં જિન્નાત ઓર શયાતીન કે કરતૂત ઓર શરારતેં ઓર ઉન્સે હિફાઝત કે આમાલ લિખે ગયે હૈ. તાકે ઈમાન વાલે બંદે ઉન્કી મક્કારિયોં ઓર શરારતોંસે મેહફૂઝ રેહ સકે.

લેકિન જો અમલિયાત ઉન બલાઓંસે હિફાઝત કે લિયે લિખે ગયે હૈ વો મુજરબ અમલિયાત ઉમ્મતકે અકાબિર ઉલ્માએ કિરામકે આઝમાયે હૂએ હૈ. ઓર શરીઅત કે બિલ્કુલ મુતાબિક હૈ. ઓર નાજાઈઝ હોને કા કોઈ શુબા નહી હૈ. અપની જરૂરત કે વક્ત ઈસ્તિમાલ કરે. અગર મુશ્કિલ હલ હોને મેં તાખીર હો તો સુસ્તી ઓર બદ દિલીસે ઈન આમાલ પર અમલ કરના ન છોડે. અલ્લાહ કો વહી બંદા પસંદ હૈ જો ઉસ્કી બારગાહ સે વાબસ્તા રહે.

વસ્સલામ

-: મુરત્તિબ -:

મો.શમ્સુલહક હાશિમ

મુ.ચાંગા, જિ.આણંદ

રજબ. ૧૪૩૬ હિજરી

તા.૧૨-૫-૨૦૧૫

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ્કે પ્યારે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને મુસલમાનોંકો હર ઉસ ચીઝકી તાલીમ દી હૈ. જિસ્મે ભલાઈ ઔર ફાયદા હૈ. તાકે મુસલમાન ઈન બાતોં પર અમલ કરકે અપને લિયે મુફીદ રાહ તલાશ કરે. મોજૂદા દોરમેં દીનસે દૂરીકી વજહસે અકસર અવામ પરેશાનીકા શિકાર નજર આતે હૈ. પરેશાનીકે વક્ત દીન પર અમલ કરનેકે બજાયે પરેશાનીસે બચને કે લિયે લોગ દૂસરે રાસ્તે તલાશ કરતે હૈ. દૂર દૂર કી ઠોકરે ખાતે હૈ. ઈસ્કી પરેશાની ઔર મુસીબતમેં જકડા હુવા દેખકર બનાવટી લે ભાગૂં આમિલ ઉસ્કો ઔર ઝયાદા પરેશાન કરતે હૈ. ઔર ઉસસે બડી બડી રકમ વસૂલ કરતે હૈ. મરતા કયા ન કરતા ! બિયારા ગરીબ ઉન્કે ચુંગલમેં ફંસ જાતા હૈ. જગા જગા બનાવટી આમિલોનેં ગેરેન્ટેડ કામ્યાબ ઈલાજ કે બોર્ડ લગા દિયે હૈ. સાથમેં નજૂમિયોં કી ભરમાર અવામ કો લૂંટ રહી હૈ.

આમ આદમી યે નહી સોચતા કે જબ યે હર પરેશાનીકા સચોટ ઈલાજ કરતે હૈ તો વો ખૂદ અપના ઈલાજ કયું નહી કરતે ? હાલાંકે યે બનાવટી આમિલભી ખુદ અપને મસાઈલ મેં પરેશાન હૈ.

બનાવટી આમિલોં ઔર નજૂમિયોંનેં અવામકો ઉન્કે ભોલેપનકા ફાયદા ઉઠાકર ખૂબ પરેશાન કરના ઔર રૂપિયા લૂંટના શુરૂ કરદિયા હૈ. હાલાંકે બાઝ બીમારિયાં કે ઈલાજ કે લિયે કલીનીક ખુલે હુએ હૈ. સીધે સાદે લોગ આમિલોંકે બેહકાનેસે બીમારીકા અંદાઝ નહી લગા સકતે ઔર કિસી અચ્છે ડોકટરસે ઈલાજ કરાનેકી બાત સમજમેં નહી આતી. ફિર યે જૂઠે આમિલ ઔર બનાવટી હકીમ ઐસે ભોલે ઔર સીધે સાદે મરીજકો જૈસૈં તૈસે મશવરે દેકર ઉન્સે અચ્છી ખાસી રકમ વસૂલ કર લેતે હૈ. અબ મરીજ ઈસ કાબિલ ભી નહી રેહતા કે કિસીકો અપની ખર્ચ કી હૂઈ રકમકી બાત કેહ સકે.

નતીજા યે હોતા હૈ ઈન ધોકે બાઝોંકી વજહસે આમ આદમીકા અચ્છે લોગોં પર ભી ભરોસા નહી રેહતા. હાલાંકિ હમદર્દ ઔર દૂસરેકે દુઃખમેં મદદ કરનેવાલે અચ્છે લોગ આસપાસ મેં હી મોજૂદ હોતે હૈ. મગર દીનસે દૂર રેહનેકી વજહસે ઐસે નેક લોંગોસે રાબેતા નહી રખપાતે. જિસ્કી સજા ઉન્હેં કિસી ન કિસી તરહ ભૂગતની પડતી હૈ.

અવામકો ચાહિયે કે ઝયાદાસે ઝયાદા ઉલ્માએ કિરામકી મજલિસોમેં શિર્કત કિયા કરે. ઈસસે ફાયદા યે હોગા કે નેકીયોં પર ઈસ્તિકામત રહેતી હૈ. અલ્લાહ તઆલાકી રહમતોંકા નુઝૂલ હોતા હૈ. બહોત સારે દીની મસાઈલકા ઈલ્મ હોજાતા હૈ. સાથ હી સાથ દુન્યવી મસાઈલ ભી ઈન બુઝુર્ગોંકે મશ્વરોંસે હલ હો જાતે હૈ.

હંમેશાસે ઉલ્માએ દીન ઔર બુઝુર્ગોંને દીનકા યે તરીકા જારી રહા હૈ કે વો અવામકો મુશ્કિલાતકે વક્ત ઈન્કે મસાઈલકો હલ કરનેમેં કિસી ન કિસી તરહ મદદ ફરાહમ કરતે હૈ. ઔર સાથમેં દુઆએ ઔર વઝાઈફ પઢનેકી તલ્કીન ભી કરતે રહેતે હૈ.

બેશક દુઆઓ ઔર વઝાઈફ મેં બડી બરકતેં હૈ ઈસ્સે બે શુમાર ફાયદે હાસિલ હોતે હૈ ઔર મસાઈલ હલ હોનેકે સાથ દીલોંકો એક તરહકા ઈત્મિનાન નસીબ હોતા હૈ.

યે કિતાબ હમને ઈસી લિયે તૈયાર કી હૈ તાકે પરેશાની ઔર મુસીબતકે વક્ત જહાં ગલત તરીકે ઈજ્તિયાર કિયે જાતે હૈ વહાં દુઆઓ ઔર વઝાઈફ ઔર ઝિંદગીમેં પેશઆને વાલે હાલાતમેં શરીઅતકે અહકામ પર અમલ કર કે ફાયદા હાસિલ કિયા જાયે. કિતાબમેં લિખી ગઈ દુઆએ ઔર વઝાઈફ કુર્આન-હદિષઔર બુઝુર્ગોંને દીનસે સાબિત હૈ.

અમલિયાત કરને વાલોંકે લિયે હિદાયત :-

- ❖ તમામ ફરાઈઝ યાની નમાઝ, રોઝે, ઝકાત ઔર હજજકી પાબંદી કરે ઔર તકવા ઈજ્તિયાર કરે.
- ❖ જબભી વઝીફા પઢને બેઠે તો વુંઝૂ કરે ઔર ધ્યાન ઔર તવજ્જુહસે પઢના જરૂરી હૈ.
- ❖ હર વઝીફે કે શુરૂં ઔર આખિરમેં દુરૂદ શરીફ જરૂર પઢલિયા કરે.
- ❖ અગર કામ હોજાયે તો અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરે.
- ❖ ઉમ્મતકો ઈસાલે સવાબ કરને કે લિયે ઈસ કિતાબકો મુફત તકસીમ કરનેકી નિયત કરે.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ه
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ه وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
 سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى آلِهِ وَ أَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ ه

(૧) શયતાન

(૧) શયતાન :-

શયતાનકા લફઝી મઅના :- ખબીસ, સરકશ, ખૂદસર, દૂરહોનેવાલા, સરકશી, દિખાનેવાલા, મુખાલિફત કરનેવાલા હોતા હૈ.

કયૂંકે ઈબ્લીસને સરકશી દિખાઈ ઔર હુકમે ઈલાહીકી મુખાલિફતકી ઈસલિયે ઉસે યે નામ દિયા ગયા. અરબી ઝબાનમેં શયતાન સાપકી એક કિસમકો કેહતે હૈ જો નિહાયત સરકશ ઔર ખબીસ હોતા હૈ. કશ્શાફકે મુસન્નિફ લિખતે હૈ કે શયતાનકી દો-કિસ્મેં હૈ એક વો શયતાન હૈ જો જિન્નાતોંકો ગુમરાહ કરતે હૈ ઉન્કો શયાતિનુલ જિન્ન કેહતે હૈ. દૂસરે વો જો ઈન્સાનોંકો ગુમરાહ કરતે હૈ. ઉન્હે શયાતીનુલ ઈન્સ કેહતે હૈ. રિવાયતમેં હૈ કે ઈબ્લીસ મલાઈકહ (ફરિશ્તોંકે) એક ગિરોહમે સે થા જિસ્કો અલજાન કેહતે હૈ. વો જન્નત કે બાલાખાનોમેં થા. ઈબ્લીસકા નામ અઝાઝિલ થા. અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્કો અચ્છે અખ્લાક ઔર શરાફતસે નવાઝા થા. આસ્માની દુનિયાકી અલમ બરદારી ઉસીકે સુપરદ થી. ઔર અલ્લાહકી ઈબાદત ઔર પાકીમેં ભી ઉસે સબ ફરિશ્તોં પર સબકત હાસિલ થી. લેકિન અલ્લાહકી નાફરમાની ઔર તકકબુરસે “શયતાન લઈન” મરદૂદ કરાર પાયા ઉસ્કે તીન અસ્બાબ થે.

(૧) પરહેઝગારી ઔર ઈબાદત કા ઘમંડ

(૨) મુલ્ક ઔર ઈકતિદાર (હોદ્દા) કા ઘમંડ

(૩) આદમ(અલ.) કો સિજદા કરનેકે સિલસિલે મેં અલ્લાહ તઆલાકે હુકમકા ઈન્કાર.

કુર્આન મજીદમેં શયતાનકા લફઝ ઔર ઉસ્કા ઝિક બુરાઈકે સાથ બહોત સખ્ત અંદાઝમેં આયા હૈ. જો અઝલસે આદમ (અલ.)કો ગુમરાહ કરનેકે લિયે હરવકત તાકમેં રેહતા થા. વો આદમ (અલ.) ઔર હવ્વા (અલ.) કો જન્મતસે નિકાલે જાનેકા સબબ થા. મુનાફિકોં કે ગુમરાહ લીડરોંકો ભી કુર્આનમે શયાતીન કહા ગયા હૈ.

(૨) શયતાનકા મકસદે પચદાઈશ :-

શયતાનકો અલ્લાહ તઆલાને ઈસલિયે પૈદા કિયા હૈ તાકે ઉસ્કે ઝરીયે અપને બંદોકા ઈમ્તિહાન લે સકે. કૌન શયતાની રાહ ઈશ્તિયાર કરતા હૈ ? ઔર કૌન અલ્લાહ તઆલાકા ફરમા બરદાર બનકર રહેતા હૈ ? ઔર જિસ મકસદ કે લિયે પૈદા કિયા ગયા હૈ ઉસે પૂરા કરનેકે લિયે એસી કુવ્વત ઔર તાકાત અતા ફરમાઈ હૈ જિસે વો હથિયારકે તૌર પર ઈન્સાનોંકે ખિલાફ ઈસ્તિમાલ કરતા હૈ. ઔર શયતાનકે હથિયાર યે હૈ.

(૧) ઈન્સાનોંકો નજર નહી આતા.

(૨) ઈન્સાનોંકે દિલોમેં બુરે ખ્યાલાત ડાલનેકી તાકત રખતા હૈ.

(૩) ઈન્સાનકે જિસ્મમેં દાખિલ હો સકતા હૈ.

(૪) બુરાઈકો ઈન્સાનકે લિયે મુઝય્યન કર સકતા હૈ.

(૫) હરજગા આને જાને કી બે પનાહ કુવ્વત ઔર તેઝ રફતારી ભી ઉસે હાસિલ હૈ.

ઈન તમામ કુવ્વતોં કે બાવુજૂદ શયતાન ઈન્સાનોંકો ઝબરદસ્તી ગુમરાહ નહી કર સકતા. અલ્લાહ તઆલાકે નેક બંદો પર કાબૂ નહી પા સકતા ઔર ઝબરદસ્તી ગુમરાહ નહી કર સકતા. જૈસાકે કુર્આન મજીદ મેં

ઈશાદ છે, “બેશક મેરે બંદો પર તુંજે કોઈ ગલ્બા નહી લેકીન હા, જો ગુમરાહ તેરી પેરવી કરે” (સૂરએ અલહિજર-૪૨, પારા-૧૪૩-૩)

ઈસી તરહ જહન્નમમેં જાને કે બાદ શયતાન ખૂદ જહન્નમીયોં સે કહેગા, “મેરા તુમ પર ઝોર ન થા સિવાય ઈસ્કે કે મૈંને તુમહે બુલાયા. તો તુમને મેરી બાત માનલી. લિહાઝા (આજ) તુમ મુંજે મલામત ન કરો બલ્કે અપને આપકો મલામત કરો.”

(સૂરએ ઈબ્રાહીમ-૨૨, પા-૧૩, ૩-૧૬)

ઈન આયતોંસે માલુમહુવા કે શયતાન હર કિસીકો ઝબરદસ્તી ગુમરાહ નહી કરતા મગર ઉસ્કો જો ઉસ્કી દઅવત પર લબ્બૈક કહે.

(૩) શયતાન કૌન હે ?

શયતાન જિન્નાતકી વો કિસ્મહે જો ખુદા કી નાફરમાન હે, ઔર યે ઈબ્લીસ મલ્ઉન કી ઓલાદમેં હે. ઈસ લિયે એસે શરીર (નાફરમાન) ઔર સરકશ હે, ઉન્કો “શયાતિન” કહેતે હે, ઔર અગર ઉસસે ભી સરકશી મેં આગે બહે હુએ હો ઔર બહોત ખતરનાક હો ઉસ્કો “ઈફ્રિત” કહેતે હે.

જિન્નાતકી ત્રીન કિસ્મે હે : (૧) જો હવામેં ઉડતે રહેતે હે, (૨) સાપ ઔર કુત્તે હે (૩) જો ઈધર ઉધર ધુમતે ફિરતે હે. અલ્લામહ સુહેલી (રહ.) ફરમાતે હે યે આખરી કિસ્મકે વો જિન્નાત હે જો અપની શકલો સૂરત મુખલીફ તોર પર બદલ સકતે હે.

(૪) શયતાન કા નામ ઈબ્લીસ કયું રખા ગયા ?

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હે કે શયતાન કા નામ ઈબ્લીસ ઈસ લિયે રખા ગયા કયું કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્કો હર કિસ્મકી ખેર સે મેહરૂમ કર દિયા થા. (ઈબ્ને જરીર)

(૫) શયાતીન કી હકીકત :-

જિન્નાતોંકી અકસરીયત સરકશ ઔર જાલિમ હોતી હે ઈસી લિયે કુર્આન હદીસમેં ઉન્કો શયાતીન કે નામસે પુકારા ગયા હે.

લિહાઝા જિન્નાત ઔર શયતાનમેં ફર્ક યે હુવા કે જિન્નાતોંમેં નેક, બદ, મુસ્લિમ ઔર ગેરમુસ્લિમ હરતરહકે હોતે હે.

જબ કે શયતાન વો જિન્નાત હૈ જો સિફ બુરા, ફાજિર, કાફિર ઓર ગેરમુસ્લિમ હોતે હૈ. મતલબ યે હૈ કે હર શયતાન જિન્નાત હી હોતા હૈ. જબ કે યે જરૂરી નહી હૈ કે હર જિન્નાત શયતાન હી હો.

(૬) ઈન્સાની શયતાન :-

એહલે અરબ હરઉસ ચીઝ કો શયતાન બોલતે હૈ જો સરકશ ઓર બાગી હો, ચાહે વો ઈન્સાન હો યા જિન્નાત યા કોઈ જાનવર.

ઈસી લિયે કુર્આન મજીદમેં શયતાન કા લફઝ સરકશ ઓર બાગી ઈન્સાનોં ઓર જિન્નાતોં કે લિયે ઈસ્તિમાલ ક્રિયા ગયા હૈ.

કુર્આન મજીદમેં ઈશાદે ખુદાવંદી હૈ, “હમને હર નબીકે દુશ્મન બનાયે થે, ઈન્સાન ઓર જિન્નાત શયતાનોં મેં સે, જો ધોકા દેને કી ગરજ સે ખૂશગવાર બાતેં એક દૂસરે કે દિલમેં ડાલતે હૈ.”

(સૂરએ અન્આમ-૧૧૨, પા-૮, રૂ-૧)

ઈસીતરહ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમકે ઝમાને મેં જો મુનાફિક ઓર સરકશ ઈન્સાન થે ઉન્કે લિયે ભી અલ્લાહ તઆલાને શયાતીન કા લફઝ ઈસ્તિમાલ ક્રિયા હૈ.

ઈસીતરહ હદીસમેં હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા અય અબૂજર ! અલ્લાહકે ઝરીયે જિન્નાત ઓર શયાતીન કે શરસે પનાહ માગો. અબૂજર (રદી.) ને કહા યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કયા ઈન્સાનોંમેં ભી શયાતીન હોતે હૈ ? આપને ફરમાયા, હા ! ઈન્સાન ઓર જિન્નાત કે શયાતીન લોગોંકો ધોકા દેને કે લિયે કુછ જાહિરી ટીપટાપ કી હૂઈ બાતેં એક દૂસરે કો પહૂંચાતે રેહતે હૈ.

મુજાહિદ (રઅ.) ફરમાતે હૈ, કાફિર જિન્નાત શયતાન હૈ ઓર કાફિર ઈન્સાન ભી શયાતીન કેહલાતે હૈ.

(૭) શયતાન સે દુશ્મની રખો ઓર લઅનત ભેજો :-

શયાતીન પર લઅનત કરના ઓર ઉસસે અદાવત ઓર

મુખાલિફત કરને કે અહકામ કુર્આન મજહદમેં ઓર હદીસ મેં બારબાર બયાન કિયે ગયે હે. શયતાનોં સે દોસ્તી ઓર ઉન્કો રાજી કરને કી ફિકર કરના બહોત બડા ગુનાહ હે. કયું કે શયતાન ઈન્સાનસે રાજી ઉસી વકત હોતા હે જબ કે ઈન્સાન કુફ્ર ઓર શિર્ક વાલે કામ કરને લગે. ઓર ઉસ્કા ઈમાન સલ્બ (ખત્મ) હો જાયે યા બડે ગુનાહોં મેં મુબતલા હો. ઓર અલ્લાહ તઆલાકી મરજિયાત કે ખિલાફ નાપાક ઓર મનહૂસ રહે ઓર યે હરકતેં ઓર ઝયાદા ગુનાહકી હે.

અલ્લાહ તઆલા ઉમ્મત કી હિફાઝત ફરમાયે, આમીન.

(૮) શયતાન ઈન્સાન :-

શયતાન ઉસ્કો કેહતે હે, જો સરકશ, શરીર, બદકાર ઓર પાજી હો. યાહેવો ઈન્સાનોંમેં હો યા જિન્નાતોંમે કુર્આન મેં શયતાન સે મુરાદ સરકશ જિન્નાત ઓર સરકશ શયતાન હે.

હઝરત માલિક બિન દીનાર (રહ.) ફરમાતે હે કે શયતાન ઈન્સાન (નાલાયક ઈન્સાન) શયતાન જિન્નાતસે ઝયાદા નુકસાન પહુંચાને વાલા હોતા હે. કયું કે મેં “અઉજુ બિલ્લાહ” પઢતા હૂં ઓર શયતાનસે પનાહ માગતા હું તો શયતાન જિન્નાત મેરે પાસ સે ભાગ જાતા હે. મગર શયતાન ઈન્સાન મેરે પાસ સે નહી ટલતા. (મ.કુ.-૧/૨૨૨)

(૯) શયતાન કી દોસ્તી :-

કોન ઐસા બેવકૂફ હે જો યે કહે કે શયતાન મેરા દોસ્ત હે. યા મેં શયતાન સે દોસ્તી રખતા હૂં. લેકિન જાને અંજાને શયતાન ઓર ઈન્સાનમેં દોસ્તી હોતી હે. ઈન્સાન શયતાનસે દોસ્તી કો ઈસ તરહ નિભાતા હે કે ઉસ્કા હર હુકમ માનતા હે. ઓર ઉસ્કે હર ઈશારે પર અમલ કે લિયે લપકતા હે. ઓર સાથમેં શયતાનકો ગાલિયાં ભી દેતા હે. કિસી શાઈરને ખૂબ કહા હે.

“હંસી આતી હે મુંઝે હઝરતે ઈન્સાન પર

કારે બદ ખુદ કરે ઓર લઅનત કરે શયતાન પર”

લેકિન અલ્લાહ કે બંદે જો અલ્લાહકે ઝિક્કમેં મશગૂલ રહેતે હૈં ઉન્કે ઝિક્ક કી બરકતસે શયતાન ઉનપર હુમ્લા નહી કર સકતા.

(૧૦) શયતાન કા નિશાના ઓર ઉસ્કા ઈરાદા :-

શયતાન ઈન્સાન કા અઝલી (હંમેશા સે) દુશ્મન હૈ. જૈસા કે કુર્આન મજીદ મેં ફરમાયા ગયા હૈ, “બેશક શયતાન ઈન્સાનકા ખુલા દુશ્મન હૈ.”

(સૂરએ યૂસૂફ-૫, પા-૧૨, રૂ-૧૧)

શયતાન અપના મતલબ ઓર મકસદ કો પુરા કરને કે લિયે બેઈન્તિહા કોશિષ કરતા હૈ. શયતાન કા અસલ ટાર્ગેટ ઈન્સાન હૈ. ઉસ્કે નિશાને ઓર ઈરાદે યે હૈ.

(૧) બંદોકો કુફી શિક્કમેં મુબ્તલા કરના.

(૨) કાફિર ન બના સકે તો ગુનાહોં મેં મુબ્તલા કરના.

(૩) અલ્લાહ કી ઈતાઅત સે રોકના.

(૪) ઈતાઅત ઓર ઈબાદતમેં ખરાબી પૈદા કરના.

(૫) ઝેહની ઓર જિસ્માની ઈજા પહૂંચાના.

(૧૧) શયતાન કે નાદાન દોસ્ત :-

કોઈ અપને મુંહસે યે નહી કહેતા કે મૈને ખુદાકે બજાય શયતાન કો અપના સરપરસ્ત બના લિયા હૈ. ઓર આજતક કિસીને ઈસ બાત કા ઈકરાર નહી કિયા. લેકિન ઉસ્કે કરતૂત બતાદેતે હૈ કે ઉસ્કા સરપરસ્ત ખુદા હૈ યા શયતાન? ચોર, ડાકૂ, ખૂની, ઝાની ઓર હર કિસમકી બદમઆશી કરને વાલે મુંહસે કભી યે નહી કેહતે કે હમ શયતાનકી સરપરસ્તી મેં યે કામ કર રહે હૈ.

યે લોગ જબ ઘરસે નિકલતે હૈ તો ખુદાકો યાદ કરકે ઓર ઉસસે દુઆ કરકે નિકલતે હૈ કે ઉન્કો અપને મકસદ મેં કામ્યાબી હાસિલ હો. હાલાંકે ઉન્કે યે કામ સરાસર શયતાની કામ હૈ. અલ્લાહ તઆલા લોગોં કો સમજ અતા ફરમાયે તાકે વો શયતાની ઓર રહમાની કામોં મેં તમીઝ કર સકે.

હઝરત ઉમર (રદી.) ફરમાતે હે કે મેંને હુઝૂર સલ્લલલાહુ અલયહિ વસલ્લમસે સાત મરતબાસે ઝયાદા મરતબા ઈસ હદીષકો ફરમાતે હૂએ સુના હે.

“શયતાન મરદૂદ જબ વાર (હુમ્લા) કરે તો ફૌરન અઉમૂ બિલ્લાહિ મિનશયતાનિર્જુમ” પઢના ચાહિયે”

લેકીન હોતા યે હે કે શયતાનકી ચીકની ચપડી બાતોંકા જાદૂ હમ પર ઐસા અસર કરતા હે કે હમઉસ્કા હુકમ માનને કે લિયે ફૌરન તૈયાર હો જાતે હે. હાલાં કે બાદમેં નદામત (શરમિંદગી) ભી હોતી હે.

(૧૨) શયતાન કે પસંદ નાપસંદ લોગ :-

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ખુબૈક (રઅ.) ફરમાતે હે કે હઝરત યહયા (અલ.) કી મુલાકાત શયતાન સે ઉસ્કી અસલ શકલ મેં હૂઈ. તો આપને ફરમાયા અય ઈબ્લીસ ! લોગો મેં સબસે ઝયાદા તુંજે કૌન લોગ પસંદ હે ? ઔર કૌન સબસે ઝયાદા નાપસંદ ? શયતાનને કહા કે મુંજે સબસે ઝયાદા પસંદ વો મોમીન હે જો બખીલ ભી હો. ઔર સબસે ઝયાદા નાપસંદ વો ફાસિક ગુનાહગાર હે જો સખાવત કરતા હે હઝરત યહયા (અલ.) ને પૂછા, કયું ? કેહને લગા કે મોમિન કી બખીલી કરના હી મુંજે કાફી હે. ઔર ફાસિક સખી કે બારેમે મેં ખૌફઝદા રહેતા હૂં કે કહીં અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી સખાવત કુબૂલ ન કરલે. ઉસ્કે બાદ શયતાન યે કહેતા હુઆ વાપસ ચલા ગયા કે આપ યહયા (અલ.) ન હોતે તો મેં કભી આપકો યે રાઝ કી બાત ન બતાતા.

(અહયાઉલઉલૂમ)

(૨) શયતાનકી શરારતેં

(૧૩) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલ.) ને શયતાન કો કંકરિયાં મારી :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હે કે જબ ઈબ્રાહીમ (અલ.) કો કુરબાની કરને કા હુકમ હુવા તો મિના કે મેદાનમેં શયતાનને આપકા મુકાબલા ક્રિયા લેકિન આપ ગાલિબ આ ગયે ફિર હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) આપકો જમર એ ઉકબા પર લે ગયે લેકિન શયતાન ને વહાં ભી

રૂકાવટ ડાલના ચાહીતો આપને ઉસ્કો સાત કંકરિયાં મારી ઔર ચલ પડે, ફિર શયતાનને જમર એ વુસ્તામેં મેં રૂકાવટ ડાલના ચાહી તબ ભી આપને સાત કંકરિયાં મારી યહાં તક કે વો ભાગ ગયા.

(૧૪) ઈબ્લીસ કા હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો તલાશ કરના :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી વિલાદત હૂઈ તો સુબ્હ કો બહોત સે બુત ઉધે નજર આયે. શયતાનીનને ઈબ્લીસ કે પાસ આકર ખબર દી તો ઈબ્લીસને કહા શાયદ કોઈ નબી પૈદા હુઆ હૈ. ઉસ્કો તલાશ કરો શયતાનોંને કહા હમને તલાશ ક્રિયા લેકિન નહી મિલા. ઈબ્લીસને કહા, અચ્છા મૈં ખૂદ તલાશ કરતા હૂં યુનાંચે વો ખુદ તલાશ કરને કે લિએ નિકલા ઔર આપ (સ.અ.વ.) કો મક્કા મેં પાયા. તો શયતાન વહાં સે યે કહેતા હુવા ચલા કે મૈંને નબી કે સાથ જિબ્રઈલ (અલ.) કો હિફાઝત કરતા હુઆ દેખા હૈ.

(દલાઈલુન્નબુવ્વહ)

(૧૫) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ગરદન દબાને કા મન્સૂબા :-

હઝરત અનસ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) સિજદહકી હાલતમેં થે કે ઈસી હાલમેં ઈબ્લીસ આ પહૂંચા મરદુદ ને યે ઈરાદા હી ક્રિયા થા કે આપકી ગરદન રોન્દ ડાલે. હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) ને ઉસ પર એસી ફૂંક મારી કે ઉસકે કદમ ટીક ન સકે ઔર વો ઉર્દુન મેં જા કર ગિરા.

(તબરાની)

(૧૬) જંગે બદ્રમેં શયતાન કી શિરકત :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હૈ ઈબ્લીસ જંગે બદ્રમેં અપની એક ફૌજ લે કર ઝંડા ઉઠાકર મદલજ કબીલેંકે આદમીયોં કી શકલ મેં આયા. શયતાન ઉસ દિન સુરાકાબિન જઅસમકી શકલ મેં થા. શયતાનને કહા આજ મુસલમાનોમેં સે કોઈ ભી તુમ પર ફત્હ પાનેવાલા નહીં મેં ભી તુમ્હારા મદદગાર હૂં.

તો હઝરત જિબ્રિલ (અલ.) શયતાન કી તરફ મુતવજજેહ હુએ જબ શયતાનને આપકો દેખા તો ઉસ વકત શયતાન કા હાથ એક મુશરીક કે હાથ મેં થા. શયતાન ને અપના હાથ ખીંચા ઓર પીઠ ફેર કર ભાગા ઓર ઉસ્કી શયતાની ફૌજ ભી ભાગ ગઈ.

તો ઉસ મુશરીકને પુકારા અય સુરાકા ! તું તો હમારા મદદગાર થા અબ કહાં ભાગ રહા હૈ ? શયતાનને કહા કે મેં જો કુછ દેખ રહા હૂં વો તુમનહીં દેખ સકતે. ઉસ્ને ઉસ વકત ફરિશતોં કો દેખ લિયા થા બેશક મેં અલ્લાહ સે ડરતા હૂં અલ્લાહ બડે સખ્ત અઝાબવાલા હૈ. (દૂર્રે મન્ધૂર)

(૧૭) ઈબ્લીસકા પાની પર તખ્ત બિછાના ઓર દરબાર લગાના :-

હઝરત જાબિર (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા.

બેશક ઈબ્લીસ પાની પર અપના તખ્ત બિછાતા હૈ ફિર વો અપને લશ્કરકો ભેજતા હૈ જો લોગો કોં બેહકાતે ફિરતે હૈ. બસ ! ઈન્મેસે ઈબ્લીસકે નજદીક મરતબેમેં ઝયાદા વો શયતાન હૈ. જો ઉન્મેં સબસે બડા ફિત્નાઅંગેઝ હૈ. ઉન્મેં સે એક શયતાન ઈબ્લીસ કે દરબારમેં આતા હૈ. ઓર કેહતા હૈ મેં ને યે કિયા, યે કિયા, (યાની કિસીકો ઝિનામેં કિસીકો ચોરીમેં મુબ્તલા કિયા) ઈબ્લીસ કેહતા હૈ તુંને કુછ નહી કિયા. ફિર એક ઓર આતા હૈ ઓર કેહતા હૈ મેં એક શખ્સકે પીછે લગા રહા. યહાંતકકે ઉસ્કે ઓર ઉસ્કી બીવીકે દરમ્યાન જુદાઈ કરાદી.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા ઈબ્લીસ ઉસ્કો અપને કરીબ કરતા હૈ. ઓર કેહતા હૈ, તૂં બહોત અચ્છા પઢ્ઢા હૈ. આપને યે ભી ફરમાયા, ઈબ્લીસ ઉસ્કો અપને સીને સે લગાતા હૈ.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ જી-૩/૭૪- મુસિલમ શરીફ)

(૧૮) શયતાન કા આદમીકો ગિરહે લગાના :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે, હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા શયતાન તુમ મેંસે હર શખ્સકી ગુદી (બોચી) પર સોતે વકત તીન ગિરહે લગાતા હૈ. ઔર કહેતા હૈ કે તુમ રાત ભર સોતે રહો.

ફિર અગર વો શખ્સ જાગ જાતા હૈ તો ઉસ્કી એક ગિરહ ખૂલ જાતી હૈ. ફિર અગર વુઝૂ ભી કરલેતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ભી ખૂલ જાતી હૈ. ઔર નમાઝ ભી પઠ લેતા હૈ તો તમામગિરહે ખુલજાતી હૈ. ઔર તાઝા દમ હો કર ઉઠતા હૈ. વરના ખબીસુન્નફસ ઔર સુસ્ત હોકર ઉઠતા હૈ.

(બુખારી - મુસ્લિમ)

ઈસ હદીસ મેં બેદાર હોને કા તરીકા સીખલાયા હૈ જબ આદમી સોતા હૈ તો શયતાન સોને વાલે કે લિયે નીંદ કો લઝીઝ બનાતા હૈ ઔર સોને વાલે કે લિયે દિલમેં ખ્યાલ પૈદા કરતા હૈ. અભી કાફી રાત બાકી હૈ. કુછ દેર ઔર સો જાઓ. શયતાન કા યે વસવસા ઈત્ના મજબૂત હોતા હૈ. કે બડી કારગર તદબીર કે બગૈર દૂર નહી હો સકતા, કામ્યાબ તદબીર વો હી હૈ કે નીંદ દૂર હો જાયે ઔર અલ્લાહકી તરફ ધ્યાન હો જાયે.

ઈસ લિયે જાગને કા મસ્નૂન તરીકા યે હૈ કે નિંદ ખુલતે હી ચાહે આંખોમેં નિંદકા અસર બાકી હો અલ્લાહકા ઝિક્ર કરે યાની દુઆ વગેરહ પઢે. ઔર મિસ્વાક કરે ફિર હલ્કી દો રકાત નફિલ નમાઝ પઢે. ફિર તબીયત ખુલ જાયેગી. ફિર જિસ કદર ચાહે ઝિક્ર ઔર નમાઝ દરાઝ (લંબી) પઢે.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ - ૩/૪૮૪)

(૧૯) શયતાનકા સામાને ગુમરાહી :-

હઝરત કતાદહ (રઅ.) ફરમાતે હૈ જબ ઈબ્લીસકો આસ્માનસે ભગાયા ગયા તો ઉસ્ને કહા. યા રબ ! મુંઝે આપને મલ્ઉન તો કર દિયા. મગર મેરા ઈલ્મ કયા હોગા ? ફરમાયા જાદૂ, કહા મેરા કુર્આન કોનસા

હોગા ? ફરમાયા, શેઅર શાયરી, મેરી કિતાબ કોનસી હોગી ? ફરમાયા લોગોંકે જિસ્મોં પર ગોંદને કે નિશાન, કહા મેરા ખાના કયા હોગા ? ફરમાયા હર મુરદાર ઔર વો હલાલ જાનવર જિસ્કો ઝુબ્હ કરતે વકત અલ્લાહકા નામ ન લિયા ગયા હો. કહા પીના કયા હોગા ? ફરમાયા, શરાબ. કહા રેહના કહાં હોગા ? ફરમાયા ગુસલખાનોંમેં કહા બેઠનેકી જગા કોનસી હોગી ? ફરમાયા બાઝાર, ફરમાયા મેરા મોઅઝઝીન કોન હોગા ? ફરમાયા મુસીકી (ગાનાબજાના) કહા મેરા જાલ કયા હોગા ? ફરમાયા ઔરતે. (ઈબ્ને અબીદદુનિયા)

(૨૦) ઈન્સાન શયતાન કે કાબૂંમે કબ આતા હૈ :-

ઉબૈદુલ્લાહ બિન મવહબ (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે શયતાન એક નબી કે સામને જાહિર હુવા થા તો ઉન્હોંને ઉસસે પૂછા તૂં કિસ તરહ ઈન્સાન પર કાબૂં પા લેતા હૈ ? કહા, ઉસ્કો ગુસ્સા ઔર શેહવત કે વકત કાબૂં મેં કરતા હૂં.

(૨૨) ઔરત શયતાન કા આધા લશ્કર હૈ :-

હસન બિન સાલેહ (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે મૈંને સુના હૈ કે શયતાનને ઔરત કો મુખાતબ કરકે કહા થા. તૂં મેરા આધા લશ્કર હૈ. તૂં હી મેરા વો તીર હૈ જો નિશાને પર બેઠતા હૈ ચુકતા નહીં. તૂં મેરે ભેદ કી જગા હૈ ઔર મેરી મુશ્કિલ મેં તૂં હી મેરી કાસિદ (એલચી) હૈ. (અહયાઉલ ઉલૂમ)

(૨૨) શયતાન કા જાલ :-

હઝરત માલિક બિન દીનાર (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે દુનિયા કી મોહબ્બત હર બુરાઈ કી જડ હૈ ઔર ઔરતેં શયતાન કા જાલ હૈ શયતાન કે લિયે ઔરત સે ઝયાદા મજબૂત કોઈ જાલ નહીં.

હઝરત સઈદ બિન મુસય્યબ (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને જિસ કિસી નબી કો મબ્ઉસ ફરમાયા હૈ તો શયતાન ઔરતોં કે ઝરીયે ઉન્કો હલાક કરનેસે માયૂસ નહી હુઆ, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલસે અમ્બિયા (અલૈ.) ઔરતોં કે ઝરીયે શયતાની ફિત્નોં સે મેહફૂઝ રહે.

(૨૩) ખ્વાહિશાતે ઈન્સાની શયતાનકા જાલ હૈ :-

હઝરત સાબિત બુનાની (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે હમેં યે બાત પહૂંચી હૈ

કે ઈબ્લીસ હઝરત યહયા (અલ.) કે સામને જાહિર હુવાતો આપને ઉસ પર બહોતસી ચીઝોંકા બોજ દેખકર પૂછા. અય ઈબ્લીસ યે બોજ કયા હે ? શયતાનને કહા યે ખ્વાહિશાત હે ઉસ્કે ઝરિયે મેં ઈન્સાનોંકા શિકાર કરતા હું હઝરત યહયા (અલ.) ને પૂછા મેરી કિસી ખ્વાહિશસે તું મુંઝ પર કામ્યાબ હુઆ ? શયતાનને કહા નહી. ફિર આપને પૂછા તું મુંઝ પર કેસે કામ્યાબ હો સકતા હે ? તો કહેને લગા કે જબ આપ સૈર હો કર ખાના ખાતે હે તો ફિરમેં આપકો નમાઝ ઔર ઝિક્ર કે લિએ સુસ્ત કર દેતા હું આપને પૂછા ઉસ્કે અલાવા ઔર કુછ ? તો કહેને લગા ઔર કુછ નહીં, તો હઝરત યહયા (અલ.) ને ફરમાયા અલ્લાહ કી કસમ ! અબ કભી પેટ ભર કર ખાના નહીં ખાઉંગા. ઈબ્લીસને કહા અલ્લાહ કી કસમ મેં ભી અબ કિસી મુસલમાન કો નસીહત નહી કરુંગા.

(૨૪) ગંદી નાલીમેં પેશાબ ન કરે :-

હઝરત ઈબ્રાહીમ નખઈ (રઅ.) ફરમાતે હે ગંદી નાલી પર પેશાબ ન કરો. કયું કે ઈસસે કોઈ બીમારી લગ ગઈ તો ઈસ્કા ઈલાજ બહોત મુશ્કિલ સે હોતા હે. (અબૂ દાવૂદ)

(૨૫) ખુલે સર કજાએ હાજત જાના :-

ફુકહાએ શાફિઅહ ફરમાતે હે કે મુસ્તહબ યે હે કે આદમી નંગે સર કજાએ હાજત કે લિયે ન જાયે. અગર કોઈ ચીઝ ન મિલે તો જિન્નાતકે ખોફકી વજહસે અપની આસ્તિન હી સરપર રખલે. (કિતાબુલકિનાયહ)

(૨૬) શયતાન ઈન્સાન કે સાથ કબ ખાતા પીતા હે ?

હઝરત વહબ બિન મુનબ્બહ (રઅ.) ફરમાતે હે હર ઈન્સાન કે સાથ શયતાન હોતા હે કાફિર કા શયતાન કાફિર કે સાથ ખાતા પીતા હે ઔર ઉસ્કે બિસ્તર પર સોતા હે લેકિન મોમિન કા શયતાન મોમિન સે દૂર રહેતા હે ઔર ઉસ્કી તાકમં રહેતા હે. કે મોમિન કબ ગાફિલ હો ઔર વો ઉસસે ફાયદા ઉઠાયે.

(૨૭) ઐયુબ (અલ.) કી બીમારી સે શયતાન લઝઝત લેતા થા :-

હઝરત તલ્હા બિન મસ્રૂફ (રઅ.) ફરમાતે હે કે ઈબ્લીસ મલઉનને

કહા મુંઝે હઝરત ઐયૂબ (અ.લ.) સે કોઈ ખૂશી નહી મિલતી થી. સિવાય ઉસ્કે જબ મેં ઉસ્કો દર્દસે કરાહનેકો સુનતા થા તો માલુમ હોતા થા કે મેં ને ઉન્કો કોઈ તકલીફ પહૂંચાઈ હે.

(૨૮) શયતાનકે પાસ ઈલાજકા સંદૂક :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હૈ ઈબ્લીસ મલ્ઉન રાસ્તેમેં બેઠા અપની સંદૂક ખોલ કર લોગોંકા ઈલાજ કરને લગા. હઝરત ઐયૂબ (અ.લ.) કી બીવીને કહા અય બંદએ ખુદા યહાં પર એક આદમી એસા બીમાર હે કયા ? તુમ ઉસ્કા ઈલાજ કરોગે ? ઉસ્ને કહા જરૂર કરૂંગા. લેકિન શર્ત યે હૈ કે અગર મેંને ઉસ્કો દુરૂસ્ત કરદિયા તો તુમસિર્ફ ઈત્ના કેહ દેના કે તુને શિફાદી. ઈસ્કે અલાવા મેં તુમસે કોઈ ફીસ નહી લૂંગા.

બીવી હઝરત ઐયૂબ (અ.લ.) કે પાસ આયી. ઓર ઈસ્કી બાત બતાઈ તો આપને ફરમાયા તુમ પરભી અફસોસ હૈ. યે તો શયતાન થા. ખુદાકી કસમ ! અગર અલ્લાહ તઆલાને મુંઝે શિફાદી તો મેં તુમ્હે સો દૂરેં મારૂંગા કે તૂં શયતાન કે બેહકાવેમેં કયૂં ફંસ ગઈ ? (ઈમામ અહમદ)

(૨૯) શયતાનકી શરારત ઓર ફરિશતોંકી હિફાઝત :-

હઝરત જાબિર (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ કોઈ આદમી અપને બિસ્તર પર સોને લગતા હૈ તો ઉસ્કે પાસ એક ફરિશ્તા ઓર એક શયતાન આતા હૈ. ફરિશ્તા કેહતા હૈ અપના યે દિન ખેર પરખત્મ કર. ઓર શયતાન કેહતા હૈ શર (બુરાઈ) પર ખત્મ કર. બસ ! અગર આદમી અલ્લાહકો યાદ કરકે સો જાતા હૈ તો શયતાન ચલા જાતા હૈ ઓર ફરિશ્તા પૂરી રાત ઉસ્કી હિફાઝતમેં લગા રેહતા હૈ.

ફિર જબ ઈન્સાન બેદાર હોતા હૈ તો એક ફરિશ્તા ઓર એક શયતાન ઉસ્કે પાસ પહૂંચતે હૈ. ફરિશ્તા કહેતા હૈ ખેર કે સાથ દિન કી શરૂઆત કર ઓર શયતાન કેહતા હૈ અપના યે દિન શરારત સે શુરૂ કર.

અલ્લાહ કી યાદમાં ઝિક્રુલ્લાહ, તસ્બીહ, તિલાવતે કુર્આન, ઈસ્તિગ્ફાર સબ શામિલ હૈ ઓર હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર દૂરૂદ શરીફ પઢનાભી અલ્લાહ સે ગફલત કો દૂર કરતા હૈ. અગર સોતે વકત યે ન ક્રિયા તો શયતાનસે તકલીફ પહૂંચ સકતી હૈ. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

(૩૦) શયતાનકા પેશાબ ઈન્સાનકે કાનમાં :-

હઝરત ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)કે સામને એક આદમીકા ઝિક્ર ક્રિયા ગયા કે વો સુબ્હ તક સોતા રેહતા હૈ. નમાઝ કે લિયે નહી ઉઠતા તો આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા યે ઐસા આદમી હૈ જિસ્કે કાનોમાં શયતાન પેશાબ કર જાતા હૈ.

(૩૧) જલ્લ બાગી શૈતાનકી તરફસે હૈ :-

હઝરત સહલ બિન સઅદ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા ઈન્સાનકા કિસી કામમાં ઈન્તિઝાર કરના અલ્લાહ તઆલાકી તરફસેહૈ ઓર જલ્લી કરનાર શયતાનકી તરફસેહૈ. (તિરમિઝી)

(૩૨) ગદા શયતાનકો દેખતા હૈ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ તુમ મુર્ગાકી આવાઝ સુનોતો અલ્લાહ તઆલાસે ફઝલ માંગો કયૂં કે ઉસ વકત વો ફરિશ્તેકો દેખતા હૈ ઓર જબ ગધેકી આવાઝ સુનોતો અલ્લાહ તઆલાસે શયતાનસે પનાહ માંગો. કયૂં કે ઉસ વકત વો શયતાનકો દેખતા હૈ. (બુખારી-મુસ્લિમ)

(૩૩) જમાઈ (બગાસા) કે વકત શયતાન બંદેકે પેટમાં ઘૂસજાતા હૈ

હઝરત અબૂ સઈદ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ તુમ મેંસે કોઈ જમાઈ લે તો અપના હાથ મુંહ પર રખ લિયા કરે. કયૂંકે શયતાન જમાઈ કે સાથ અંદર ઘૂસ જાતા હૈ.

(બુખારી મુસ્લિમ)

હઝરત ઉબાદહ બિન સામિત (રદી.)સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, ઝોરસે છીંક આના ઔર બહોત બડી જમાઈ લેના શયતાનકી તરફસે હોતા હે.

(૩૪) શયતાન કા સબસે બડા હથિયાર :-

ઈસ દુનિયામેં શયતાનકા સબસે બડા હથિયાર બદકાર ઔર આવારા ઔરતેં હે. જિસ્કે ઝરીયે ઉસ્ને પૂરે આલમમેં ફિત્ના ફસાદ ફેલા રખ્યા હે. ઈસી લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, મેં ને અપને બાદ અપની ઉમ્મત પર મદદો કે લિયે ઔરતોં સે બડા નુકશાન વાલા કોઈ ફિત્ના નહી છોડા.

બસ ! ઈસ ફિત્ને સે બચ જાના મુશ્કિલ કામ હે, હઝરત સઈદ બિન મુસય્યબ (રઅ.) ફરમાતે હે કે શયતાન આદમીકો બેહકાને સે કભી માયૂસ નહી હોતા. વો ઔરતોં કે ઝરીયે ઉસ્કે પાસ આતા હે. ઔર મેરે નઝદીક ઔરતોં કે ફિત્ને સે ઝયાદા ખતરનાક કોઈ ચીઝ નહી.

(અલ અત્કિયહ -૩૬)

(૩૫) શયતાન સે હિફાઝત :-

હઝરત કઅબ (રહ.) ફરમાતે હે કે જબ કોઈ શખ્સ અપને ઘરસે નિકલતા હે તો શયાતીન ઉસ્કા પીછા કરતે હે. લેકિન જબ બિસ્મિલ્લાહ કેહલેતા હે તો ફરિશ્તે કેહતે હે તુંને દુરૂસ્ત ક્રિયા ઔર જબ તવકલ્તૂં અલ્લાહૂં કેહતા હે તો ફરિશ્તે કેહતે હે તૂંને (અપને આપકો શયતાનસે બચા લિયા) ઔર જબ “લાહવલ વલા ફુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિ” કહેતા હે તો ફરિશ્તે કેહતે હે તૂં (શયતાન કે શર સે પુરી તરહ) મહફૂઝ હો ગયા. ફિર શયતાન અપને દૂસરે સાથી (શયતાન) સે કેહતા હે કે તુમ્હારા ઈસ પર કોઈ બસ નહી ચલેગા. ઈસ લિયે કે ઉસ્કે લિયે અલ્લાહ કી મદદ ઔર હિદાયત ઔર હિફાઝત કાફી હે.

(મકારિમે અખ્લાક)

(૩૬) શયતાન ઈન્સાનમેં ખૂનકી તરહ ચલતા હૈ.

હઝરત સફિયા બિન્તે હુયય (ર.દી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, શયતાન ઈન્સાનમેં ખૂનકી તરહ દોડતા હૈ જિસ તરહ બદનમેં ખૂન દોડતા હૈ.

હઝરત ઈબ્ને ઉમર (ર.દી.) ફરમાતે હૈ કે હમ શયતાનસે કેસે બચ સકતે હૈ ? જબ કે વો હમમેં ખૂનકી તરહ દોડતા હૈ.

ઈસ લિયે હમકો શયતાનસે બચને કી બહોત ફિકર કરની ચાહિયે.

(બુખારી મુસ્લિમ)

(૩૭) બાઝાર ઓર શયતાન :-

હઝરત સલ્માન ફારસી (ર.દી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, તુમ બાઝારમેં સબસે પહેલે દાખિલ હોને વાલે ન બનો ઓર સબસે આબિરમેં નિકલને વાલે ન બનો. ક્યૂં કે યે શયતાનકી લડાઈ કરનેકી જગા હૈ. યહી પર ઉસ્ને લોગોં કો ગુમરાહ કરનેકા ઝંડા લગાયા હુવા હૈ.

એક રિવાયતમેં હૈ કે શયતાનને યહી અંડે દિયે ઓર યહીં પર બચ્ચે દીયે. (તબરાની)

(૩૮) શયતાન ઈન્સાન પર કેસે ગાલિબ આતા હૈ :-

શયતાન યે કેહતા હૈ કે ઈન્સાન મુંઝ પર કેસે ગાલિબ આ સકતા હૈ ? જબ વો ખુશ હોતા હૈ તો મેં ઉસ્કે દિલ પર મુસલ્લત હોતા હૂં ઓર જબ ગુસ્સા હોતા હૈ તો ઉડકર ઉસ્કે દિમાગ પર સવાર હો જાતા હૂં.

ઈસ લિયે જરૂરી હૈ કે ઈન્સાન જલ્દી ગુસ્સા ન કરે ઓર શયતાન કી મરજી પર ન ચલે, બલકે હર વકત અલ્લાહ તઆલાકી મરજી પર ચલતા રહે ઈસ તરહ કરતે રહેનેસે શયતાન ઈન્સાન પર કભી ગાલિબ નહી આ સકતા.

(ઈબ્ને અબીદદુન્યા)

(૩૯) શયતાન ઈન્સાનમેં કહાં કહાં હોતા હૈ ?

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે શયતાન મર્દ કી ત્રીન જગહોમેં રહેતા હૈ. (૧) આંખોમેં (૨) દિલમેં (૩) શર્મગાહમેં. ઔર તો ભી ત્રીન જગહ રહેતા હૈ. (૧) આંખોમેં (૨) દિલમેં (૩) સુરીનમેં.

(૪૦) ઈન્સાનકો ગુમરાહ સકરને કે લિયે શયતાન કે દાવપેચ :-

શયતાન ઈન્સાનસે કભી યે નહી કહેતા કે ફુલાંફુલાં અચ્છે કામ છોડ દો. ઔર ફૂલાં બુરે કામ શરૂ કરદો અગર વો ઐસા કરે તો કોઈભી ઉસ્કી બાત ન માને બલ્કે વો લોંગો કો ગુમરાહ કરને કે લિયે દૂસરે બહોત સે હથિયાર ઈસ્તિમાલ કરતા હૈ જૈસા કે,

(૪૧) આમાલેબદ કો ખૂબસૂરત બનાકર પૈશ કરના :-

યે વો હથિયાર હૈ જો હઝરત આદમ (અલ.) કો બહેકાને કે લિયે ઈબ્લીસને ઈસ્તિમાલ કિયા થા. જિસ દરખતકો અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કે લિયે હરામકિયા થા ઉસ્કે બારેમેં શયતાનને કહા યે “શજરે ખુલ્લ” હૈ ઈસ્કા ફલ ખાલો તો હંમેશા હંમેશ જન્નતમેં રહોગે. યા ફરિશ્તે બન જાઓગે. આદમ (અલ.) ને ઉસ્કી બાત માનલી ઔર નતીજે મેં જન્નતસે નિકલના પડા ઔર કુર્આનમેં અમ્બિયા (અલૈ.) કા ઈન્કાર કરનેવાલોં કે બારે મેં ફરમાયા ગયા હૈ કિ “શયતાનને ઉન્કે બુરે કરતૂત ઉન્કી (નજરમેં) ખૂશનુમા બનાકર દિખાયે.”

(સૂરએ અન્ફાલ-૪૮, પારા-૧૦, રૂ-૨)

(૪૨) ઈન્સાનકો સુસ્ત ઔર કામચોર બના દેના :-

શયતાન ઈન્સાનોં કો સુસ્ત ઔર કામચોર બનાકર ઈસ બાત કા આદી બના દેતા હૈ કે વો આજકા કામ કલ પર ટાલે, યે ઐસા ખતરનાક હુમ્લા હૈ કે અકસર લોગ કલકી ઉમ્મીદ મે નેકી ઔર તૌબા કરને મેં પીછે રેહ જાતે હૈ ઔર કલ કે ચક્કર મેં ફંસકર ઉમ્મેદરાઝ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર લુકમએ અજલ બન જાતે હૈ. ઐસે હી લોગોં કે બારે મેં કુર્આન મજીદ મેં એલાન હૈ.

“ઉન લોગો કી તૌબા કુબૂલ નહી હોતી જો બુરે કામકરતે રહેતે હે
યહાં તક કે મૌત સામને હોતી તો કહેતા હે કે અબ મૈને તૌબા કરલી.”

(સૂરએ નિસાઅ-૧૮૦, પા-૪, રૂ-૧૪)

લિહાઝા અકલમંદ આદમી વોહી હે જો આજકા કામ અભી કરલે
ઔર કલ પર ન ટાલે.

(૪૩) ઈન્સાન સે જૂઠી હમદર્દી જાહીર કરના :-

શયતાન ઈન્સાનકો યે કેહ કર ગુનાહ ઔર નાફરમાની કી દઅવત
દેતા હે વો ઈસ્કા હમદર્દ ઔર ખૈરખ્વાહ હે જૈસા કે ઉસ્ને હમારે દાદા આદમ
(અલૈ.) સે ભી કસમ ખા કર યહી કહા થા જૈસા કે કુર્આન મજીદ મેં હે.

“ઉસ્ને કસમ ખા કર ઉન્હે કહા કે, મેં તુમહારા સચ્ચા ખૈરખ્વાહ
હું.” (પા-૮, રૂ.૯ સૂરએ અઅરાફ-૨૧) જો આદમી શયતાન કી હમદર્દી કા
શિકાર હો ગયા વો ધોકે મેં પડ ગયા.

(૪૪) શયતાન કા વસવસા ડાલના :-

શયતાન કા સબસે બડા હથિયાર વસવસે ડાલના હે ઔર ઈસ પર
પુરી તાકત રખતા હે ઈસ લિયે હુજૂર (સ.અ.વ.) કો કુર્આન મેં જો તઅવ્વુજ
સીખાયા ગયા હે ઉસ્મેં યે અલ્ફાઝ ભી હે.

“અય નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ આપ કેહ દીજિયે કે મેં
લોગોં કે પરવર દિગાર કી પનાહ માંગતા હું વસવસા પૈદા કરનેવાલે, છુપ
જાને વાલે કે શર સે જો લોગોં કે સીનેમેં વસવસા પૈદા કરતા હે યાહે વો
જિન્નાતોં મેં સે હો યા ઈન્સાનો મેં સે હો”

હદીષમેં શયતાનકી ઈસ કૈફીયત કો બયાન ક્રિયા ગયા હે જો અજાન
કે વક્ત ઔર અજાન કે બાદ હોતી હે. (પા-૩૦) રૂ-૩૯ સૂરએ નાસ)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુજૂર (સ.અ.વ.) ને
ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ નમાઝ કે લિયે અજાન દી જાતી હે તો શયતાન હવા

ખારિજ કરતા હુઆ બડી તેઝી કે સાથ પીઠ ફેર કર ભાગતા હે તાકે
અજાનકી આવાઝ ન સુન સકે ઔર જબ ખત્મ હો જાતી હે વો ફિર વાપસ
આતા હે ઔર જૈસે હી તકબીર શુરૂ હોતી હે વો ફીર પીઠ ફેર કર ભાગતા
હે જબ તકબીર ખત્મ હો જાતી હે તો દોબારા આ જાતા હે ઔર નમાઝી કે

દિલમાં વસવસે ડાલતા હેં ઔર કહેતા હેં ફલાં બાત યાદ કરો ચુંનાચે
શયતાન ઈન બાતોં કી યાદ દિહાની કરાતા હેં જિસ્કા ઈસે ખ્યાલ ભી નહી
હોતા ઔર ઈસ તરહ ઉસ શખ્સ કો યે ભી યાદ નહીં રહેતા કે કિત્ની
રકાત પઢી હેં. (બુખારી શરીફ)

શયતાન કે વસવસો મેં સે એક હુમ્લા યે ભી હેં કે વો એક નેક ઔર
પરહેઝગાર આદમી કે બારે મેં બદગુમાની પેદા કરતા હેં. જિસ્કા અંદેશા
હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો ઉસ વકત હુવા જબ આપ અપની બીબી સફીયા
(રદી.) કે સાથ મસ્જિદ સે ચલે તાકે ઉન્કો ઘર પર છોડદે તો અચાનક દો
અન્સારી સહાબા (રદી.) વહાંસે ગુજરે ઔર આપકો સલામ કેહકર આગે
બઢ ગયે. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉન્હે ફરમાયા આરામ સે જાઓ યે મેરી બીવી
સફીયહ હેં વો કહેને લગે અય અલ્લાહ કે રસૂલ (સ.અ.વ.) અલ્લાહ પાક હેં
(આપકે બારે મેં ભલા હમે કયા બદગુમાની હો સકતી હેં ? ગોયા આપકી યે
બાત ઉન પર બડી ગિરા ગુજરી આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા,

શયતાન ઈન્સાન કે અંદર ખૂનકી તરહ દોડતા હેં ઉસસે મુંઝે ખોફ
હુઆ કે કહીં વો તુમહારે દિલમેં કોઈ શુબા યા વસવસા ન ડાલે.

(૪૫) શયતાન કી જમાઅત બુરે ખ્યાલકા સર ચશમા હેં :-

શયતાન કી એક જમાઅત અકલકે દુશ્મન, ગુસ્સે કે પુતલે, ઔર
બુરે ખ્યાલાતકા સર ચશમા હોતે હેં. ખૈર ઔર નેકીસે કોસોં દૂર હોતે હેં.
શયાતીન કી કોશિષ હંમેશા ફરિશતોંકી કોશિષ કે ખિલાફ હોતી હેં વો લોગોં કે
દિલોમેં નાફરમાની કે ખ્યાલાત ઉભારતે હેં ઔર દુનિયા આખિરતમેં તબાહી
કા સામાન કરતે હેં. (હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ-૧/૨૨૧)

(૪૬) શયતાન ઈન્સાનમેં તીન રાસ્તોસેં દાખિલ હોતા હેં :-

(૧) શેહવત કે રાસ્તે સે

(૨) ગુસ્સે કે રાસ્તે સે

(૩) હવા કે રાસ્તે સે જિસ્કો બાતિલ અકીદા ભી કહેતે હે.

ઈલાજ :-

અગર શયતાન તુમ્હે શેહવત કે રાસ્તે સે વસવસા ડાલે તો તુમ અલ્લાહ તઆલાકી રબૂબિયત (પાલનહાર હોને) પર નજર કરો.

અગર ગજબ (ગુસ્સે) કે રાસ્તે સે વસવસા ડાલેતો અલ્લાહ તઆલાકી બાદશાહત ઔર ઉસ્કા અદલો ઈન્સાફ ઔર બદલા લેનેકી કુદરત કો યાદ કરો. (અગર તુમ નાહક જુલ્મ કરોગે તો અલ્લાહ તઆલા તુમસે બદલા લેગા)

અગર બાતિલ અકીદોં કે ઝરીયે વસવસા ડાલે તો અલ્લાહ કે રબ ઔર મઅબૂદ હકીકી કા ધ્યાન કરો ઔર રબસે પનાહ માંગો.

(તફસીરે અઝીઝી પેજ ૬૮૩)

(૪૭) શયતાન કે અસરસે ઈન્સાન કા બેહોશ હો જાના :-

જિન્નાત ઔર શયતાન કે અસર સે ઈન્સાન બેહોશ યા મજનૂન હો સકતા હે એહલે તજુરબા કે મુશાહિદે ઈસ પર શાહિદ હે હાફિઝ ઈબ્ને કય્યિમ (રઅ.) ને યે લિખા હે કે તબીબોંને ભી ઈસ્કો તસ્લીમ કિયા હે- મિર્ગી- બેહોશી ઔર પાગલપન કે મુખલીફ અસ્બાબ હુવા કરતે હે ઉન્મેં બાઝ અવકાત જિન્નાત ઔર શયતાન કા અસર ભી ઉસ્કા સબબ હોતા હે ઔર જો લોગ ઈસ્કા યકીન નહી કરતે હે ઉન્કે પાસ ઈન અસરાત કી માલૂમાત નહી હોતી. ઈસ લિયે ઈન્કાર કરતે હે.

(મઆરિફુલ કુર્આન-૧/૫૮૭)

(૪૮) સવારી યા હાજરી કી હકીકત :-

આજકલ દેખા જાતા હે કે ફલાં ઔરત પર ફલાં બુરુગકી સવારી આતી હે તોકિસી ઔરત પર કિસી બુરુગ કી હાજરી આતી હે કિસી પર ગૌસ પાક આતે હે તો કિસી પર ખ્વાજા ગરીબ નવાઝ.

ચંદ સાલ પહેલે કી બાત હે કે હઝરત સૈયદ અસગર અલી સાહબ કે

પાસ એક ઔરત આવી ઔર કહેને લગી કે મેરી અમ્મા પર ગૌસ પાક કી સવારી આતી હૈ. ઔરત કે રેહને કા પતા પૂંછને પર બતાયા હમ ફૈસલ કોલોની (કરાંચી) મેં રહેતે હૈ.

સૈયદ સાહબને ફરમાયા કે એક મરતબા અમ્મા કો હમારે પાસ લે આવો. તાકે હમ ભી ગૌસ પાક કી સવારી સે બાત કર સકે. દૂસરે રોઝ ઔરત અમ્માકો લેકર હાજિર હૂઈ. જબ સૈયદ સાહબને ઉસ પર પઢના શુરૂ કિયા તો ધીરે ધીરે ઔરતકી હાલત બદલને લગી અવાજ બદલ ગઈ. ફિર હાજિર હોને વાલી સવારી બોલને લગી જો પૂછના હો વો પુછો. તો જો સવારી હાજિર હુઈથી બોલને લગતી કે હમ ગૌસ પાક હૈ. સૈયદ સાહબને ઔર ઝયાદા પઢના શરૂ કિયા તો ગૌસ પાક કી સવારીને રોના શુરૂ કિયા ઔર કેહને લગી કે ખુદા કે લિયે મુંઝે છોડ દો. સૈયદ સાહબને કહા કે તુમ તો ગૌસ પાક હો તુમ્હે ડર કિસ બાત કા હૈ ? તો સવારી વાલી ઔરત કેહને લગી. નહી મેં ગૌસ પાક નહી હૂં બલકે જિન્નાત હું ઔર ઈસ તરહ ડ્રામા કરતા હૂં. ઔર ખુદ કો ગૌસ પાક જાહિર કરતા હૂં. ઈસ બાત પર સૈયદ સાહબને પઢના જારી રખા તો વો જિન્નાત બોલને લગા આપ મુંઝે છોડ દો મેં અહદ કરતા હૂં આઈન્દા ઈસ ઔરત કે પાસ નહી આઉંગા. યે કેહકર ઈસ જિન્નાતને ઔરતકો છોડ દિયા.

મેરે દોસ્તો ! દેખા આપને ? કિસી મર્દ યા ઔરત પર કિસી બુઝુર્ગ કી સવારી નહી આતી બલકે યે સબ શયતાન હોતે હૈ, જો ડ્રામા કરતે હૈ આપ જરા સોચીયે ! વો બુઝુર્ગ હસ્તિયાં જિન્હોંને પુરી ઝિદંગી પરાઈ ઔરતોં સે પદા કિયા ઔર ઉન્સે દૂર રહે. કયા ? વિસાલ કે બાદ વો ઈન પર આયેંગે ? વો ભી ઔરત પર જો હેઝ કે દિનોં મે નાપાક રહેતી હો ઉસ પર યે અલ્લાહ કે નેક બંદે આતે હૈ. હરગિઝ નહી. યે શિર્કિયહ ઔર કુફિયહ અકીદે હૈ કે એક ઈન્સાન કી રૂહ દૂસરે કે બદન મેં ચલી જાયે.

યે સબ જિન્નાતોં યાની શયતાનોંકે કરતૂત હોતે હૈ. કિસી બુઝુર્ગકી

સવારી કભી કિસી મર્દ યા ઔરત પર નહી આ સકતી.

અલ્લાહ તઆલા એસે લોગોંકો હિદાયત નસીબ ફરમાયે..
આમીન.

(૪૯) શયતાનકા ફિત્ને ફેલાને મેં હોશિયારીસે કામલેના :-

શયતાન ને અપની ઝમ્બીલ (થેલી) મેં કિસમ કિસમકે ખતરનાક ફિત્ને જમા કર રખે હે. જીન્કોં વો મૌકા દેખકર આદમીયોં કો ગુમરાહ કરને કે લિયે ઝમ્બીલ સે નિકાલ કર મુજ્જલીફ જગહોંમેં ફેલાતા રેહતા હે. લેકિન ઈન ફિત્નોંકો ફેલાનેમેં બડી ચાલાકી ઔર હોશિયારીસે કામ લેના હે. ઈસસે બચને કે લિયે ઈન્સાન કો ભી બડી ગેહરી સમજદારી સે કામ લેન પડતા હે. કયૂં કે શયતાન માહોલ ફિઝા ઔર હાલાત કા અંદાઝા કરને કે બાદ ફિત્ના ફેલાતા હે ઔર ધીરે ધીરે ઈન્સાનકો અપની ઢબ પર લે આતા હે.

નંગાપન ઔર બેહચાઈ શયતાન કા પહેલા વાર (હુમ્લા) હે જિસ્કે જરીયે વો ઈન્સાનકે સિફલી જઝબાત ભડકાને ઔર ઉન્હે બદકારી કરને પર આમાદહ કરતા હે. ઔર આહિસ્તા આહિસ્તા ઉન્હેં બેગયરત ઔર દય્યૂસ બના દેતા હે.

શયતાનને ઈન્સાનોં કો હલાક ઔર બરબાદ કરને કે લિયે સબસે પહેલે ઈન્સાન ઔર ઔરત કો અપના હથિયાર બનાયા હે. ઈસસે વો કામ લે રહા હે. અબ મર્દોં ઔરતોં મેં તમીઝ બાકી નહી રહી. કયૂં કે બાપ બેટી, સુસર બહૂ, ઔર ભાઈ -બહેનકે દરમ્યાન નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત કાઈમ હોને કી બે શુમાર મિસાલે ઔર નમૂને અખ્બારમેં પઢને મેં આતે હે.

શયતાન કા દૂસરા બડાવાર દૌલત હાસિલ કરને કી દોડકા મયદાન હે. દૌલત હર ઈન્સાન ચાહતા હે. ઈસ્લામ દૌલત કમાને સે મના નહી કરતા, લેકિન ઈસ્ને કુછ પાબંદિયાં ઔર કાનૂન તજવીજ કિયે હે. જિસ્કા ખુલાસા યે હે કે ન હરામ કમાયા જાયે ન હરામ ખર્ચ કિયા જાયે. લેકિન શયતાન સદીયોં કી મેહનત કે બાદ ઈન્સાનકો સમજાને મેં કામ્યાબ હો ગયા હે. હલાલ ઔર

હરામ કી હદોંકો ભૂલ જાઓ ઔર આઝાદી સે ખૂબ દૌલત કમાઓ. યાહે કિસી તરીકે સે આયે. ચુંનાયે હમ દેખતે હૈ કે અબ દૂસરોંકી જાયદાદ પર કબ્જા કરલેના કોઈ ઐબ નહી સમજતા. અબતો શયતાનને ઈન્સાનકો યે મકસદ હાસિલ કરને કે લિયે નયે નયે ફન ઔર તરીકે સીખાયે હૈ.

ઈસ લિયે અબ રિશ્વત, ચોરી, ડકેટી, કતલ કરના, ચોર બાઝારી, ધોકા બાઝી, ઝખીરા અંદોઝી, બેંકોસે સૂદી કર્ઝ લેના, ખૂદકો દેવાલિયા બનાના, ઈન શયતાની ધંધોમેં કોઈ કિસીસે કમ નહી. બલ્કે એક કદમ આગે હૈ આપ ઉન લોગોં કા હાલ માલૂમ કરે તો આપકો હેરત હોગી કે ઈન લોગોંકી ઈત્ની ફુઝૂલ ખર્ચીયા, ઠાઠબાઠ, રોફ ઔર દબદબા, નામવરી ઔર ઈત્ની શોહરત કયૂં હૈ ? ઈસ લિયે કે કુદરત કા કાનૂન હૈ. **“હરામ માલ હરામ જગહો મેં બરબાદ હોતા હૈ”** અબતો દૌલત મકસદે હયાત બનકર રહે ગઈ હૈ ઔર શયતાનને અપની ટીમકો બરાબર કામ પર લગાયા હૈ. તાકિ જો લોગ અભીતક દૌલતકી ચમક સે મેહરૂમ હૈ ઉન્કો આગે બઢાયા જાયે. કયાં આપ બતા સકતે હૈ અંજામ કયા હોગા ?

(પ૦) શયતાન ઈન્સાનકે નાકકે બાસે પર રાત ગુજારતા હૈ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે જબ તુમમેં સે કોઈ શખ્સ નીદસે બેદાર હોતો વુંઝૂ કરે ઔર નાક ત્રીન બાર સાફ કરેં કયૂં કે શયતાન ઉસ્કી નાકકે બાસે પર રાત ગુજારતા હૈ. (મિશકાત)

મતલબ યે હૈ કે આદમી રાતમેં જબ તહજજુદ યા ફજર કી નમાઝ કે લિયે ઉઠેગા ઔર વુંઝૂ કરેગા ઔર નાક અચ્છી તરહ સાફ નહી કરેગા તો શયતાન કો વસવસે ડાલનેકા મૌકા મીલેગા ઔર ઈબાદત અચ્છી તરહ નહી કર સકેગા, કયૂંકે નાકકી જડમેં રીંટ ઔર ગંદકી કા મવાદ કા જમા હોના સોચકો ખરાબ કરને ઔરગંદે વસવસોં કા સબબ હૈ.

જો લોગ બેદારીમેં ભી હરવકત નાકમેં ગંદા મવાદ ભરા રખતે હૈ વો

ભી ધીરે ધીરે સુસ્ત ઔર નાપાક સોચ વાલે બન જાતે હૈ.

રાતમેં સોનેકી હાલતમેં હર શખ્સ કે નાકમેં ગંદા મવાદ જમા હોતા હૈ ઔર સફાઈ ન કરને કી વજહસે અકસર સુખ જાતા હૈ ઈસી લિયે નીંદસે બેદાર હોનેકે બાદ જબ વુંઝૂ કરે તો તીન બાર નાકમેં પાની ડાલકર ગંદે મવાદકો ખૂબ સાફ કરે યહી નાક કે બાસે પર શયતાન કા રાત ગુજરનેકા મતલબ હૈ. (હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ-૩/૧૭૮)

(૫૧) હર ઈન્સાનકે સાથ રહનેવાલે શયતાન :-

હઝરત આઈશા (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે એક રાત હુઝૂર (સઅ.વ.) ઉન્કે પાસ સે બાહર તશરીફ લે ગયે હઝરત આઈશા (રદી.) ફરમાતી હૈ કે મુંઝે ફિકર હૂઈકે શાયદ આપ કિસી ઔર બીવીકે યહાં ગયે જબ આપ વાપસ તશરીફ લાવે ઔર મુંઝે દેખા તો ફરમાયા, તેરે દીલમેં શયતાનને વસવસા ડાલદિયા. મૈને અર્ઝ કિયા યા રસુલુલ્લાહ (સઅ.વ.) કયા મેરે સાથ શયતાન હૈ? ફરમાયા હા! શયતાનતો હર ઈન્સાનકે સાથ હૈ મૈને અર્ઝ કિયા યા રસુલુલ્લાહ (સઅ.વ.) કયા આપ કે સાથ ભી હૈ? ફરમાયા હા, લેકીન મેરે રબને દસ્તગીરી ફરમાઈ યહાં તકકે વો મુસલમાન હોગયા. (મુસ્લિમ શરીફ)

(૫૨) શયતાનકા ધોકા ફરૈબ :-

શયતાન ઈન્સાનકા દુશ્મન હૈ. ઉસ્કો નુકસાન પહૂંચાને કે લિયે તરહ તરહ કે હીલે કરતા હૈ ઔર બહૂરૂપ બદલતા હૈ. બાઝ મરતબા દિલમેં વસવસા ડાલકર પરેશાન કરતા હૈ ઔર બાઝ મરતબા સામને આકર ધોકા દેતા હૈ.

શયતાન કો અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્કી કુદરત દી હૈ કે, વો મુખ્તલિફ શકલોં મેં જાહિર હો સકતા હૈ. ઈસી લિયે મુહકકીકીન સૂફિયાએ કિરામને જો સાહિબે કશફ હૈ ઉન્હોંને લોગોંકો ઈસ પર બબરદાર કિયા હૈ કે કિસી શખ્સ કો દેખકર યા ઉસ્કી બાતોં કો સુનકર બગૈર તહકીકકે ઉસ્કે પીછે ચલ

પડના ખતરનાક છે. ક્યૂંકે કશ્ફ ઓર ઈલ્હામમેં ભી શયતાની તલ્બીસાત (ધોકા-ફરેબ) હો સકતી છે. (મ.કુ-૪/૨૫૮)

(૩) શયતાનકા વસવસે ડાલના

(૫૩) દીનમેં શક પેદા કરને કી કોશિષ :-

હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હમ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી બિદમત મેં બેઠે હૂએ થે કે સબ લોગોંસે ઝયાદા બદસૂરત શખ્સ આયા ઉસ્કે કપડે ભી બહોત ગંદે થે ઓર બહોત બદબૂં આ રહી થી વો લોગોંકો ફલાંગતા હુવા આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ આકર બેઠ ગયા ઓર સવાલ કિયા આપકો કિસને પૈદા કિયા ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્ને કહા આસમાનકો કિસને પૈદા કિયા ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્ને કહા ઝમીન કો કિસને પૈદા કિયા ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્ને ફિર કહા કે અલ્લાહ તઆલા કો કિસ્ને પૈદા કિયા ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અલ્લાહ કી જાત ઉસસે પાક હૈ (અલ્લાહ કો કિસીને પૈદા નહીં કિયા) ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને અપની પેશાની જકડલી ઓર અપના સર ઝુંકાયા તો વો શખ્સ ઉઠ કર ચલા ગયા.

(૫૪) સહાબા (રદી.) પર શયતાન કા બસ ન ચલના :-

હઝરત સાબિત બુનાની (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો નબી બના કર ભેજા ગયા તો શયતાનને અપને શયતાનોં કો સહાબા કે પાસ ભેજા, જબ વો ખાલી હાથ આયે તો શયતાનને પૂછા કયા હુવા ? તુમને ઉન્કો ગુમરાહ કયું નહી કિયા ? કેહને લગે એસી કોમ સે કભી ભી હમારા વાસ્તા નહીં પડા તો શયતાન ને કહા થોડા અરસા ઈન્તિઝાર કરો વો વકત કરીબ હૈ ઉન્કે સામને દુનિયા ફતહ હોગી ઉસ વકત તુમઅપને બુરે કામમેં કામ્યાબ હોંગે ચુંનાયે સહાબા (રદી.) કે ઝમાને મેં તો એસા ન હુવા લેકીન સહાબા (રદી.) ઓર તોબેઈન કે બાદ એસા હી હુવા (અહયાઉલ ઉલૂમ)

(પપ) ઈબ્લીસ કા તપ્ત :-

હઝરત જાબિર (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે મૈને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો ઈર્શાદ ફરમાતે હુએ સુના ઈબ્લીસ કા તપ્ત સમંદર પર હૈ ઔર યે વહાં સે લોગોં કો બેહકાને કે લિયે શયતાન કે ગ્રુપ ભેજતા રહેતા હૈ શયતાનોમેં સે ઉસ શયતાન કા મરતબા સબસે ઝયાદા હોતા હૈ જિસ્ને બડા ફિત્ના કિયા હો એક શયતાન આકર કેહતા હૈ કે મૈં એક શખ્સ કે પીછે પડા રહા યહાં તક કે ઉસ્કે ઔર ઉસ્કી બીવી કે દરમ્યાન જુદાઈ ડાલ દી તો ઈબ્લીસ શયતાન કો અપને કરીબ કરકે કહેતા હૈ તૂં બહોત બડા શયતાન હૈ (મુસ્લિમ શરીફ)

(પફ) ઈબ્લીસ કે તપ્ત કે પાસ સાપ હૈ :-

હઝરત અબૂ સઈદ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈબ્ને સય્યાદસે (જિસ્કે બારે મેં સહાબા (રદી.) દજજાલ હોને કા ગુમાન કરતે થે) પૂછા તૂં કયા દેખતા હૈ ? ઉસ્ને કહા કે મૈં એક તપ્ત કો પાની પર દેખ રહા હૂં જિસ્કે આસપાસ સાપ હૈ આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા યે શખ્સ ઈબ્લીસ કે તપ્ત કો દેખ રહા હૈ. (મુસ્લિમ શરીફ)

(પબ) શયતાની વસવસે ઔર અંબિયા (અલ.) :-

શયતાની વસવસે આમઈન્સાનોંકી હદતક મહેદૂદ નહી. બલ્કે અંબિયાએ કિરામ (અલ.) જૈસે પાક ઔર અલ્લાહકે બરગુઝીદહ બંદોકે દિલોંમે ભી વસવસે ડાલતા હૈ, જૈસા કે કુર્આન મજીદમેં ઈર્શાદ ફરમાયા ગયા હૈ.

ઔર હમને આપસે પહેલે જિસ નબી ઔર રસૂલકો ભેજા ઔર ઉસ્ને ખ્વાહીશકી કે લોગ ઉસ્કી દઅવત કુબૂલ કરે તો શયતાનને ઉસ્કી ખ્વાહીશમેં રૂકાવટ પૈદાકી તો અલ્લાહને શયતાનકી રૂકાવટકો દૂર કરદિયા ફિર અપની બાતોંકો પક્કી કરદિયા ઔર અલ્લાહ બડા જાનને વાલા બડી હિકમતોં વાલા હૈ. (સૂરએ હજજ-પર, પા-૧૭, રૂ-૧૪)

ઈસ્લામકી રાહમેં રૂકાવટેં પૈદા કરને કે લિયે ઈસ્લામ કે ખિલાફ જિન લોગોંકે દિલોમેં વસવસે ડાલતા હૈ વો દો કિસમકે લોગ હૈ (૧) મુનાફિકીન (૨) વો લોગ જિન્કે દિલ હકક બાત કુબૂલ કરને મેં પત્થરકી તરહ સખ્ત હો ગયે હૈ.

(૫૮) પરેશાન ખ્વાબ કા ઈલાજ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ કે લોગોં મેં સવાલ જવાબ કા સિલસિલા હંમેશા ચલતા રહેગા યહાં તક કે યે સવાલ કિયા જાયેગા અલ્લાહને હર ચીઝકો પૈદા કિયા તો અલ્લાહકો કિસને પૈદા કિયા ? જો શખ્સ ઈસ તરહ વસવસા પાયે તો ચાહિયે કે યું કહે “ઈમાન લાયા મૈં અલ્લાહ પર ઔર ઉસ્કે રસૂલ પર”

(બુખારી મુસ્લિમ)

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ તુમમેં સે કોઈ શખ્સ પરેશાન કરનેવાલા ખ્વાબ દેખે તો અલ્લાહ કી પનાહ તલબ કરે ઔર બાયેં જાનિબ થૂંક દે. (મિશકાત)

શયતાનકી વસવસા અંદાઝી કે વક્ત અલ્લાહ કી પનાહ લેના અલ્લાહ કો ફૌરન યાદ કરના ઔર શયતાન કી હરકત પર થૂં-થૂં કરના ઔર ઉસ્કો જલીલ કરના. દિલકે રૂખકો દૂસરી તરફ ફેર દેતા હૈ ઔર દિલ શયતાન કા અસર કુબૂલ કરનેસે રૂક જાતા હૈ. કુર્આન મજીદમેં ઈર્શાદ હૈ બેશક જો લોગ મુત્તકી હૈ જબ ઉન્કો કોઈ શયતાની ખ્યાલ આ જાતા હૈ તો વો અલ્લાહ કો યાદ કરતે હૈ બસ ! યકાયક ઉન્કી આંખ ખૂલ જાતી હૈ.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ-જી-૩/૮૦) સૂરએ અઅરાફ -૨૦૧, પા-૮ રૂ-૧૪)

હઝરત જાબિર (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા બેશક શયતાન ઈસસે ના ઉમ્મીદ હો ગયા હૈ કે નમાઝી બંદે જઝીરે અરબ મેં ઉસ્કી ઈબાદત કરે અલબત્તા વો એક દૂસરે કો આપસ મેં ભડકાનેમેં મશગૂલ હૈ. (મુસ્લિમ)

અબ ! મુસલમાન ચાહે કહી હો વો ગયરૂલ્લાહ કી ઈબાદત નહી કર સકતા બશર્તે કે વો નમાઝી ઓર દીનદાર હો.

બસ ! અગર દિલ મેં કિસી ભી નેક કામકા ખ્યાલ પૈદા હોતો જાન લે કે યે મજમૂન અલ્લાહ કી તરફ સે ફરિશ્તે કે ઝરીયે ઈલ્હામકિયા ગયા હૈ ઈસ લિયે ખુદા કા શુક બજા લાવે ઓર પહેલી ફૂરસદ મેં વો નેક કામ કર ડાલે. કહી એસા ન હો કે ખ્યાલ બદલ જાયે ઓર અગર કિસી કે દિલ મેં કિસી બુરાઈ કા ખ્યાલ આવે તો ઉસ્કો યકીન કર લેના ચાહીયે કે યે ખ્યાલ શયતાન કી તરફ સે આયા હૈ યૂં ન સોચે કી શયતાન કી તો હમને કભી સૂરત ભી નહી દેખી.

(૫૯) શયતાનકો દિલસે હટાને કા અમલ :-

હઝરત અબૂ જવઝા (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે શયતાન ઈન્સાનકે દિલ પર ચિમટા રહેતા હૈ. જિસ્કી વજહસે ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર નહી કર સકતા. તુમ દેખતે નહી ઈન્સાન બાઝાર ઓર મજલિસોંમેં પૂરા દિન ગુજાર દેતા હૈ. અલ્લાહ તઆલાકો યાદ નહી કરતા, મગર ઉસ જાતકી કસમ ! જિસ્કે કબ્જેમેં મેરી જાન હૈ. લાઈલાહા ઈલ્લલ્લાહ કે સિવા શયતાન કો કોઈ ચીઝ દિલસે હટા નહી સકતી ફિર ઉન્હોંને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ. જિસ્કા તરજુમા યે હૈ.

જબ આપ કુર્આન પાકમેં સિર્ફ અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર કરતે હૈ તો શયાતીન (કુફરાર) વગેરહ પીઠ ફેર કર ભાગતે હૈ.

(પા-૧૫, રૂ-૫ સૂરએ બની ઈસરાઈલ) (આકામુલ મરજાન)

(૬૦) વસવસા મોમિનકોભી આતા હૈ :-

હઝરત આઈશા (રદી.) ફરમાતી હૈ કે સહાબા કિરામ (રદી.) ને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે વસવસેકી શિકાયત ફરમાઈ તો આપને ફરમાયા યે ખાલિસ ઈમાનકી દલીલ હૈ.

(મુસ્લિમ શરીફ)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઝૈદસે રિવાયત હૈ ચંદ અહબાબને હુઝૂર

(સ.અ.વ.) સે વસવસે કે બારેમેં અર્જ ક્રિયા કે હમ સુરચ્યા સિતારેસે ગિરપડે
યે બેહતર હે કે હમ આપકે સામને વસવસે કે સાથ બાતચીત કરે તો આપ
(સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા.

યે ખાલિસ ઈમાનકી દલીલ હે શયતાન ઈન્સાનકે પાસ દૂસરે
આમાલકે ઝરીયે હુમ્લા કરતા હે જબ વો ઈસસે મેહફૂઝ હોજાતા હે તો વો
દિલ પર હુમ્લા કરતા હે ઓર વસવસે ડાલતા હે. (દૂરે મન્બૂર)

(૬૧) ગુસલખાનેમેં પેશાબ કરનેસે વસવસેકી બિમારી હોતી હે:-

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુગફફલ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર
(સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, તુમ ગુસલખાનેમેં પેશાબ હરગિઝ ન કરો કે
આમતૌર પર વસવસેકી બીમારી ઈસીસે પૈદા હોતી હે. (તિરમિઝી)

હઝરત સઈદ બિન અબૂલ હસન (રઅ.) ફરમાતે હે કે
ગુસલખાનેમેં પેશાબ કરનેસે વસવસે બઢતે હે.

(૬૨) શયતાનકે લિયે છુરી :-

એક શખ્સને અર્જ ક્રિયા યા રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) મેં આપકે પાસ
વસવસોંકી શિકાયત લેકર આયા હૂં. દિલમેં વસવસે પૈદા હોતે હે. જબ મેં
નમાઝમેં હોતા હૂં તો મુંઝે યાદ નહી રહેતા કે મૈને દો રકાત પઢી યા ત્રીન તો
હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ તુંઝે યે હાલત પેશ આયે તો
અપની શહાદતકી ઉન્ગલી ઉઠાકર બાઈ પિન્ડલી પર ચૂંભોદે ઓર
બિસ્મિલ્લાહ કેહ. યે શયતાનકે લિયે છુરી હે. ઈસ તરીકે સે શયતાન દૂર
હોજાયેગા. (તિરમિઝી)

(૬૩) બુરે વસવસોંકે પાંચ નુકસાન :-

- (૧) મિઝાજ મેં બિગાડ પૈદા કર દેતા હે.
- (૨) સહી ફેસ્લા કરને મેં રૂકાવટ પૈદા હોતી હે.
- (૩) ઈબાદત મેં કોતાહી હોને લગતી હે.
- (૪) મઅરિફતમેં કોતાહી હોને લગતી હે.

(૫) અલ્લાહસે નજદીકી હાસિલ કરનેવાલે આમાલમેં ગફલત પૈદા હોતી હૈ.

ઈન્સાનકો બચપનસે લેકર મૌત તક ઈન્હી કામોંસે વાસ્તા પડતા હૈ.
જબ ઈસ્મેં ખલલ પૈદા હોતા હૈ તો ગોયા સારી જિંદગી હી બરબાદ હો ગઈ.

(૬૪) શયતાન કા વસવસે ડાલના :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ શયતાન ઈન્સાન કે બદન મેં ખૂન કી તરહ ચલતા ફિરતા હૈ. મુંઝે ડર હૈ કે વો ઉન્કે દિલોં મેં કોઈ મુહલિક (હલાક કરનેવાલી) ચીઝ ન ડાલ દે. (મુસ્નદે અહમદ)

ઈબ્ને અકીલ (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે અગર સવાલ કિયા જાયે કે ઈબ્લીસ કા વસવસા કેસે હોતા હૈ ? ઔર વો દિલ તક કેસે પહૂંચતા હૈ ? તો ઉસ્કા જવાબ યે હૈ કે વસવસા એક છુપા હુવા કલામ હૈ જિસ્કી તરફ નફસ ઔર તબીયત ખૂદ રગબત કરતા હૈ ઔર ઉસ્કી તરફ તવજજુહ ઔર ધ્યાન દેતા હૈ.

ઔર એક જવાબ યે હૈ કે શયતાન કી ગંદી બાતેં ઈન્સાન કી ફિકર મેં દાખિલ હો જાતી હૈ ઔર ફિકર કો વસવસોં મેં તબદીલ કરતા હૈ.

ઔર વસવસા નામ હૈ નફસકી ગંદી ફિકર કી ભરમાર કા જો ઈન્સાન કો ગંદે કામ કરને કી તાલીમ દેતા હૈ.

(૬૫) વસવસે દૂર કરનેકી દુઆ :-

હઝરત મુઆવિયહ બિન અબી તલહા (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) યે દુઆ ફરમાયા કરતે થે.

અય અલ્લાહ ! મેરે દિલકો અપને ઝિક્કસે આબાદ ફરમાદે ઔર મુંઝસે શયતાની વસવસે દૂર ફરમાદે.

(૬૬) વસવાસિલ ખત્તાસ કી તફસીર :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે શયતાન કી મિસાલ નેવલે (ચૂંહે કિસ્મકા એક જાનવર) કી તરહ હૈ જિસ્ને અપના મુંહ દિલ કે સૂરાખ પર રખા હુવા હૈ. ઈસીસે દિલમેં વસવસા ડાલતા હૈ જબ ઈન્સાન અલ્લાહ કા ઝિક્ક કરતા હૈ તો પીછે હટ જાતા હૈ ઔર જબ ઈન્સાન ખામોશ

હો જાતા હૈ તો લોટ આતા હૈ યહી “વસવાસિલ ખજાસ” હૈ.

(૬૭) શયતાન વસવસે કબ ઓર કૈસે ડાલતા હૈ ?

હઝરત ઈસા (અલ.)ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ ફરમાઈ કે મુંઝે ઈન્સાનમેં શયતાન કે રહેને કી જગા દિખલાયે તો અલ્લાહ તઆલાને જાહિર ફરમાઈ. તો હઝરત ઈસા (અલ.) ને દેખા કે શયતાન કા સર સાંપ કી તરહ હૈ જો ઈન્સાન કે દિલ કે પાસ રખ્યા હુવા હૈ. જબ ઈન્સાન ઝિક્ર કરતા હૈ તો વો દૂર હટ જાતા હૈ ઓર જબ ઝિક્રે ખુદાવંદી સે ગાફિલ હો જાતા હૈ તો વો અપને ગંદે ખ્યાલાત ઓર વસવસે ડાલના શુરૂ કરતા હૈ (અબૂ દાવૂદ)

(૬૮) હરહાલમેં ઈન્સાનકે સાથ શયતાનકી મૌજૂદગી :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈશ્દિ ફરમાયા શયતાન હર એક કે પાસ હર હાલમેં મૌજૂદ હોતા હૈ યહાં તક કે ખાને કે વક્ત ભી મૌજૂદ હોતા હૈ. તુમમે સે કિસીકે હાથસે લુકમા ગિરજાયે તો સાફ કરકે ખાલે ઓર ઉસ્કો શયતાન કે લિયે ન છોડે. (મિશકાત)

શયતાન કા ઈન્સાન કે સાથ મૌજૂદ હોના હકીકત હૈ. ઉસ્કે મૌજૂદ હોનેકી કયા સુરત હોતી હૈ ? ઉસ્કો શાહ વલીયુલ્લાહ (ર.અ.) બયાન ફરમાતે હૈ.

અલ્લાહ તઆલાને જો ઉલૂમ હુઝૂર (સ.અ.વ.)કો અતા ફરમાયે ઉન્મેં ફરિશ્તોં ઓર શયાતીનકા ઓર ઉન્કે ઝમીનમેં ફૈલને કા ઈલ્મ ભી અતા ફરમાયા હૈ. ફરિશ્તે મલએ આ’લાસે (ફરિશ્તએ મુકર્રબીનસે) અચ્છે ઈલ્હામાત હાસિલ કરતે હૈ ઓર ઈન્સાનોં તક પહૂંચાતે હૈ. ઓર શયાતીન કે મિઝાજ સે એસી ખરાબ ખાતે ફૂટતી હૈ જો ખૈર કે નિઝામકો બિગાડતી હૈ. જો સુકૂન ઓર વકાર કે હુકમકી ના ફરમાની કરતે હૈ ઓર સહી ફિતરત કી ખિલાફ વર્તી કરતે હૈ ઓર ઈન્સાનોં કો ઉસી ખાતોંકે વસવસે ડાલતે હૈ.

(૬૯) શયતાન હર વક્ત હમારે પાસ રહેતા હૈ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને

ઈશાદ ફરમાયા શયતાન તુમમે સે હર એક કે પાસ હર વક્ત હર હાલમેં મૌજૂદ રહેતા હે. બસ ! તુમ મેસે કિસીસે લુકમા ગિર પડે તો ઉસ્કો ઉઠાકર ખાલે વો લુકમા શયતાન કે લિયે ન છોડે. (મુસ્લિમ શરીફ-તિરમિઝી)

હઝરત જાબિર (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈશાદ હે જબ કોઈ આદમી અપને ઘરમેં દાખિલ હોતા હે ઔર દાખિલ હોતે વક્ત ઔર અપને ખાને કે વક્ત બિસ્મિલ્લાહ પઢતા હે તો શયતાન અપને સાથીયોંસે કહેતા હે કે તુમ્હારે લિયે યહાં રહેને કી ઔર ખાનેકી ગુંજાઈશ નહી ઔર જબ મકાન મેં દાખિલ હોતે વક્ત અલ્લાહ કા નામ નહીં લેતા તો શયતાન કહેતા હે કે હમ કો યહાં રાત રહેને ઔર શામ કા ખાના મિલ ગયા.

(૭૦) શયતાન કા સુરમા ઔર ચટની :-

હઝરત સમુરહ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા શયતાનકા સુરમાભી હે ઔર ચટની ભી. જબ ઈન્સાન ઉસ્કા સુરમા લગા લેતા હે તો ઉસ્કી આંખે અલ્લાહકા ઝિક્ર કરનેસે સો જાતી હે, ઔર જબ ઉસ્કી ચટની ચાટ લેતા હે તો ઉસ્કી ઝબાન શર યાની બુરાઈ ઉબલને લગતી હે. (બયહકી)

(૪) શયતાનકી કમઝોરી

(૭૧) માહે રમઝાન મેં શયતાન કી બંદીશ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા જબ માહે રમઝાન કી પહેલી રાત શુરૂ હોતી હે તો શયાતીન ઔર સરકશ જિન્નાતોં કો બાંધ દિયા જાતા હે. (તિરમિઝી)

ઈમામ અહમદ કે સાહબ ઝાદે હઝરત અબ્દુલ્લાહને ઈસ હદીષ શરીફ કે બારેમેં અપને વાલિદ સે સવાલ કિયા ઔર અર્ઝ કિયા કે રમઝાન મેં ભી ઈન્સાન કો વસવસે હોતે હે ઔર મિર્ગી કા હુમ્લા હોતા હે. તો આપને જવાબ દિયા કે હદીષ શરીફ મેં એસા હી વારિદ હુઆ હે.

અલ્લામહ અબ્દુર્રઉફ મુનાવી (રઅ.) મજકૂર સવાલ કે જવાબમેં ફરમાતે હે કે શયાતીન કો ઝંઝીરોમેં ઈસ લિયે જકડ દિયા જાતા હે તા કે વો

રોઝેદારકો વસવસા મેં મુખ્તલા ન કરે. ઉસ્કી અલામત યે હે કે અકસર લોગ જો ગુનાહોમેં મુખ્તલા હોતે હે વો રમઝાનુલ મુબારકમેં ગુનાહ છોડકર અલ્લાહ તઆલાકી તરફ મુતવજજેહ હો જાતે હે.

બાઝ અફરાદ મેં વસવસોંકી બીમારી દેખી જાતી હે યે સરકશ જિન્નાતકે અસરાત હોતે હે જો ઈન શરારત વાલે નફસમેં મિલા હુઆ હોતા હે.

બાઝ ઉલ્માએ કિરામને યે જવાબ દિયા હે કે શરીર જિન્નાતકે સરદારોં ઔર ઉન્કે સરકશ સાથીઓકો બેડીયાં ડાલી જાતી હે. છોટે જિન્નાત ઔર શયતાન કો કેદ નહી કિયા જાતા.

જો શખ્સ રોઝોં કો તમામ શરતોંકે સાથ અદા કરતા હે ઉસસે શયતાનકો રોકા જાતા હે. યા તમામ રોઝે દારોંસે રોકા જાતા હે. ફિરભી જો શરારતેં હોતી હે વો દૂસરી વજહસે હોતી હે જૈસા કે નફસ ખબીસ હોતા હે યા સરકશ જિન્નાત તો કેદમેં હોતે હે ઔર યે શરારત સરકશી કરને વાલે જિન સે જાહીર હોતી હે.

(ફેઝુલ કદીર)

(૭૨) શયતાન હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી શકલમેં નહી આ સકતા :-

હઝરત અબૂ કતાદહ (રદી.) ફરમાતે હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશ્આદ ફરમાયા કે જિસને મુંઝે ખ્વાબમેં દેખા ઉસ્ને વાકઈ મુંઝે દેખા કયુંકે શયતાન મેરી શકલ ઈજ્તિયાર કરકે અપને આપકો નહી દિખલા સકતા.

(૭૩) શયતાન હઝરત ઉમર (રદી.) સે કરતા થા :-

હઝરત સઅદ બિન વકકાસ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને હઝરત ઉમર (રદી.) સે ફરમાયા અય ઈબ્ને ખત્તાબ! ઉસ જાત કી કસમ! જિસ્કે કબ્જે મેં મેરી જાન હે તુમ્હેં રાસ્તા ચલને મેં શયતાન કભી નહીં મિલતા વો તેરે રાસ્તે કો છોડકર દુસરા રાસ્તા ઈજ્તિયાર કર લેતા હે.

(બુખારી - મુસ્લિમ)

હઝરત બુરૈદહ (રદી.) ફરમાતે હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા અય ઉમર ! શયતાન તુંઝસે ખૌફ ખાતા હે.

હઝરત આયશા (રદી.) ફરમાતી હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા મેં જિન્નાતોં ઔર ઈન્સાનોં કે શેતાન કો દેખતા હું કે વો ઉમર (રદી.)સે ભાગ રહે હોતે હે.

હઝરત હફસા (રદી.) ફરમાતી હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા હઝરત ઉમર (રદી.) કે મુસલમાન હોને કે બાદ જબ ભી શયતાન ઉન્કો મિલા હે મુંહ કે બલ ગિરા હે.

(૭૪) આદમી કે સાથ ફરિશ્તા ઔર શયતાન કયા કરતા હે ?

હઝરત ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે શયતાનકા ઈન્સાનસે તઅલ્લુક હોતા હે ઔર ફરિશ્તોંકા ભી.

શયાતીનકે તઅલ્લુક કા મતલબ હે ઈન્સાનકો શરકી તરફ રેહનુમાઈ કરના ઔર હકક કો જૂઠલાના ઔર ફરિશ્તેકા તઅલ્લુક ઈન્સાનસે યે હે કે વો ઈન્સાન કી ખૈરકી તરફ રેહનુમાઈ કરતા હે ઔર હકક કી તસ્દીક કરતા હે.

બસ ! જિસ શખ્સકો યે રેહનુમાઈ માલુમ હોતો યે જાને કે અલ્લાહકી તરફસે ઈનાયત હે ઔર ઉસ પર અલ્લાહ તઆલાકી તારીફ કરે.

ઔર જિસ્કો શર ઔર બુરાઈકી રેહનુમાઈ મિલે તો વો શયતાન મરદૂદસે અલ્લાહકી પનાહ માંગે ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને કુર્આનકી યે આયત તિલાવત ફરમાઈ, જિસ્કા તરજુમા યે હે.

“શયતાન તુમ્હે ફક (તંગી-મોહતાજી) કી દઅવત દેતા હે”

(પા-૩ રૂ-૫ સૂરઅે બકરહ) (તિરમિઝી)

(૭૫) મોમિન અપને શયતાન કો થકા દેતા હૈ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા “મોમિન અપને શયતાન કો ઈત્ના બેબસ કર દેતા હૈ જિસ તરહ તુમમે સે કોઈ શખ્સ અપને ઉંટ કો સફર મેં થકા દેતા હૈ.”

(મુસ્નદે અહમદ)

(૭૬) મોમિન કા શયતાન દુબલા હો જાતા હૈ :-

હઝરત ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે મોમિન કા શયતાન કમઝોર ઔર પરેશાન રેહતા હૈ. (અહ્યાઉલ ઉલૂમ-૨/૨૮)

એક રિવાયત મેં ઈસ તરહ હૈ કે મોમિન ઔર કાફિર કે શયતાનોંમેં મુલાકાત હૂઈ મોમિન કા શયતાન કમઝોર થા ઔર કાફિર કા શયતાન મોટા-તાઝા થા, કાફિર કે શયતાનને કહા કયા બાત હૈ? તુમ ઈતને કમઝોર કયૂં હો? કેહને લગા કયા બતાઉ? ઉસ્કે પાસ મેરા કોઈ હિસ્સા નહીં હૈ જબ વો અપને ઘરમેં દાખિલ હોતા હૈ અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતા હૈ જબ ખાતા હૈ તો ભી અલ્લાહકા ઝિક્ર કરતા હૈ. જબ પીતા હૈ તો અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતા હૈ. ઈસ લિયે ઉસ્મેં મેરા કોઈ હિસ્સા નહીં હોતા.

તો કાફિર કે શયતાનને કહા મેં તો અપને સાથી (કાફિર) કે સાથ ખાતા ભી હૂં પીતા ભી હૂં ઈસ લિયે મોટા - તાઝા હૂં.

(૭૭) ઈબ્લીસ ચાર મરતબા રોયા :-

હઝરત મુજાહિદ (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે ઈબ્લીસ ચાર મરતબા બહોત ઝોર સે રોયા હૈ.

(૧) જબ ખુદા કે દરબાર સે મલ્ઉન કરાર દિયા ગયા.

(૨) જબ આસ્માન સે ઉતારા ગયા.

(૩) જબ હુઝૂરે પાક (સ.અ.વ.) કી પૈદાઈશ હૂઈ.

(૪) જબ સૂરએ ફાતિહા નાઝિલ હૂઈ.

(૭૮) ખાનેસે પેહલે બિસ્મિલ્લાહ પઢના :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હે કે જિસ ખાને પર બિસ્મિલ્લાહ ન પઢી જાયે શયતાન અપને લિયે હલાલ કર લેતા હે ઔર યે શયતાન ઉસ દેહાતી કે સાથ ખાને કે લિયે આયા થા, તો મૈને ઉસ્કા હાથ પકડ લિયા ફીર વો ઉસ લડકી કે સાથ આયા ઔર ઉસ્કે ઝરીયે ખાના ચાહા તો મૈને ઉસ્કા હાથ પકડ લિયા રબ કી કસમ ! જિસ્કે કબ્જે મેં મેરી જાન હે શયતાન કા હાથ મેરે હાથો મેં હે (મુસ્લિમ શરીફ)

(૭૯) શયતાન બાયે હાથસે ખાતા પીતા હે:-

હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે જબ તુમમે સે કોઈ ખાના ખાયે તો દાહને હાથસે ખાયા કરે ઔર જબ પાની પીયે તો દાહને હાથસે પીયા કરે કયૂંકે શયતાન બાયે હાથસે ખાતા પીતા હે. (મુસ્લિમ-શરીફ)

(૮૦) શયતાન પાની કૈસે પીતા હે :-

હઝરત ઈબ્ને શિહાબ (રદી.) ફરમાતે હે કે જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) પાની નોશ ફરમાતે થે તો ત્રીન સાંસમેં નોશ ફરમાતે થે. આપને એકહી સાંસમેં ઘટઘટ કરકે પાની પીજાનેકો મના ફરમાયા, આપને ફરમાયા ઈસ તરહકા પીના શયતાનકા પીના હે.

(૮૧) શયતાનકી મોમિનકે સામને બુઝદિલી ઔર હિમ્મત :-

હઝરત અલી (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ તક મોમિન પાંચો નમાઝોંકી પાબંદી કરતા હે. શયતાન ઉસસે બચકર રહેતા હે. લેકિન જબ વો નમાઝોંકો છોડ દેતા હે તો ઉસ પર દિલેર હો જાતા હે. ઔર બડે ગુનાહોંમેં મુબ્તલા કર દેતા હે. ઔર ઉસ્કી ગુમરાહીકી લાલચમેં લગ જાતા હે.

(૮૨) શયતાન કો ગાલિયાં મત દો :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા શયતાન કો ગાલિયાં મત દિયા કરો બલ્કે અલ્લાહ તઆલા સે ઉસ્કે શર સે પનાહ માંગા કરો. (દયલમી)

(૮૩) ઈન્સાન શયતાનકે કબ્જેમે કબ જાતા હૈ :-

હઝરત કતાદહ (રદી.) સે રિવાયત હૈકે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ તક આદમી શરાબ ન પીયે તબ તક અપને દીનમે તરકકી કરતા રહેતા હૈ. લેકિન જબ શરાબ પીલેતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસસે અપની જિમ્મેદારી હટા લેતા હૈ. ઓર વો શયતાનકા દોસ્ત બન જાતા હૈ. ઉસ્કે કાન બન જાતા હૈ, ઉસ્કી નિગાહ બન જાતા હૈ., ઉસ્કે પાંવ બન જાતા હૈ, ઓર હર બુરાઈકી તરફ હાંકકર લે જાતા હૈ. ઓર હર ખેર સે મેહરૂમ કરદેતા હૈ.

(૮૪) ઈન્સાનકા સિજદા કરને પર શયતાનકા વાવીલા (માતમ)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ ઈન્સાન સિજદેકી આયત તિલાવત કરતા હૈ ઓર સિજદા કરતા હૈ તો શયતાન ઉસસે દૂર હટકર રોને લગજાતા હૈ ઓર કેહતા હૈ હાય અફસોસ ! ઈન્સાનકો સિજદા કરનેકા હુકમ દિયા ગયા ઉસ્ને સિજદા ક્રિયા ઓર ઉસ્કો જન્નત મિલ ગઈ ઓર મુંઝે સિજદેકા હુકમ મિલા ઓર મૈને નાફરમાની કી ઓર મુંઝે દોઝખ મિલી.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, જબ તૂં શયતાન પર લઅનત કરતા હૈ તો શયતાન કેહતા હૈ તૂંને મલ્ઉન પર લઅનતકી ઓર જબ તૂં ઉસસે પનાહ માંગતા હૈ તો વો કેહતા હૈ કે તુંને મેરી કમર તોડદી ઓર જબ તું સિજદા કરતા હૈ તો શયતાન કેહતા હૈ હાય, અફસોસ ! ઈન્સાનકો સિજદાકા હુકમ મિલા તોઉસ્ને ફરમાબરદારીકી ઓર શયતાનકો હુકમ મિલા તો ઉસ્ને સરકશી ઓર નાફરમાની કી બસ ! ઈન્સાન કે લિયે જન્નત હો ગઈ ઓર શયતાનકે લિયે દોઝખ.

(કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

(૮૫) શયતાન જમીનમેં ઘસ ગયા :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) હઝરત ઈબ્રાહીમ

(અલ.) કો જમરએ ઉકબાકી તરફલે ગયે તો શયતાનને રખના અંદાઝી (ખલલ) કી તો આપને સાત કંકરિયા મારી જિસ્કી વજહસે વો જમીનમેં ઘસ ગયા ફિર જિબ્રઈલ (અલ.) આપકો જમરએ વુસ્તાકે પાસ લાવે તો ફિર શયતાનને રૂકાવટ પૈદા કરનેકી કોશીષકી તો આપને સાત કંકરિયાં મારી ઔર ફિર જમીનમેં ઘસ ગયા. ફિર જિબ્રઈલ (અલ.) આપકો એક ઔર જમરહકે પાસ લાવે તો ફિર શૈતાનને મુકાબલા કિયા ફિર આપને સાત કંકરિયા મારી તો વો ફિર જમીનમેં ઘસ ગયા. (મુસ્નદે અહમદ)

(૮૬) ઈબ્લીસ કી તૌબાકી ખ્વાહીશ :-

હઝરત અબુલ આલીયહ (રઅ.) ફરમાતે હૈ જબ હઝરત નૂહ (અલ.) કી કશતી લંગર અંદાઝ હૂઈ તો આપને ઈબ્લીસ કો કશતી કે પીછલે હિસ્સેમેં દેખા તો ફરમાયા તું તબાહ હો જાયે તેરી વજહ સે જમીનવાલે ગરક હૂએ તુંને ઉન્કો ગુમરાહ કરકે તબાહ કર દિયા. ઈબ્લીસને કહા કયા કરું ? આપને ફરમાયા તૌબા કરલે, ઈબ્લીસને કહા અલ્લાહ તઆલા સે પૂછ લો મેરી તૌબા કુબૂલ હોનેકી ગુંજાઈશ હૈ ? તો હઝરત નૂહ (અલ.) ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી અલ્લાહ કી તરફસે વહી આયી કે ઈબ્લીસ કી તૌબાકી સૂરત યે હૈ કે વો આદમ(અલ.) કી કબ્રકો સિજદા કરે. હઝરત નૂહ (અલ.)ને શયતાનસે ફરમાયા તેરી તૌબા મુકરર હો ગઈ હૈ. ઉસ્ને પૂછા કેસે ? ફરમાયા, તું આદમ(અલ.)કી કબ્રકો સિજદા કર દે. ઉસ્ને કહા મેંને જિંદગી મેં ઉસ્કો સિજદા નહીં કીયા થા અબ ઉસ્કે મર જાને કે બાદ કેસે કરું ?

(દૂર્ મન્ખૂર)

(૮૭) શયતાન કે મુકાબલે મેં ફકીહ ઔર આબિદ :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા દીન કી સહી સમજ ઔર સહી ઈલ્મ રખનેવાલા આલિમ

શયતાન કે સામને હઝાર આબિદ કે મુકાબલેસે ભારી હૈ (ઈસ હદીસષ કી વજાહત નીચે લિખે હૂવે વાકિઆસે સમજી જા સકતી હૈ.

(તિરમિઝી)

(૮૮) આલિમ ઓર આબિદ કા શયતાન કે સાથ ઈબ્રતનાક કિસ્સા :-

અલી બિન આસિમ(રઅ.) એક બસરી સે નકલ કરતે હૈ કે એક આલિમ ઓર એક આબિદ આપસમેં અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરતે થે. શયાતિનને ઈબ્લીસ સે કહા કે હમને બહૂત કોશિષ કી હૈ મગર ઉન્મેં જુદાઈ નહી ડાલ સકે તો ઈબ્લીસને કહા મેં કાફી હૂં. ફિર વો આબિદ કે રાસ્તે મેં જા બેઠા. જબ આબિદ ઈબ્લીસ કે પાસ આ પહૂંચ્યા ઈબ્લીસ ઉસ્કો બૂઢે બુઝુર્ગ કી શકલમેં મિલા. જિસ્કી પેશાની પર સિજદે કે નિશાન ભી ઉભર રહે થે યુનાંચે ઈબ્લીસ ને આબીદ સે પૂછા મેરે દિલ મેં એક સવાલ પૈયદા હુવા હૈ. મૈ આપસે સવાલ કે બારે મેં પૂછના ચાહતા હૂં આબિદને કહા પૂછો. અગર મુંઝે ઈલ્મ હોગા તો ઉસ્કા જવાબ દૂંગા.

શયતાનને કહા અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી તાકત રખતા હૈ કે આસ્માનોં ઓર ઝમીનકો પહાડોંકો ઓર દરખોંકો ઓર પાનીકો એક અંડેમેં સમાદે ઓર અંડા બડાભી ન કરે.

આબિદ ને હેરાન હોકર પુછા બગેર અંડા બડા કિયે ભી ? આબિદ સોચમેં પડ ગયા તો ઈબ્લિસને આબિદસે કહા આપ ચલે જાઈએ ફિર શયતાન અપને સાથીયોંકી તરફ મુતવજજે હુવા ઓર કહા મેંને અલ્લાહ તઆલાકી કુદરત ઓર તાકત કે બારેમેં ઉસ્કો શક મેં ડાલ કર હલાક કર દિયા હૈ.

ફિર ઈબ્લીસ આલિમકે રાસ્તે મેં બેઠા જબ વો આલિમ ઈબ્લીસ કે પાસ પહૂંચે તો ઈબ્લીસ એહતેરામમેં ખડા હો ગયા ઓર પૂછા હઝરત મેરે દિલમેં એક સવાલ ખટક રહા હૈ, મેં આપસે હલ કરના ચાહતા હૂં.

આલિમને જવાબ દિયા પુછો અગર મુંઝે ઈલ્મ હોગા તો બતા દૂંગા.

ઈબ્લીસને કહા અલ્લાહ તઆલા ઈસ્કી તાકત રખતા હૈ કે તમામ આસ્માનોં ઔર જમીનકો પહાડોંકો દરખ્તોં ઔર પાનીકો એક અંડે કો બઢાયે બગૈર સમા સકતા હૈ ?

આલિમને જવાબ દિયા બિલકુલ સમા સકતા હૈ તો ઈબ્લીસને ઈન્કારકે લેહજેમેં કહા અંડા છોટા કિયે બગૈર ? આલિમને ઉસ્કો સખ્ત લેહજેમેં જવાબ દિયા હા, હા, ફિર યે આયત પઢી.

અલ્લાહ તઆલાકી કુદરતતો એસી હૈ કે “વો કિસી ચીઝકા ઈરાદા ફરમાતે હૈ તો ઉસ્કો કેહતે હૈ” કુન “હો જા, તો વો હોજાતી હૈ.”

(પા-૨૩, ૩-૪, સૂરએ યાસિન)

તો ઈબ્લીસને અપને શયતાનોંસે કહા ઈસી જવાબકો સુનવાને કે લિયે મેં તુમ્હે યહા લાયા થા યે હૈ આબિદ ઔર આલિમમેં ફર્ક, આબિદતો શયતાનકે જાલમેં ફસ સકતા હૈ આલિમ નહી.

અલ્લાહ તઆલાહમેં શયતાનસે મહફૂઝ રખે (ઈબ્ને અબિદ દુન્યા)

(૮૯) શયતાનકી તદબીર કમઝોર હૈ :-

કુર્આન મજીદમેં બતાયા ગયા હૈ, “બેશક શયતાનકા મકરો ફરેબ કમઝોર હૈ.” જિસ્કી વજહસે વો મોમિનકા કુછ બિગાડ નહી સકતા. લિહાઝા મુસલમાનોંકો શયતાનકે દોસ્તોં યાની કાફિરોંસે લડને મેં તઅમ્મુલ (સંકોચ) નહોના ચાહિયે. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા ઈમાન વાલોંકા મદદગાર હૈ. ઔર કાફિરોંકો શયતાનકી કોઈ તદબીર ફાયદા ન દેગી.

યુંનાયે જંગે બદ્રમેં એસા હી હુવા. પહેલ શયતાન કાફિરોંકે સામને લંબી ડેગેં મારને લગા કે આજકે દિન તુમ્કો કોઈ મઘલૂબ નહી કર સકતા. ઈસ લિયે કે મેં તુમ્હારા મદદગાર હૂં ઔર મેં અપને તમામ લાવ લશ્કર કે સાથ તુમ્હારી મદદ કો આઉંગા.

જબ જંગ શરૂ હૂઈ. તો શયતાન અપને લશ્કરકે સાથ અગર ચે આગે બઢા લેકિન ઉસ્ને દેખા કે મુસલમાનોંકી હિમાયતમેં ફરિશ્તે આ પહૂંચે હૈ. તો

ઉસ્ને અપની તદબીર કો નાકામ પાકર ઉલટે પાંવ ભાગના શરૂ કર દિયા
ઔર અપને દોસ્તો યાની કાફિરોંસે કહા.

મૈં તુમલોગોં સે બરી હૂં ઈસ લિયે કે મૈં વો ચીઝ દેખ રહા હૂં જિસ્કી
તુમકો ખબર નહી. (યાની ફરિશતોંકા લશ્કર) મૈં અલ્લાહસે ડરતા હૂં. કયૂં કે
વો સખ્ત અઝાબ દેને વાલા હૈ.

માલૂમ હુવા કે મુસલમાન ઈબ્લાસકે સાથ જો અમલ અંજામ દે તો
શયતાનકી તદબીર ઉસ્કે મુકાબલે મૈં કમઝોર હો જાતી હૈ. અગર ઈન્સાનમેં
ઈમાન ઔર ઈબ્લાસ ન હો તો ફિર જરૂરી નહી કે શયતાન કી તદબીર
કમઝોર હો.

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ને ફરમાયા, “જબ તુમશયતાન કો
દેખો તો બગૈર કિસી ખોફ ઔર ખદશે કે ઉસપર હુસ્લા કર દો” ઉસ્કે બાદ
આપને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ. “ઈન્ન કયદશશયતાનિ કાનદઈફા”

(સૂરએ નિસાઅ -૭૬ પા-૫, રૂ-૭) (કુર્તુબી મ-કુ-૨/૪૭૭)

(૯૦) શયતાનકા મકર (દગાબાઝી) બહોત કમઝોર હૈ :-

ઉપરકી બાતોં કો પઢકર યે ખ્યાલ મત કરના કે શયતાનકી બડી
તાકત હૈ ઉસ્કા મુકાબલા કરના મુશ્કિલ હૈ. અય ઈમાનવાલો ! ગભરાઓ
નહીં અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા હૈ બેશક શેતાન કા મકર (દગાબાઝી)
બહોત કમઝોર હૈ. અલ્લાહ તઆલા પર ભરોસા રખનેવાલોં પર ઔર
અલ્લાહ કી પનાહ માંગનેવાલોં પર શયતાન કા કોઈ કાબૂં નહી ચલતા.

શયતાનકા ઝોર તો ઉન્હીં લોગોં પર ચલતા હૈ જો ઉસ્કો અપના
રફીક (સાથી) સમજતે હૈ ઔર ઉસ્કો અપના શરીક માનતે હૈ.

(મઆરિફુલ કુર્આન ૮/૮૫૩, (મ-કુ-૨/૪૭૭/૪૭૮)

(૫) શયતાન સે હિફાઝત

(૯૧) હર ઈન્સાનકે સાથ હિફાઝત કરને વાલે ફરિશ્તે :-

સહીહ બુખારી શરીફકી હદીસમેં હૈ કે ફરિશતોંકી દો જમાઅતેં

હિફાઝતકે લિયે મુકર્રર હૈ, એક રાતકે લિયે દૂસરી દિનકે લિયે, ઓર યે દોનો જમાઅતે સુબ્હ ઓર અસર કી નમાઝમેં જમા હોતી હૈ. સુબ્હકી નમાઝ કે બાદ રાતકે મુહાફિઝ રૂખસત હો જાતે હૈ, દિન કે ફરિશ્તે હિફાઝતકા કામ સંભાલતે હૈ ઓર અસરકી નમાઝ કે બાદ યે રૂખસત હો જાતે હૈ. રાતકે ફરિશ્તે ડયૂટી પર આ જાતે હૈ. (સહી બુખારી શરીફ)

અબૂદાવૂદ કી એક હદીસ મેં હઝરત અલી (રદી.) સેરિવાયત હૈ કે હર ઈન્સાનકે સાથ કુછ હિફાઝત કરને વાલે ફરિશ્તે મુકર્રર હૈ. જો ઉસ્કી હિફાઝત કરતે રહેતે હૈ કે ઉસ્કે ઉપર કોઈ દીવાર વગેરહ ન ગિર જાયે યા કિસી ઘર યા ગારમેં ન ગિર જાયે. યા કોઈ જાનવર યા ઈન્સાન ઉસ્કો તકલીફ ન પહૂંચાયે અલબત્તા જબ કિસી ઈન્સાનકો બલા ઓર મુસીબતમેં મુબ્તલા કરને કે લિયે હુકમે ઈલાહી નાફિઝ (લાગૂં) હોતા હૈ તો મુહાફિઝ ફરિશ્તે વહાં સે હટ જાતે હૈ. (રૂહુલ મઆની)

યે મુહાફિઝ ફરિશ્તે દીન દુનિયા દોનોં કી મુસીબતોં ઓર આફતોંસે ઈન્સાનકી સોતે જાગતે હિફાઝત કરતે રહેતે હૈ.

હઝરત કઅબે અહબાર (રદી.) ફરમાતે હૈ કે અગર ઈન્સાનસે યે હિફાઝતી પેહરા હટા દિયા જાયે તો જિન્નાત ઉન્કી ઝિંદગી વબાલ કરદે. લેકિન યે સબ હિફાઝતી પેહરે ઉસી વકત તક કામ કરતે હૈ જબતક તકદીરે ઈલાહી ઉન્કી હિફાઝતકી ઈજાઝત દેતી હૈ. ઓર જબ અલ્લાહ તઆલા કિસી બંદે કો મુબ્તલા એ મુસીબત કરના ચાહે તો યે હિફાઝતી પેહરા હટ જાતા હૈ. (મ-કુ-પ/૧૮૧)

(૯૨) તીન કિસ્મકે અફરાદ શયતાન સે મહફૂઝ :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા તીન કિસ્મ કે અફરાદ ઈબ્લીસ ઓર ઉસ્કે લશ્કર સે મહફૂજ રહેગેં.

- (૧) રાત દિન અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરનેવાલા
- (૨) રાત કે આખરી વકત મેં ઈસ્તિગ્ફાર કરનેવાલા.
- (૩) અલ્લાહ તઆલા કે ખૌફ સે રોનેવાલા.

(૯૩) શયતાન દૂર ભાગતા હૈ :-

જબ આદમી અપને ઘરસે નિકલે તો યે દુઆ પઢે.

“બિસ્મિલ્લાહિ તપકકલ્તું અલલ્લાહ લાહવલ વલા ફુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ”

તો અલ્લાહકી તરફસે ઉસ્કો યૂં કહા જાતા હૈ તુંઝકો હિદાયત દી ગઈ, તેરી કફાલત કી ગઈ ઔર તુંઝકો બચા લિયા ગયા ઔર શયતાન ઉસસે દૂર ભાગતા હૈ. ફિર દૂસરા શયતાન ઉસસે યૂં કેહતા હૈ અબ તુમ કેસે ઈસ આદમીકો બેહકા સકોગે. જિસ્કો હિદાયત મિલ ગઈ જિસ્કી કફાલત હો ગઈ ઔર વો બચા લિયા ગયા. (અબૂ દાવૂદ-૬૮૫)

(૯૪) ઝિક્ર ઔર તિલાવત કે નૂરસે શયતાન ભાગતા હૈ :-

શયતાનકી ફિતરતમેં યે કમઝોરી હૈ કે વો ઝિક્ર, તિલાવત ઔર ફરિશ્તોંકા સામના કરને સે બુઝદિલ હો કર ભાગતા હૈ.

લેકિન ફિર ભી અલ્લાહકી મદદ બગૈર ઉસ્કે ફિત્ને સે બચના કિસીકે બસકી બાત નહી. ઈસ લિયે કે વો ઘુપા હુવા દુશ્મન હૈ, સામને કે દુશ્મન સે બચના આસાન હોતા હૈ લેકિન ઘુપે દુશ્મનસે બચના મુશ્કિલ હોતા હૈ.

ઈસી લિયે અલ્લાહ તઆલાસે ઉસ્કે ફિત્નોંસે બચનેકી દુઆ કરની ચાહિયે.

(૯૫) બંદ બરતનોંમે શયતાન નહી ઘૂસતે :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા બરતનોંકો ઢાંક દો. મશકીઝોંકે મુંહ બંદ કરદો દરવાઝે બંદ કરદો ઔર શામ કે વકત બચ્ચોંકો રોકલો. કયૂં કે

જિનાત ફેલતે હે ઓર ઉચક લેતે હે ઓર સોતે વક્ત ચિરાગોંકો બુઝાદો. કયું કે છોટા શરારતી કભી ચિરાગકી બત્તી ખીંચતા હે ઓર ઘર વાલોંકો જલા દેતા હે. (મિશકાત)

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, બરતનોંકો ઢાંક દો, ઓર મશકીઝોંકા મુંહ બાંધ દો, દરવાઝે બંદ કર દો, ચિરાગોં કો બુઝા દો, બેશક શયતાન કિસી બંદ મશકીઝે મેં નહી ઘુસતા, ઓર બંદ દરવાઝે ઓર બરતનોં કો નહી ખોલતા.

શામકે વક્ત જિનાત ફેલતે હે ઓર બહૂત ખૂશ હોતે હે જમીન મેં ફેલ જાતે હે, ઓર બચ્ચોંકોં ઈધર ઉધર કર દેતે હે. જબ ઘરમેં હવા દાખિલ હોતી હે તો ઉસ્કે સાથ જિનાત ભી દાખિલ હોતા હે.

(૯૬) સાલમેં કિસી રાતમેં વખા ઉતરના :-

મતલબ યે હે કે લંબા વક્ત ગુજરને કે બાદ એક એસા વક્ત આતા હે જિસ્મેં હવા ખરાબ હો જાતી હે મેરા અપના મુશાહિદા હે કે એક મરતબા મુંઝે ખબીસ હવા કા એહસાસ હુવા ઓર વો હવા લગતે હી સરમેં દર્દ હો ગયા ફિર મેંને દેખા કે બહોત સે લોગ બિમાર પડ ગયે ઓર ઉસ રાતમેં ઉન લોગોંમેં બીમાર પડનેકી ઈસ્તિઅદાદ પૈદા હો ગઈ.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ ૫/૫૨૧)

(૯૭) ઓલાદકો શયતાનસે બચાનેકા તરીકા :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જબ તુમમેં સે કોઈ અપની બીવી કે પાસ જાના ચાહે તો યે દુઆ પઢે.

“બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુમ્મ જન્નિબનશશયતાનિ ફિમા રઝકતના”

“મેં અલ્લાહ કે નામસે શુરૂ કરતા હું અય અલ્લાહ હમેં શયતાન સે મહેફૂઝ ફરમા ઓર હમારી ઓલાદ કો ભી શયતાનસે મહેફૂઝ ફરમા”

અગર ઉસ વકતમેં મિયા બીવી કે લિયે કોઈ ઔલાદ મુકદદર મેં હૈ તો શયતાન ઉસ કો કભીભી નુકશાન ન પહૂંચા સકેગા.

(બુખારી-મુસ્લિમ)

(૯૮) શયતાન ઘરમેં નહી આ સકતા :-

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે જો શખ્સ સુરએ બકરહ કી દસ આયતે રાત મેં પઢેગા ઉસ રાતમેં શયતાન ઘરમેં દાખિલ નહી હો સકેગા.

ચાર આયતે શરૂ સૂરએ બકરહ કી (પા-૧, રૂ-૧)

એક આયત આયતુલ કુર્સી કી (પા-૩, રૂ-૨)

દો આયતે ઉસ્કે બાદ કી (પા-૩, રૂ-૨)

ત્રીન આયતે આખરી સૂરએ બકરહ (પા-૩, રૂ-૮)

હઝરત ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) સે યે ભી રિવાયત હૈ કે જો ઉપરવાલી આયતેં પઢેગા તો ઉસ દિન શયતાન ઉસ્કે પાસ નહી આયેગા ન ઉસ્કે ઘરવાલોં કે પાસ આયેગા ઉસ્કે ઘરમેં તકલીફ દેનેવાલી કોઈ ચીઝ જાહિર ન હોગી ઔર ઉસ્કે માલ મેંભી, અગર ઈન આયતોંકો કિસી મજનૂન પર પઢી જાયે તો ઉસ્કો ભી ફાયદા હોગા. (દારિમી)

(૯૯) ચોર શયતાન સે પનાહ :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મુંઝે રમઝાન કી ઝકાત કે માલકી હિફાઝત પર મુકરર કિયા તો મેરે પાસ આનેવાલા આયા ઔર અનાજ કી થેલી ભરના શુરૂ કી મૈને ઉસ્કો પકડ લિયા ઔર કહા તુંઝે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પેશ કરુંગા. ઉસ્ને કહા મૈં મોહતાજ હૂં બાલ બચ્ચોવાલા હૂં ઔર બહોત જરૂરતમંદ હૂં મૈને ઉસ્કો છોડ દીયા. જબ મૈં સુબહ કો આપ કી ખિદમત મેં હાજિર હુઆ તો મુંઝે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા, ગુજિશ્તા રાત તેરે કેદીને કયા કહાં ? મૈને કહા યા રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) અપની સખ્ત જરૂરત ઔર અયાલદાર હોને

કી શિકાયત કી થી. તો મૈને ઉસ પર રહમ ખાકર જાને દિયા, આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા ખુદા કી કસમ ઉસ્ને જૂઠ બોલા હૈ. વો અનકરીબ ફિર આયેગા. તો મૈને ઉસ્કો યાદ રખા ઓર ઉસ્કી તાકમેં બેઠ ગયા ફિર વો આયા ઓર અનાજકી લપે ભરને લગા તો મૈને ઉસ્કો પકડ લિયા ઓર કહા મૈં તુંઝે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમત મેં જરૂર પેશ કરૂં ગા ઉસ્ને કહા મુંઝે છોડ દો મૈં મોહતાજ અયાલદાર હૂં ફિર મૈં નહી આઉગાં તો મૈને ઉસ પર રહમ ખા કર જાને દિયા. જબ સુબહ હુઈ તો આપ (સ.અ.વ.) ને મુંઝે ફરમાયા, તેરે કેદીને કયા કિયા ? મૈને અર્ઝ કિયા યા રસુલુલ્લાહ ! ઉસ્ને જરૂરત ઓર અયાલદારી કી શિકાયત કી થી. મૈને ઉસ પર રહમ ખા કર છોડ દિયા. તો આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા, અલ્લાહ કી કસમ ! ઉસ્ને તુમસે જૂઠ બોલા વો અનકરીબ ફિર આયેગા. તીસરી મરતબા ફિર મેં ઉસ્કી તાક મેં બેઠા તો વો ફિર આયા ઓર અનાજ કી લપે ભરને લગા, તો મૈને ઉસ્કો પકડ લિયા. ઓર કહા મૈં તુંઝે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમત મેં જરૂર પેશ કરૂંગા યે તીસરી ઓર આખરી બાર હૈ. નાકહેને કે બાવુજૂદ તૂં આ જાતા હૈ, તો ઉસ્ને કહા મુંઝે છોડ દો મૈં તુમ્હે ચંદ કલિમાત સીખલાતા હૂં. જિન્સે અલ્લાહ તઆલા તુમ્હે ફાયદા પહૂંચાયેગા, મૈને કહા વો કયા હૈ ? ઉસ્ને કહા જબ બિસ્તર પર લેટને કે લિયે જાયે તો “આયતુલકુર્સી” આખિર તક પઢ લિયા કરો. ઈસ તરહ સે તુમ પર અલ્લાહ તઆલાકી તરફ સે એક મુહાફિઝ કાઈમ રહેગા ઓર સુબહ તક શયતાન તેરે કરીબ નહીં આ સકેગા. તો આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા હૈ તો વો જૂઠા, લેકીન ઉસ્ને યે બાત સચ કહી હૈ.

(બુખારી શરીફ)

(૬) જિજ્ઞાત :-

(૧૦૦) જિજ્ઞાતકી હકીકત :-

જિજ્ઞાત અલ્લાહ તઆલાકી મખ્લૂક મેં એસી મખ્લૂકકા નામહૈ જિન્કે જિસ્મભી હૈ ઓર રૂહ ભી હૈ ઓર ઈન્સાનોંકી કીતરહ અકલ ઓર સમજદારી ભી હૈ, મગર ઈન્સાનોં કી નજરોંસે ઓજલ (છુપેહૂયે) હૈ. ઈસી

લિયે ઉસ્કા નામ જિન રખા ગયા હે. કયું કે જિન કે લફઝી માઅના મખ્ફી (છુપી હુઈ) હે. ઉન્કો આગકે માદેસે પયદા ક્રિયા ગયા હે. જૈસા કે ઈન્સાન મિટ્ટીકે માદા સે પયદા ક્રિયા ગયા હે.

જિન્નાતોં મેં ઈન્સાનોંકી તરહ નર માદા યાની મર્દ ઔર ઔરત હોતે હે. ઔર ઈન્સાનોં કી તરહ ઉન્મે અવલાદ પૈદા હોને કા સિલસિલા ભી હે.

ઔર યે બાતભી જાહિર હે કે કુર્આન મજ્હદમેં જિન્નાત કો શયાતીન કહા ગયા હે, વો ભી જિન્નાત હી મેં સે શરીર લોગોંકા નામ હે. જિન્નાત ઔર ફરિશતોંકા વુજૂદ કુર્આન ઔર સુન્નાતકી કતઈ દલીલોંસે સાબિત હે. જિસ્કા ઈન્કાર કરના કુફ્ર હે. (તફસીરે મઝહરી-મ.કુ.૮/૫૭૪)

(૧૦૧) જિન્નાતકે અવસાફ કી ઊિના પર ઉન્કે ચંદનામ:-

- (૧) આમિર :- (હમઝાદ) જો જિન આદમીયોંકે સાથ રહેતા હે.
- (૨) અરવાહ :- જો લડકે ઔર બચ્ચોં કો સતાતે હે.
- (૩) શયતાન :- જો ખબીસ ઔર સખ્ત તકલીફ દેનેવાલે હોતે હે.
- (૪) ઈફરીત :- યે શયતાને સે ઝયાદા કવી હોતે હે.
- (૫) હાતિફ :- જંગલોંમેં ચીખનેવાલે, ઔર આવાઝ દેનેવાલે.
- (૬) મારૂ :- જો શયતાનોંસે ઝયાદા સરકશ હોતે હે.
- (૭) રિજાલુલગયબ :- યે મુસાફિરોં કો રાસ્તા ભૂલા દેતે હે.
- (૮) શુહાબા :- યે જંગલોં મેં લશ્કર વગેરહકી સૂરતોમેં દિખાઈ દેતે હે.
- (૯) છલાવા :- (નીચ, તોફાની) રાતમેં ઔર બાઝ મરતબા કભી કભી છોટે લડકોં કી શકલમેં દેખાઈ દેતે હે. ફિર અચાનક કિસી દૂસરી શકલમેં દિખાઈ દેતે હે.

કુર્આન મજ્હદસે સાબિત હે જિન્નાતોંકા એક ગિરોહ હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે કુર્આન સુનકર ઈમાન લાયાથા ઔર અપની કૌમમેં ઈસ્લામકી તબ્લીગ કરતા થા. મોઅતબર રિવાયત મેં હે કે હિજરત સે પહેલે મકકા મુકર્રમહમેં કમ અઝકમ છે વફ્દ આયે થે.

(૧૦૨) હુઝૂર (સ.અ.વ.) જિન્નાતોં ઓર ઈન્સાનોંકે નબી હૈ :-

મુસલમાનોંકે મઝહબમેં કિસીકા ઈખ્તિલાફ નહી કે આપ (સ.અ.વ.) ઈન્સાનોં ઓર જિન્નાતોં દોનોંકી તરફ નબી બનાકર ભેજે ગયે હૈ.

બુખારી ઓર મુસ્લિમ શરીફ કી હદીસમેં ઈર્શાદ હૈ મેં જિન્નાતોં ઓર ઈન્સાનોંકી તરફ નબી બનાકર ભેજા ગયા હું. (મુસ્લિમ શરીફ)

શેખ અબૂલ અબ્બાસ (ઈબ્નેતયમિયહ) ફરમાતે હૈ અલ્લાહ તઆલાને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો જિન્નાતોં ઓર ઈન્સાનો દોનોંકી તરફ રસૂલ બનાકર ભેજા હૈ ઉન્કા આપ (સ.અ.વ.) પર ઈમાનલાના જરૂરી હૈ. ઓર આપ (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅત કરના લાઝિમ હૈ. જીસ્કો આપ (સ.અ.વ.) ને હલાલ ફરમાયા ઉસ્કો હલાલ જાને ઓર જિસ્કો હરામ ફરમાયા ઉસ્કો હરામ જાને યાહે વો ઈન્સાન હો યા જિન્નાત, અગર વો ઈમાન ન લાયે તો વો અલ્લાહકે અઝાબ કે મુસ્તહિક હૈ જેસા કાફિર અલ્લાહકે અઝાબ કે મુસ્તહિક હૈ.

યે એસા ઈતિફાકી કાનૂન હૈ જિસ પર સહાબા (રદી.) તાબિઈન ઓર અઈમ્મએ મુસ્લિમીન ઓર એહલે સુન્નત વગેરહ તમામ જમાઅતોંકા ઈતિફાક હૈ.

(૧૦૩) જિન્નાત શરીઅત કે મુકલ્લફ હૈ :-

જિન્નાતકે મુકલ્લફ હોને પર એહલે નજરકા ઈજમાઅ હૈ.

એહલે ઈલ્મ કે નજદીક જિન્નાત શરીઅતકે મુકલ્લફભી હૈ ઓર વો ઉસ્કે મુખાતબભી હૈ. અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ હૈ. અય ઈન્સાનોં ઓર જિન્નાતોં કી જમાઅત! કયા તુમ્હારે પાસ તુમ્હી મેં સે પયગંબર નહી આયે થે?

(સૂરએ અન્આમ ૧૩૧ (પા-૮, રૂ-૩)

અય ઈન્સાનો ઓર જિન્નાતોંકી જમાઅત!

“બસ! તુમ અપને રબકી કૌન કૌનસી નેઅમતોંકો જૂઠલાઓગે.”

(સૂરએ-રહમાન-૪૩, પા-૨૭, રૂ-૧૧)

(૧૦૪) જિજ્ઞાતકી નમાજકી જગહેં :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા તુમલોગ ઘાસવાલી ઝમીન પર કજાએ હાજત નકરો યે જિજ્ઞાતકી નમાઝ પઢનેકી જગહ હૈ.

(બિહારૂલ અન્વાર - ૪/૨૫૩)

(૧૦૫) જિજ્ઞાતકો હજજકી દઅવતે ઈબ્રાહીમી :-

હઝરત સઈદ બિન ઝુબેર (રઅ.) ફરમાતે હૈ કે જબ ઈબ્રાહીમ (અલ.) ને બયતુલ્લાહ શરીફકી તામીર મુકમ્મલકી તો અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો વહી ફરમાઈ કે લોગોં મેં હજજકા એલાન કરો તો આપ લોગોમેં મુનાદીકે લિયે નિકલે કે અય લોગો ! તુમ્હારે રબને ઘર બનાયા હૈ તુમ ઈસ્કા હજજ કરો તો આપકી આવાઝકો મોમિન ઈન્સાન ઔર મોમિન જિજ્ઞાતને સુનકર કહા “લબ્બેક અલ્લાહુમ્મ લબ્બેક” (ઈબ્ને જરીર)

(૧૦૬) જિજ્ઞાતોંકા ઈન્સાનોંકો દેખના :-

અલ્લાહ રબ્બુલ આલમીનકી મખ્લુકાતમેં સે એક મખ્લુક જિજ્ઞાત ભી હૈ, જિજ્ઞાતકા માઅના (અર્થ) છૂપને ઔર પોશીદા હોનેકે હૈ. જિજ્ઞાતકો જિન ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે વો નજર નહી આતે. યાની જિજ્ઞાત એક પોશીદા યા છૂપી હૂઈ મખ્લૂક હૈ. વો હમેં દેખતે હૈ કે લેકિન હમ ઉન્કો નહી દેખતે. જૈસાકે કુર્આન મજીદમેં અલ્લાહકા ફરમાન હૈ,

“જિજ્ઞાતોં ઔર શયતાનોંકા લશ્કર તુમકો એસે તૌર પર દેખતા હૈ કે તુમ ઉન્કો નહી દેખતે હો” (સૂરએ અઅરાફ-૨૭, પા-૮, રૂ-૧૦)

(૧૦૭) જિજ્ઞાતકા ઈન્સાનો કો તકલીફ પહૂંચાના :-

જિજ્ઞાત મખ્તલિફ તરીકે સે તકલીફ પહૂંચાનેકી તાકતભી રખતે હૈ. જૈસા કે કિસીકા ઘર જલા દેના, ઘરકા સામાન ફેંકદેના, યા ઉલટ પુલટ કર દેના, યા ઘરકી કોઈ કિંમતી ચીઝ ગાઈબ કર દેના, ઈન્સાન પર સવાર હો કર ઉન્કે જિસ્મકો તકલીફ પહૂંચાના. યા કિસીકા ગલા દબા દેના, કિસીકો

બીમારી મેં મુખતલા કર દેના, જિસ્મે ઈલાજ કારગર નહો. ઈન્સાન કે દિમાગ પર મુસલ્લત હો કર ઉસે પાગલ બના દેના. યા કિસીકો ઉઠાકર ઝમીન પર પટક દેના વગેરેહ

(૧૦૮) જિજ્ઞાતોંકા ખાના :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈશાદ હૈ કે તુમ હડીઓ ઔર લીદસે ઈસ્તિન્જા મત કિયા કરો યે તુમહારે જિજ્ઞાત ભાઈયોંકા ખાના હૈ.

(બુખારી શરીફ-મુસ્લિમ શરીફ)

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે મૈં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે પાસ મૌજુદ થા આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ એક સાપ આયા ઔર આપકે પહેલું મેં ખડા હો ગયા ઔર વો આપકે કાનમેં સરગોશી કરને લગા, તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા ઠીક હૈ ફિર વો ચલા ગયા. તો મૈંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે પૂછા તો આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા યે જિજ્ઞાત કા એક શખ્સ થા વો યે કહે ગયા કે આપ (સ.અ.વ.) અપની ઉમ્મત કે (ઈન્સાનોં કો) ફરમાદે કે વો લીદ ઔર હડીસે ઈસ્તિન્જા ન કરે કયુંકે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્મે હમારા રિઝક બના રખા હૈ. (ઈબ્નુલ અરબી)

હઝરત ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમત મેં જિજ્ઞાત કા એક વફદ હાજિર હુઆ ઔર અર્જ કિયા અય મુહંમદ (સ.અ.વ.) આપકી ઉમ્મત હડી ઔર લીદ ઔર કોઈલા સે ઈસ્તિન્જા ન કરે કયુંકે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્મે હમારા રિઝક મુકરર ફરમાયા હૈ.

(બુખારી શરીફ-અબૂ દાવુદ)

(૧૦૯) જિજ્ઞાતકી લંબી ઉમે હોના :-

ઈબ્ને જવઝી (રઅ.) ને હઝરત સહલ બિન અબ્દુલ્લાહ (રદી.) સે નકલ કિયા કે ઉન્હોંને એક મુકામ પર એક બૂઢે જિજ્ઞાત કો દેખા કે બયતુલ્લાહ કી તરફ નમાઝ પઢ રહા હૈ ઔર ઉસ્ને ઉનકા જુબ્બા પહેના હુવા થા. જિસ પર બડી રોનક માલૂમ હોતી થી. નમાઝસે ફારિગ હોને કે બાદ હઝરત સહલને

ઉન્કો સલામ ક્રિયા. જિનને સલામકા જવાબ દેકર બતાયા કે તુમ ઈસ જુબ્બેકી રોનક સે તઅજજુબ કર રહે હો. યે જુબ્બા સાતસો સાલસે મેરે બદન પર હે. ઈસી જુબ્બે મેં મેંને હઝરત ઈસા (અલ.) સે મુલાકાત કી ફિર ઈસી જુબ્બેમે હઝરત મુહંમદ (સ.અ.વ.) કી ઝિયારત કી ઓર મેં ઉન જિન્નાતોંમેં સે હું જિન્કે બારેમેં સૂરએ જિન નાઝિલ હઈ હે. (મ.કુ.૮/૫૭૭, મઝહરી)

(૧૧૦) સાપકી શકલમેં ઉમરહ કરનેવાલા જિન :-

અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને સફ્વાન (રઅ.) બયતુલ્લાહ મેં બેઠે હુએ થે અયાનક એક સાપ ઈરાકી દરવાઝેસે દાખિલ હુવા ઓર બયતુલ્લાહકા સાત મરતબા તવાફ ક્રિયા. ફિર હજરે અસ્વદકે પાસ આકર તવાફ ક્રિયા. ફિર હજરે અસ્વદકે પાસ આ કર ઈસ્તિલામ ક્રિયા યે માજરા દેખકર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સફ્વાન (રઅ.) ને ફરમાયા અય જિન તૂંને અબ અપના ઉમરા પૂરા કર લિયા હે ઓર બચ્ચે તુમસે ડરતે હે અબ તુમચલે જાવ. ચુંનાચે વો જહાંસે આયાથા ઉસી તરફ વાપસ હો ગયા. (ઈબ્ને અબીદદ્દૂનિયા)

(૧૧૧) ઘરોમેં રેહનેવાલે મુસલમાન યા કાફિર જિન્નાત :-

હઝરત અલી (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા અપને ઘરોંકે લિયે કુર્આન પાક કા ઝખીરા કર લિયા કરો કયૂં કે જિસ ઘરમેં કુર્આન મજીદ કી તિલાવત હોતી હે તો ઘરવાલોં કે લિયે માનૂસ હો જાતા હે ઉસ્કી ખૈર બઢ જાતી હે ઓર ઉસ્મે મોમિન જિન્નાત રહાઈશ કરતે હે. ઓર જબ ઉસ્મેં તિલાવત નહી કી જાતી તો ઘરવાલોં પર વેહશત બન જાતા હે ખૈર કમ હો જાતી હે ઓર કાફિર જિન્નાત બસેરા કરતે હે. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

(૭) જિન્નાતકી શારરત :-

(૧૧૨) બયતુલખલા જિન્નાત કે ઘર હે :-

હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈશાદ ફરમાયા કે, ગંદકી કી જગહ શયતાન ઓર જિન્નાત કે રહેને કી જગહે હે. બસ! જબ તુમ મેસે કોઈ કજાએ હાજત કે લિયે જાચે તો યે દુઆ પઢ

લિયા કરે.

“અલ્લાહુમ્મઈન્ની અઉઝૂબિક મિનલખબુબુસિ વલખબાઈસ”

“અય અલ્લાહ ! મેં આપસે પનાહ માંગતા હું શરીર જિન્નાતોં ઔર શરીર જિન્નીયોંસે” (તિરમિઝી શરીફ)

જબ કઝાએ હાજત કરનેવાલા યે દુઆ પઢ લેતા હે તો આગે પર્દા હો જાતા હે ઔર યે નંગાપન કો દેખ નહીં સકતા.

હઝરત અનસ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે ગંદે મકામાત શયાતિન કે રેહને કી જગા હે. બસ ! તુમમેસે કોઈ બયતુલખલામેં જાયે તો બિસ્મિલ્લાહ કેહ લિયા કરે. (ઈબ્નેસની-૨૦)

જિન્નાતકી આંખો ઔર ઈન્સાનોંકી શરમગાહો કે દરમિયાન પર્દા યે હે કે જબ તુમમેસે કોઈ કજાએ હાજત કે લિયે જાયે તો બિસ્મિલ્લાહ કહે.

(તિરમિઝી)

(૧૧૩) ગંદી જગહે શયતાન ઔર જિન્નાત કે ઘર હે :-

આમતૌર પર જિન્નાત કી જગહ નાપાકી વાલે મકામાત હોતે હે જેસે ખજૂરો કે ઝૂંડ-ગંદકી કે ઢેર ઔર ઉંટો કે બેઠને કી જગહોં પર નમાઝ અદા કરનેસે મના કિયા ગયા હે. કયૂં કે યે મકામાત શયતાનકી જગહ હે.

(૧૧૪) ગોશત કી ચિકનાહટવાલે કપડોમેં રેહતે હે :-

હઝરત જાબિર (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા અપને ઘરોંસે ગોશત કી ચિકનાહટવાલે કપડે નિકાલ દો (યાની ચિકનાહટવાલા કપડા સાફ કર લિયા કરો) કયૂંકે યે ખબીસ જિન્નાત કી રહાઈશ ઔર મજલિસ કી જગહ હે.

(૧૧૫) બાઝ કુત્તે શયતાન હે :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હે કુત્તે જિન્નાતકી એક કિસ્મહે ઔર યે કમઝોર કિસ્મકે જિન્નાત હે ચુંનાયે જિસ્કે પાસ ખાને કે વકત કુત્તા આકર બેઠ જાએ તો ઉસ્કો કુછ ડાલ દો યા ઉસ્કો હટા દો (મિશકાત)

હઝરત અબૂ કુલાબા (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા અગર યે કુત્તે એક મખ્લૂક ન હોતે તો મૈં ઉન્કો કત્લ કરને કા હુકમ દે દેતા. મગર મુંઝે ડર હૈ મૈં કિસી મખ્લૂક કો મિટા ન દૂં. તુમ કુત્તોં મેં સે હર કાલે કુત્તોં કો કત્લ કર દિયા કરો કયૂંકે યે શયતાન કી એક કિસ્મ હૈ.

(મુસ્લિમ શરીફ-૪૭)

(૧૧૬) કાલા કુત્તા શયતાન હૈ :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ કે કાલે કુત્તે કા નમાઝી કે આગે સે ગુઝરના નમાઝ કો તોડ દેતા હૈ આપ (સ.અ.વ.) સે અર્જ કિયા ગયા કે સુખ્તે ઓર સફેદ કે મુકાબલે મેં કાલે કુત્તેને કયા જુર્મ (ગુનાહ) કિયા હૈ ? આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા કાલા કુત્તા શયતાન હૈ. (મુસ્લિમ)

(૧૧૭) કૌન સે ઘરેલૂં સાપ કત્લ કરે :-

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે મેં અપની એક મુસલ્લસ ઈમારત કે પાસ ખડા થા. વહાં મૈંને એક જિનકી ચમક દેખી તો ફરમાયા ભાગો જિન કે પીછે ઓર ઉસ્કો કત્લ કર દો તો હઝરત અબૂ લુબાબા અન્સારી (રદી.) ને ફરમાયા, મૈંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે સુના હૈ કે આપ (સ.અ.વ.) ને જિન્નાતકો કત્લ કરને સે મના ફરમાયા હૈ. જો ઘરોં મેં રહેતે હૈ, મગર ઝેહરીલા સાપ ઓર ખબીસ કિસ્મકા સાપ, કયૂંકે યે નજર કો ખત્મ કરતે હૈ. ઓર ઓરતો કે પેટ કે બચ્ચોં કો બેકાર કરતે હૈ.

(મુસ્લિમ શરીફ)

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા ઘરોં મેં રહેનેવાલા સાપ ઓર બિચ્છૂ જિન્નાત મેં સે હૈ, જો કોઈ ઉન્મેંસે કિસીકો અપને ઘરમેં દેખે તો ઉસ્કો તીન મરતબા નિકાલ દે. અગર ફિર ભી વાપસ આ જાયે તો ઉસ્કો કત્લ કર દો કયૂંકે યે શયતાન હૈ. (અબૂ દાઉદ)

હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે ઘર કે સાપોં કો મારને કે બારે મેં સવાલ કિયા ગયા, આપ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ તુમ ઉન્મેંસે કિસી કો અપને

ઘરો મેં દેખો તો યે કહો કે હમ તુમહે વો અહદ યાદ દિલાતે હૈ જો તુમસે નૂહ (અલ.) ને લિયા થા. ઔર વો અહદ યાદ દિલાતે હૈ જો હઝરત સુલેમાન (અલ.) ને લિયા થા તુમ હમ્મેં તકલીફ ન પહૂંચાઓ અગર યે ઉસ્કે બાદ ભી ઘર મેં આ જાયે તો ઉન્કો માર ડાલો. (અબૂ દાઉદ)

(૧૧૮) કૌનસા સાપ જિન હોતા હૈ :-

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) ઈર્શાદ ફરમાતે હૈ કે તુમ તમામ કિસ્મકે સાપ માર ડાલો સિવાય સફેદ જિત્તાત કે જો ચાંદી કી લકડી કી તરહ સફેદ હોતે હૈ. (અબૂ દાઉદ)

(૧૧૯) જિત્તાત કિસ કિસ શકલમેં આ સકતે હૈ :-

જિત્તાત બહોતસી સુરતેં બદલ સકતે હૈ ઈન્સાન, જાનવર, સાપ, બિચ્છૂ, ઉંટ, બેલ, બકરી, ઘોડા, ખચ્ચર, ગધા, ઔર પરિન્દે વગેરહ કી શકલેં ભી ઈશ્તિયાર કર સકતે હૈ.

(૧૨૦) મદીના શરીફ કે જિત્તાત :-

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા “મદીનામેં જો જિત્તાત થે વો મુસલમાન હો ચૂકે હૈ, અબ જબ તુમ ઉન્મેં સે કિસી કો દેખો તો ત્રીન મરતબા તમ્બીહ કરો, અગર તમ્બીહ કરને કે બાવજૂદ ભી અગર વો સામને આયે તો ઉસ્કો કતલ કર દો.” (મુસ્લિમ શરીફ - ૧ ૩૮)

(૧૨૧) જિત્તાતકા ઈન્સાનોંકો ઉઠાકર લેજાના :-

હઝરત અબ્દુર્રહમાન અબિ લયલા સે રિવાયત હૈ કે ઉન્કી કૌમકા એક આદમી ઈશાંકી નમાઝ પઢનેકે લિયે ઘરસે નિકલા ઔર વો ગુમ હો ગયા તો ઉસ્કી બીવી હઝરત ઉમર (રદી.) કી ખિદમતમેં હાજિર હૂઈ ઔર અપના કિસ્સા સુનાયા, તો હઝરત ઉમર (રદી.) ને ઉસ્કો ચાર સાલ તક ઈન્તિઝાર કરનેકા હુકમ ફરમાયા ફિર ઈજાજત દી કે વો ઈસ્કે બાદ દૂસરા નિકાહ કર

સકતી હૈ ઔરતને ચાર સાલ ઈન્તિઝાર કે બાદ દૂસરા નિકાહ ક્રિયા થોડે અરસેકે બાદ ઉસ્કા ગુમશુદા પહેલા ખાવિંદ વાપસ આ ગયા તો લોગોંને યે વાકિઆ હઝરત ઉમર (રદી.) કી ખિદમતમેં પેશ ક્રિયા હઝરત ઉમર (રદી.) ને ઉસ્કે ગાઈબ રેહનેકી વજહ પૂછીતો ઉસ્ને કહાકે મૈં ઈશાંકી નમાઝ કે લિયે નિકલાતો મુંઝે જિન્નાતને કૈદ કર લિયા ઔર મેં કાફી અરસેતક કૈદમેં રહા. ફિર જિન્નાતોમેં મોમિન જિન્નાતોંસે જંગ હૂઈ. મોમિન જિન્નાત જંગમેં ગાલિબ આ ગયે. ઔર ઉન્કી પહૂંચ કૈદીયોં તક હુઈ. ઔર મૈંભી ઉન કૈદીયોમેં થા. ઉન્હોંને મુંઝસે પુછા તુમ્હારા મઝહબ કોનસા હૈ ? મૈંને કહા મુસલમાન હૂં તો ઉન્હોંને કહા તુમહમારે દીન પર હો હમારે લિયે જાઈઝ નહી કે હમ તુમકો અપના કેદી બનાયે. તો ઉન્હોંને મુંઝે વહાં પર રેહને યા અપને મુકામ પર વાપસ જાનેકા ઈશ્તિયાર દિયા તો મૈંને અપને મુકામ પર વાપસીકો પસંદ ક્રિયા તો વો ઈન્સાની શકલમેં મેરે સફરકે સાથી હોતે થે મૈં ઉન્કે પીછે પીછે ચલતા થા.

હઝરત ઉમર (રદી.)ને પૂછા તુમ કયા ખાતે થે ? અર્જક્રિયા હરવો ખાના જિસ પર અલ્લાહકા નામ ન લિયા ગયા હો આપને પૂછા કયા પીતે થે ? અર્જક્રિયા વો રસ જો અભી શરાબ નહી બના હો, તો હઝરત ઉમર (રદી.) ને ઉસ શખ્સકો અપની ઔરતકો બીવી બનાકર રખને કા યા તલાક દેને કા ઈશ્તિયાર દિયા. (ઈબ્ને અબીદ દુનિયા-૧૯૨)

(૧૨૨) જિન્નાતકે અજાઈબાત બયાન કરનેવાલા :-

હઝરત આયશા (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને અપની અઝવાજે મુતહરાતકો એક રાત એક વાકિઆ સુનાયા તો આપ (સ.અ.વ.) કી એક બીવીને કહા કે યે કિસ્સાતો ખરાફાકી બાત કી તરહ હૈ, આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા તુમ્હે માલૂમહૈ ખરાફા કોન હૈ ? ખરાફા એક આદમી થા જિસ્કો ઝમાનએ જાહિલિયતમેં જિન્નાતોંને કૈદ કર લિયા થા. ઔર

યે શપ્સ બહોત મુદત તક ઉન્કે દરમ્યાન રહા. ફિર જિન્નાતોંને ઉન્કો ઈન્સાનોંમેં વાપસ લૌટા દિયા થા. ઔર ઉસ્ને ચૂંકે જિન્નાતોંકે અજાઈબાત દેખેથે તો લોગોંમેં બયાન કરતા થા. ઔર લોગ તઅજજુબકી બિના પર કહા કરતેથે કે યે બાત તો ખરાફા જૈસી હે. (મુસ્નદે અહમદ)

(૮) દજજાલ :-

(૧૨૩) દજજાલકા ફિત્લા :-

દજજાલકા ફિત્લા સખ હોગા કે ઈન્સાની તારીખમેં ઈસસે બડા ફિત્લા ન કભી હુવા ન આઈન્દા હોગા. (ઈબ્ને માજહ)

ઈસી લિયે તમામ અમ્બિયા (અલ.) અપની અપની ઉમ્મતોંકો ઈસ ફિત્નેસે ખબરદાર કરતે રહે. (ઈબ્ને માજહ)

ઉસ્કી જિત્ની તફ્સીલ રસૂલે ખુદા (સ.અ.વ.)ને બતાઈ કિસી ઔર નબીને નહી બતલાઈ. (તબરાની)

ઈસા (અલ.) કે અલાવા કોઈ ભી ઉસ્કો કત્લ કરને પર કાદિર ન હોગા (અબૂ દાઉદ)

દજજાલ પહેલે નબૂવ્વત કા ઔર ઉસ્કે બાદ ખુદાઈ દાવા કરેગા. (ઈબ્ને માજહ)

ઉસ્કે સાથ ગિઝા (ખાનેકા) કા બહોત બડા ઝખીરા હોગા. (અહમદ, હાકિમ)

અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે સાથ શયાતીન ભેજેગા જો લોગોંસે બાતેં કરેગેં. (હાકિમ)

જો શપ્સ દજજાલકી તસ્દીક કરેગા (કાફિર હો જાયેગા)

ઉસ્કે પીછલે તમામ નેક આમાલ બાતિલ (બેકાર) હો જાયેગેં ઔર જો ઉસ્કો જૂઠલાયેગા ઉસ્કે સબ ગુનાહ માફ હો જાયેગેં. (તબરાની)

ઉસ વકત દજજાલકી પેરવી કરને વાલોંકે સિવા સબ લોગ મશક્કત

(તકલીફ) મેં હોગેં.

(હાકિમ)

દજજાલકે જાહિર હોનેકી વજહસે મુસલમાન સખ્ત તકલીફ ઓર ફકરો-ફાકા મેં મુબ્તલા હો જાયેગેં. (અહમદ, હાકિમ)

દજજાલકે સાથ મેં (નહેરોં ઓર વાદિયોં કી સૂરત મેં) એક જન્નત હોગી ઓર એક આગ. લેકિન હકીકતમેં જન્નત આગ હોગી ઓર આગ જન્નત હોગી. (ઈબ્ને અબી શયબહ)

જો શખ્સ ઉસ્કી આગ મેં ગિરેગા ઉસ્કા અજરો સવાબ યકીની ઓર ગુનાહ માફ હો જાયેગેં. (ઈબ્ને અબી શયબહ)

જો શખ્સ દજજાલ પર સૂરએ કહફ કી શરૂકી (દસ આયતે) પઢ દેગા વો ઉસ્કે ફિત્ને સે મેહફૂઝ રહેગા. યહાં તકકે અગર દજજાલ ઉસે અપની આગ મેં ભી ડાલ દે તો વો ઉસ પર ઠંડી હો જાયેગી.

(મુસ્લિમ, ઈબ્ને માજહ)

વો ગધે પર સવારી કરેગા જિસ્કે દોનોં કાનોંકે દરમ્યાન ચાલીસ હાથકા ફાસ્લા હોગા. દજજાલકી રફતાર બાદલ ઓર હવા કી તરહ તેઝ હોગી. (મુસ્લિમ)

તેજીસે પૂરી દુનિયામેં ફિરેગા. (જૈસે જમીન ઉસ્કે વાસ્તે લપેટ દી ગઈ હો) (ઈબ્ને માજહ)

ઓર હરતરફ ફસાદ ફેલાયેગા. (મુસ્લિમ)

મગર મક્કા મોઅજજમા ઓર મદીના તૈયબહ ઓર બયતુલ મુક્કદ્દસ મેં દાખિલ ન હો સકેગા. (ઈબ્ને માજહ)

ઉસ ઝમાનેમેં મદીના તૈયબહ કે સાત દરવાઝે હોગેં.

(દૂરે મન્થૂર)

મક્કા ઓર મદીના કે હર રાસ્તે પર ફરિશતોકાં પેહરા હોગા જો દજજાલકો અંદર ઘુસને નહી દેગેં. (ઈબ્ને માજહ)

મદીના કે બાહર ઉસ્કા ગલ્બા હો જાયેગા. (હાકિમ)

ઉસ વક્ત મદીનામેં (તીન) ઝલઝલેં આયેગેં જો હર મુનાફિક મદ
 ઔરત કો મદીનાસે બાહર નિકાલ ફેકેંગેં (દૂરે મન્પૂર)
 યે સબ મુનાફિક દજજાલ કે સાથ મિલ જાયેંગે. (ઈબ્ને માજહ)
 મદીના મુનાફિકોંસે પાક હો જાયેગા ઈસ લિયે ઉસ દિન કો યવમેં
 નજાત કહા જાયેગા. (ઈબ્ને માજહ)
 જબ લોગ દજજાલકો પરેશાન કરેંગેં તો વો ગુસ્સે કી હાલતમેં વાપસ
 જાયેગા. (તબરાની)
 દજજાલકે નિકલને કે વક્ત અચ્છે લોગ કમ હોગેં ઔર આપસમેં
 અદાવતેં ફેલી હુઈ હોગી. (હાકિમ)
 દીનમેં કમઝોરી આ ચુંકી હોગી. (અહમદ)
 ઈલ્મઉસ ઝમાનેમેં રૂખસત હો રહા હોગા. (અહમદ)
 દજજાલકી પેરવી કરને વાલી અકસર ઔરતેં ઔર યહૂદી હોગેં
 (અહમદ)

(૧૨૪) દજજાલકી શકલો સુરત :-

દજજાલ જવાન હોગા ઔર અબ્દુલ ઉઝઝાબિન કતનકે મુશાબેહ
 હોગા. (મુસ્લિમ)
 (ગન્દુમી રંગ) ઔર બાલ પેંચીદા હોગેં. (મુસ્લિમ)
 દોનોં આખેં ઐબદાર હોગી, બાઈઆંખસે કાના હોગા.
 (મુસ્લિમ, અહમદ)
 પેશાની પર કાફિર (ઈસ તરહ) લિખા હોગા. (કાફ. ફા.રા.)
 (ઈબ્ને માજહ)

કયામત, હઝરત ઈસા (અલ.) દજજાલ, યાજૂજ માજૂજ, ઔર
 હઝરત મેંહદી (અલ.) વગેર કે મુતઅલ્લિક હદીષકી રોશનીમેં મુફતીએ
 આઝમપાકિસ્તાન હઝતર મૌલાના મુહંમદ રફીઅ ઉસ્માની દામત
 બરકાતુલુમકી કિતાબ “અલામાતે કયામત ઔર નુઝૂલે મસીહ” કા
 મુતાલા મુફીદ હોગા. (શાહ રાહે ઈલ્મ-૭/૨૦૧૫)

(૧૨૫) દજજાલકે ફિત્ને સે બચનેકી તદબીરે :-

મૌજૂદા દૌરમેં દજજાલ કે ચેલોંને હરતરફ ફિત્ના બપા કર રખા હૈ. ઈન્સે બચના બ જાહિર ના મુશ્કિન માલૂમ હોતા હૈ. લેકિન ઈસ્લામ એક ઐસા મઝહબ હૈ જિસ્મેં હર મસ્અલે કા હલ મૌજૂદ હૈ. લિહાઝા મુસલમાનોં કે લિયે યે કોઈ ના મુશ્કિન નહી. બસ થોડી સી હિમ્મત કી જરૂરત હૈ.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા, જબ સે અલ્લાહ તઆલાને આદમ(અલ.) કો પયદા કિયા કોઈ ફિત્ના દજજાલકે ફિત્નેસે બડા નહી હુવા ઔર અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)ને અપની ઉમ્મતકો દજજાલસે ડરાયા હૈ, ઔર મેં આખરી નબી હૂં ઔર તુમ બેહતરીન ઉમ્મત, (ઈસલિયે) વો જરૂર તુમહારે અંદર હી નિકલેગા. (ઈબ્ને માજહ)

ઈસ અઝીમ ફિત્ને સે બચને કે લિયે કુઆન- હદીસમેં રૂહાની ઔર અમલી તદબીરોં પર અમલ કિયા જાયે.

- ❖ હર કિસમકે ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા ઔર નેક આમાલ કિયે જાયે.
- ❖ અલ્લાહ તઆલા પર યકીન ઔર ઉસસે તઅલ્લુક મજબૂત કરના ઔર દીન કે લિયે કુરબાન હોના ઔર મર મિટનેકા જઝબા પયદા કરના.
- ❖ આખરી ઝમાને કે ફિત્નોં ઔર હાદેસોં કે બારે મેં જાનના ઔર ઉન્સે બચને કે લિયે નબવી હિદાયતેં સીખના ઔર ઉન પર અમલ કરના.
- ❖ દિલ કી ગેહરાઈયોંસે અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કરના કે અલ્લાહ તઆલા હમેં ફિત્નોં કા શિકાર હોનેસે બચાયે. ઔર હકકી મદદકે વક્ત બાતિલ કે સાથ ખડે હોનેકી બદ બખ્તી ઔર ઉસ્કે વબાલ ઔર અઝાબસે મહકુઝ રખે, ઔર ઈસ દુઆકા એહતિમામ કરના ચાહિયે.

“અલ્લા હુમ્મઈન્ની અઉઝુબિક મિનલ ફિતનિ મા જહર વમા બતાન.”

“અલ્લા હુમ્મ અરિનલ હકક હકકવ વરમૂકના ઇતિબાઅહું
વ અરિનલ બાતિલ બાતિલંવ વરમૂકના ઇજતિના બહ”

પાબંદીસે તીસરા ઔર ચોથા કલિમહ પઢનેકી આદત ડાલી જાયે.
હર મુસલમાન સુબહ શામ દુરુદ શરીફ, તીસરા ચોથા કલિમહ ઔર
ઈસ્તિગ્ફાર પઢનેકી આદત ડાલે, અભી સે તહજજુદકી આદત ડાલે.

જુમ્આકે દિન “સૂરએ કહફ” કી તિલાવત કરના, ઉસ્કી શુરૂકી ઔર
આખરી દસ આયતોં કા હિફઝ કરલેના. ઔર સુબહ શામ ઉસ્કો પાબંદીસે
પઢના. (પા.-૧૫, ૩-૧૩)

એક મશહૂર હદીસમેં બયાન ક્રિયા ગયા હે કે જો દજજાલકે ફિત્નેસે
મેહફૂઝ રેહના ચાહે ઉસ્કો ચાહિયે કે સૂરએ કહફ કી ઇબ્તિદાઈ યા આખરી
દસ આયતોંકી તિલાવત કરે. (પા-૧૫૩-૧૩)

ઉસ્મેં કુછ ઐસી તાસીર ઔર બરકત હૈ કે જબ સારી દુનિયા,
દજજાલકી ધોકાબાઝીયોં ઔર શોઅબદાબાઝીયોં કે અસર સે નઉરુ
બિલ્લાહ ! દજજાલકો ખુદા તસ્લીમ કરચૂંકી હોગી ઈસ સૂરત યા ઈન આયત
કી તિલાવત કરનેવાલા અલ્લાહ તઆલાકી તરફ સે ખુસૂસી હિફાઝતમેં હોગા
ઔર દજજાલ કા ફિત્ના ઉસ્કે દિલ દિમાગકો ખરાબ ન કર સકેગા.

લિહાઝા હર મુસલમાન મર્દ-ઔર-બચ્ચેં જરૂર પુરી સૂરએ કહફ યા
કમ અઝ કમ શુરૂ યા આખીર કી દસ આયતોંકો હિફઝ યાદકરે ઔર સુબહ
શામ ઉસ્કો પાબંદીસે પઢતા રહે.

દજજાલ કા ફિત્ના અસલમેં માલકી મોહબ્બત ઔર માદા પરસ્તીકા
ફિત્ના હે. ઈસ લિયે જરૂરી હે કે સિર્ફ ઔર સિર્ફ હલાલ માલ કમાએ. ઔર
ઉસ્મે સે ફિસબીલિલ્લાહ ખર્ચ કરે. ઔર બચ્ચોંસે ભી અલ્લાહકે રાસ્તે મેં
ખર્ચ કરવાયા કરે ઔર ઉસ્કી આદત ડાલે ઔલાદકી તરબિયત કરે ઔર

ઉન્કી મોહબ્બતકો દીની કામોંમેં ઔર દીનકી મહેનતમેં રૂકાવટ ન બનને દે.

અલ્લાહ તઆલા દજજાલકે ફિત્નેસે ઉમ્મતે મુસ્લિમહકી હિફાજત ફરમાયે આમીન.

(૧૨૬) ઈસ ઉમ્મતમેં ફિત્ને કયૂં રખે ગયે હે :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.)કા ઈર્શાદ હે, “મેરી યે ઉમ્મત ઉમ્મતે મરહૂમા” હે. (યાની ઉસ પર અલ્લાહ તઆલાકી બડી રહમતેં હે) આબિરતમેં ઉસ્કે લિયે અઝાબ નહી હે. દુનિયાહીમેં ઉન્કા અઝાબ ફિત્નોં, ઝલઝલોં, ઔર કત્લો ગારત ગરીકી શકલ મેંરખા ગયા હે. (અબૂ દાવુદ)

(૧૨૭) ફિત્નોંકો પહેલેસે જાનના ચાહિયે :-

હઝરત હુઝયફહ બિન યમાન (રદી.) ફરમાતે હે કે હલાકત ખેઝ ફિત્નોંસે વોહી બચ સકેગા જો ઈન ફિત્નોંકો પહેલેસે જાનતા હોગા.

(નઈમબિન હમ્માદ)

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ફરમાયા કરતે થે, અલ્લાહ તઆલાસે જાહિરી ઔર પોશીદા ફિત્નોંસે પનાહ માગો. દજજાલકે ફિત્ને સે બચને કી તદબીરોં વાલા બયાન ગોરસે પઢીએ. ઔર ઉસ્મે બયાન કિ ગઈ તદબીરોં પર પાબંદી સે અમલ કીજિયે.

(૯) રંજ ઔર ગમ

(૧૨૮) રંજ ઔર ગમકે અરબાબ ઔર ઉસ્કા ઈલાજ :-

રંજ ઔર ગમકે ઝરીયે અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોકે આમાલકા જાઈઝા ઔર ઈન્કે ઈમાન ઔર યકીન હિમ્મતકા ઈમ્તિહાન લેતા હે.

મુસ્લિમ સમાજકી ભલાઈ ઈસી મેં હે કે વો ઝિંદગીકા સામના ખુશીસે કરે ઔર રંજ ઔર ફિકરકો નજર અંદાઝ કરતે હૂએ વકતકા સહી ઈસ્તિમાલ કરે.

યે બાત ધ્યાનમેં રહેં કે બડેસે બડા અલ્લામહ ફાઝિલ, વલી, સૂફી, પીર બુઝુર્ગ, હમારે દર્દ ઔર ગમકો હલ્કા નહી કર સકતા જબ તક કે હમ

રબ્બુલ આલમીનકા દરવાઝા ન ખિટ ખિટાયે, ઔર ઉસ્કે આલી દરબારમેં સિજદા ન કરે જો હમારે દિલોંકે પોશીદા રોઝોંસેભી પૂરી તરહ વાકિફ હૈ.

જિસ તરહ દુનિયા સે કટકર ખુદાએ વાહિદ કે સામને સર ઝૂંકા દેના ઉસીકો હાજત રવા મુશ્કિલ કુશાં ઔર દુઃખ દર્દસે નજાત દેનેવાલા માન લેના હર તરહકે રંજ ઔર ગમકા ઔર મુસીબતોં ઔર મુશ્કિલાતકો દૂર કરનેકા અકસીર ઈલાજ હૈ. ઈસી તરહ હબીબે ખુદા હઝરત મુહંમદ (સ.અ.વ.) પર દુરૂદ શરીફ પઢતે રેહનાભી દર્દ ઔર બેચેની કો દૂર કરનેકા બેહતરીન અમલ હૈ.

હર ઈન્સાનકો ચાહિયે કે વો રંજ ઔર ગમમેં અપને આપકો ઝયાદા પરેશાન ઔર ગમગીન ન કરે ઔર અપને દિલકા સુકૂન ઔર રાતકા ચૈન ઉસ્કે પીછે બરબાદ ન કરે.

દુનિયાકે મામલાતકો ભી આસાન અંદાઝમેં લેના ચાહિયે અગર થોડે બહોંત વાકિઆત પેશ આ જાયે તો ઉસ્કી વજહસે અપને કો પરેશાન ઔર ગમગીન ન કરે.

અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ હૈ,

“બહોત મુશ્કીન હૈ કે તુમ જિસ ચીઝ કો ના પસંદ કરતે હો ઔર વો તુમ્હારે હક મેં બેહતરહો ઔર બહોત મુશ્કીન હૈ કે તુમ જિસ ચીઝકો પસંદ કરતે હો વો તુમ્હારે હકમેં ખરાબીકા સબબ હો.”

(સૂરએ બકરહ -૨૧૬, પા-૨, ૩-૧૦)

ઈમામ શાફઈ (રહ.) ફરમાતે હૈ કે અગર અલ્લાહ તઆલા અપને કિસી બંદેકો ઉસ્કી સબર કા ઈમ્તિહાન લેનેકે લિયે રંજ ઔર મુસીબતમેં મુબ્તલા કરે તો બંદએ મોમિન કા અંદાઝ સબર ઔર અલ્લાહ કી તરફ રૂજૂઅ કરનેકા હોના ચાહિયે. કયૂં કે હાદિસા હો યા સુકૂન ઔર રાહત દોનોં હંમેશા રહેને વાલે નહી હૈ, રાતદિન-ધૂપ-છાંવકી તરહ બદલતે રહેતે હૈ.

તકલીફ કે દિન બહોત જલ્દી રાહત મેં તબ્દીલ હો જાયેગે.

અલ્લાહ તઆલા અપને મહબૂબ બંદે કે દર્જે બુલંદ કરને કે લિયે શુકસે આઝમાને કે બાદ કભી સબરકે ઈમ્તિહાન મેં મુબ્તલા કરતે હૈ કયું કે સબરભી અલ્લાહકી રઝામંદી ઓર ઉસ્કી નઝદીકી હાસિલ કરનેકા બેહતરીન વસીલા હૈ. (દીવાને ઈમામ શાફઈ (રહ.) - ૩૮)

કુર્આન મજીદમેં અલ્લાહ તઆલા શુક અદા કરનેવાલેં બંદો કો નેઅમતોં મેં ઈઝાફા કી ખૂશ ખબરી સુનાઈ ગઈ હૈ. ફિરભી કભી કભી અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઉસ્કે મુકર્રબ ઓર બરગુઝીદહ બંદો કે સાથ ઉપર બયાન કી ગઈ ખુશ ખબરી કે ખિલાફ બરતાવ હોતા હૈ. વો નબીયોંકો ભી ફાકે કરવાતા હૈ. ઓર ખતરનાક બીમારીયોં મેં મુબ્તલા કરતા હૈ. ઓર અપને ખાસ બંદોકો મુજાહિદોંકી ભઠ્ઠીમેં તપાતા હૈ. ઉસવકત એક મોમિન બંદેકી નજર અલ્લાહ તઆલા કે ફેસ્લોંકી હિકમત ઓર (કુદરતી) ઉમૂરપર રેહની ચાહિયે.

અલ્લાહ તઆલા કા હર હર અમલ અજબો ગરીબ હિકમતોંસે ભરા હુવા હોતા હૈ. જહાંતક બાઝ મરતબા કમઅકલ ઓર કમ ઈલ્મ ઈન્સાન ઈન હિકમતોંકો સમજ નહી સકતા.

ઈમામ શાફઈ (રહ.) તસલ્વી દેતે હૂએ ફરમાતે હૈ કે દુનિયામેં મોમિનકા ઝમાનેકે હાદિસોંસે (દુર્ઘટના) ઈમ્તિહાન લિયા જાના અચ્છે હાલકી અલામત હૈ. ઈસ લિયે કે મોમિનને અલ્લાહ તઆલાસે જન્નતકા સોદા કિયા હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા કી યે જન્નત ઈત્ની સસ્તી નહી કે આસાનીસે યા કમકીમત પર મિલ જાયે હંમેશા કી જન્નત હાસિલ કરને કે લિયે આરજી તકલીફોંકો ખંદા પેશાની કે સાથ બરદાશત કરના જરૂરી હૈ. જબ દુન્યવી કામ્યાબી બગેર મેહનતકે હાસિલ કરના મુમ્કિન નહી તો આખિરત કી કામ્યાબી કે લિયે મેહનત કરના કયૂં જરૂરી નહો ? મજઝૂબને

ખૂબ કહા છે.

“ઐસી ગફલત યે તેરી હસ્તી નહી
દેખ જન્નત ઈસ કદર સસ્તી નહી
રેહગુજરયે દુનિયા હૈ યે બસ્તી નહી
જાયે એશો ઈશરત વ મસ્તી નહી
એક દિન મરના હૈ આબિર મૌત હૈ
કરલે જો કરના હૈ આબિર મૌત હૈ.”

દુનિયા દારૂલ ઈમ્તિહાન હૈ ઔર આબિરત દારૂલ જાઝા (બદલાપાને કી જગહ) હૈ. અકલમંદ વો શખ્સ હૈ જો ઈસ ઈમ્તિહાન ગાહ મેં મેહનત કરકે કામ્યાબીકા મુસ્તહિક બનજાયે. ઈસ ફાની દુનિયામેં ઈન્સાનકો કિત્ના રેહના હૈ યે ભી તય નહી હૈ, મૌત કા હર વકત ખતરા લગા હુવા હૈ. મૌત કા ઝટકા કિસી ભી પલ મેં આકર ઝિંદગી કા ચિરાગ ગુલ કર સકતા હૈ. મૌત કે પંજે સે આજતક કોઈ બચ નહી સકા ઔર ન બચ સકતા હૈ.

ઈસ લિયે એશ ઈશરતમેં મશગૂલ હો કર મૌતસે ગાફિલ હોને વાલે ઔર દુનિયાકે માલ-અસ્બાબ કા કેદી હો કર દીનાર ઔર દિરહમ કા બંદા બનકર રેહને વાલે કો મૌત કી મજબૂત પકડ કા ધ્યાન રેહના ચાહિયે. કહી ઐસા નહો કે ગફલતકી હાલતમેં રૂહ કબજ હો જાયે ઔર દુનિયાસે ખાલી હાથ લોટના પડે. બહોત સે હંસને વાલોંકો મૌતકી સકરાતને ગમગીન કર દિયા. ઔર બહોતસે દુનિયાકી જન્નત બનાને વાલોંકો મૌતને ઉન્કી જન્નત સે મેહરૂમ કર દિયા.

અકમંદ વો હે જો ધોકા કે ઘર (દુનિયા) કી ફિકર ઔર ગફલત કરને કે બજાયે આબિરત કે હંમેશા રેહને વાલે ઘર (જન્નત) કી ફિકર મેં લગ જાયે. ઔર બકદરે જરૂરત દુનિયા પર ગુજારા કરકે હંમેશા કી રાહત કો હાસિલ કરને પર નજર રખે.

ઐશો ઈશરત કે લિયે ઈન્સાન નહી હૈ,

યાદ રખ તૂં બંદા હે મેહમાન નહી
ગફલત વ સુસ્તી તુઝે શાયાને શાન નહી
બંદગી કર તૂં અગર નાદાન નહી,

(દીવાને શાફઈ (૨૬.))

(૧૨૯) દુનિયામેં કોઈ શખ્સ રંજ વ ગમસે ખાલી નહીં :-

કોઈ ઈન્સાન અપની જિંદગીમેં આરામમેં નહી કિસીકો ઔલાદ નહી હોતી. મુદત ગુજર ને કે બાદ ઔલાદ હૂઈ તો ફિર ઔલાદ કો ઔલાદ નહી હોતી. મતલબ કે કિસી વકત યે ગમસે ખાલી નહી.

જિત્ના સામાન બઢતા હે ઉત્તીહી પરેશાનિયાં બઢતી ચલી જાતી હે. દુનિયા એસી ચીઝ હે કે જબ યે કિસીકે પાસ આતી હે તો સેંકડો પરેશાનિયાં અપને સાથ લેકર આતી હે. ઔર જબ યે જાતી હે તો હસરત ઔર અફસોસ છોડ કર જાતી હે. ઉસ્કા આનાભી પરેશાનીસે ખાલી નહી ઔર જાનાભી પરેશાનીસે ખાલી નહી. બસ પરેશાની હી પરેશાની હે.

(૧૩૦) પૂરી દુનિયા આખિરતકા શો રૂમ હે :-

બાઝ આરિફીન ને ફરમાયા હે કે દુનિયાકી જિત્ની લઝઝતેં ઔર રાહતેં હે વો સબ જન્મતકી રાહતોંકા નમૂના હે. તાકે ઈન્સાનકો ઈસ્કી તરફ રગબત પયદા હો ઔર જિત્ની તકલીફેં, પરેશાનિયાં, રંજ ગમઈસ દુનિયામેં હે વો ભી સબ કે સબ આખિરતકે અઝાબ કે નમૂને હે તાકે ઈન્સાનકો ઈસસે બચનેકા એહતિમામ પયદા હો.

નમૂને કે બગૈર ન કિસી ચીઝકી તરફ રગબત દિલાઈ જા સકતી હે ન કિસી ચીઝસે ડરાયા જા સકતા હે. યે પૂરી દુનિયા આખિરત કા શો રૂમ હે. જૈસે તાજિર અપને માલકે નમૂને દિખાને કે લિયે દૂકાન કે સામને લગાતા હે કે ઉન્કો દેખકર ખરીદારકો રગબત પયદા હો.

માલૂમ હુવા દુનિયાકા રંજગમ, રાહત, દર હકીકત સઝા ઔર

બદલા નહી, બલ્કે ખાલિક સે કટી મખ્લૂકકા રિશતા અપને ખાલિકસે જોડને કી એક તદબીર હૈ.

(મ-કુ-૩/૩૨૧)

(૧૩૧) ગંદે માહોલ કા અસર :-

શયતાન ઔર ઉસ્કે ચેલે ચપાટે હર જગહ હર માહોલ મેં ફેલે હુએ હૈ. વો હર વકત ઈન્સાનકો ઉસ્કે બુરે આમાલ આરાસ્તા કરકે દિખાતે હૈ. આખિરવો ખ્વાહિશાતમેં ગિરફતાર હો જાતા હૈ. ઔર ઉસ્કો પૂરા કરનેકે લિયે દીવાના બનકર મારામારા ફિરતા હૈ. ઔર બાઝ ખ્વાહિશે એસી હોતી હૈ જિસ્કો પૂરા કરનેકી સમાજભી ઈજાઝત નહી દેતા. ફિર ઝેહનમેં એક મુસ્તકિલ જંગ ઔર કશમકશકી કૈફીયત પૈદા હો જાતી હૈ. ઔર ઝેહન ખરાબ હો જાતા હૈ. બદન કમઝોર હો જાતા હૈ ઔર ઈમાન ભી કમઝોર હો જાતા હૈ. ઔર ખુદાસે શિકવે શિકાયતકી ઝબાન ખૂલ જાતી હૈ. ઈન્સાનકી યે હાલત શયતાનકી બડી કામ્યાબી હૈ.

(૧૩૨) ઈન્સાન દોસ્ત સે પહેચાના જાતા હૈ :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ, આદમી અપને દોસ્તકે દીન પર હોતા હૈ, (બસ ! દોસ્ત બનાનેસે પહેલે) દેખ લિયા કરો કે કિસે દોસ્ત બના રહે હો.

અગર દોસ્ત ખેલ તમાશે કા આદી હૈ તો યેભી ખેલાડી બન જાયેગા. અગર દોસ્ત મૂસીકાર (સંગીકાર) હૈ તો યે ભી મૂસીકાર બન જાયેગા. અગર દોસ્ત ગંદી આદતોમેં મુખ્તલા હૈ તો યે ભી ઉન્હી આદતોમેં મુખ્તલા હો જાયેગા. અગર દોસ્ત કુર્આનકી તિલાવતકા આદી હૈ તો ઈન્શા અલ્લાહ યેભી ઉસ્કી સોહબતકી બરકતસે તિલાવતકા શોકીન બન જાયેગા, અગર દોસ્ત નમાઝ કા એહતિમામ કરતા હૈ તો યે ભી ઉસ્કી બરકતસે નમાઝી બન જાયેગા. ઈસી લિયે ફરમાયા પહેલે દેખલો, પરખ લો, કિસકો દોસ્ત બના રહે હો.

(૧૩૩) આજ કે મુસલમાન કી સોચ :-

લેકીન આજતો મામલા હી બિલ્કુલ ઉલ્ટા હૈ, હર એક કી સોચ યહી હૈ કે મેરા ઉઠના બેઠના એસે લોગોંમેં હોના ચાહિયે જો બડે લોગ હૈ. તાકે લોગ દેખે કે યે ભી બડા આદમી હૈ. હાલાંકે કમાઈ સિફ ઈત્ની હૈ કે મહીને કા ખર્ચ ભી પૂરા નહી હોતા. લેકિન ઉઠના બેઠના એસે લોગોંમેં હૈ જિન્કી આમદની લાખોંકી હૈ. તાકે લોગોંકોં પતા ચલે કે યે ભી બડા આદમી હૈ. ઓર અપના લિબાસ ઓર જાહિરી શકલો સૂરત એસી બનાયેગા જેસી લાખોં કરોડો કમાનેવાલે કી હોગી, ઓર ઉન્કી હર અદા પૂરી કરનેમેં બેંકકા મકરૂજ (દેવાદાર) હો જાયેગા. લેકિન ચૂંકે બેડોં કે સાથ રહેના હૈ ઈસ લિયે યે સબ ધંધે કરતા રહેગા. લિહાજા ઈસ બલાસે બચને કે લિયે નેક લોગોંકી સોહબતમેં રહે. ઉન્કી સોહબતકી બદૌલત ઈન્સાનકે ઈમાન કા સરમાયા મહફૂઝ રહેતા હૈ.

(૧૩૪) નેક લોગો સે મોહબ્બત કિજિયે :-

અગર હમનેક નહી હૈ તો નેક લોગોં સે મોહબ્બત તો કર સકતે હૈ અલ્લાહકી ઝાતસે ઉમ્મીદ હૈ કે કલ કયામતમેં અલ્લાહ તઆલા હમારા મામલા ઉન્હી કે સાથ કરદેગા. યે એક મજબૂત કિલા હૈ. ફિત્નોંસે બચનેકા અગર સોહબત અચ્છી ઈજ્તિયાર કી જાયે અચ્છી મજલિસોંમેં શામિલ હો જાયે ઓર ઉલ્માએ દીન કે પાસ ઉઠના બેઠના હો.

(૧૩૫) એહલે ઈલ્મકી સોહબત ફિત્નોંસે નજાત :-

ઈસ લિયે એહલે ઈલ્મકી સોહબત ઈજ્તિયાર કરના ઓર ઉન્સે દીન સીખના ફિત્નોંસે નજાત હૈ. અલ્લાહ તઆલાકા યહી હુકમ હૈ. કુર્આન મજીદમેં ઈશાદ હૈ, “અલ્લાહવાલોંસે ઈલ્મ હાસિલ કરો”

(આલે ઈમ્માન-૭૯)

દૂસરી શકલ યે હૈ કે કિતાબોંસે ઈલ્મ સીખા જાયે. લેકિન ઉસ્મે શર્ત યે હૈ કે કિસી આલિમે રબ્બાનીસે પૂછકર કિતાબોંકા મુતાલા કિયા જાયે ઓર

જહાં કોઈ બાત સમજમેં ન આયે તો ફૌરન ઈસ આલિમ સે પૂછ લિયા જાયે. ઔર અબ આગે મુંઝે કૌનસી કિતાબોંકા મુતાલા કરના ચાહિયે.

(૧૩૬) નેક ઔરત કૌમ કા સરમાયા :-

ઔરતકી જાતમેં ખૈર ઔર શર દોનોં પહેલૂં હૈ અગર ઔરતકી તરબિયત હો જાયે. નેક હો જાયે. પાકદામન હો જાયે, શરમો હયા વાલી બન જાયે તો યે કૌમકા કિંમતી સરમાયા હૈ. અગર બિગડ જાયે તો ફિર ઈસસે બૂરી કોઈ ઔર ચીઝ નહી.

સોસાયટી બનતી હૈ ઔરતોંકે બનનેસે, કૌમકે અફરાદ ઉસ વકત અચ્છે બનતે હૈ જબ મા-કી તરબિયત કા અંદાઝ અચ્છા હોતા હૈ. અચ્છી મા-જિસ કૌમકો મિલ જાયે વો કૌમ કામ્યાબી કી રાહ પર ચલ પડતી હૈ. અગર ઔરત સીધી રાહસે હટ જાયે ઔર ઈસ્લામકી હિદાયતોંસે મેહરૂમ હો જાયે તો ફિર સમાજ ઔર સોસાયટીકી બરબાદી કે લિયે કિસી ઔર ચીઝકી જરૂરત નહી હોગી.

કુર્આન ઔર હદીષમેં ઈસ ફિત્ને સે બચને કે લિયે બહોતસી હિદાયતે દી ગઈ હૈ. તાકે ઔરત સમાજમેં ફસાદ ઔર ફિત્નેકા સબબ ન બને.

(૧૩૭) નઈ નસલકા હાલ :-

શયતાનને ચંદ ઔર મુસીબતેં મૌજૂદા નઈ નસલ પર મુસલ્લત કરકે ઉસ્કો પૂરી તરહ અપની પકડમેં લે લિયાં હૈ ઈસ્મેં ઝયાદા નુમાયા કામ મુસીકી (સંગીત) તસ્વીરે (ફોટોગ્રાફી) રક્સ (ડાન્સ) ડ્રામા ઔર શરાબ કબાબકી મેહફિલે ઝમાના હૈ ઔર અબ તો બાઝ શરીર ઔર સરફીરે અપની ઔર પરાઈ ઔરતોં કો ભી ઈસ ગંદી હરકતોંમેં શરીક કરતે હૈ.

રાહત યાની રીલેક્ષ હોનેકે લિયે ઔર કુરસદકે અવકાતકો ગુજારનેકે લિયે નયેનયે તરીકે ઈજાદ કિયે જા રહે હૈ. જિન્હેં દેખકર અબતો શયતાનભી હેરાન હો રહા હૈ કે મેરા દોસ્તતો અબ મેરે ભી કાન કાટને લગ ગયા હૈ.

હાલાંકે ઈસ્લામને કુરસદકે અવકાતકો ગુજારને ઓર રાહત હાસિલ કરનેકે લિયે જો ઉસૂલ બતાયે હૈ વો યે હૈ કે,

“જબ તુમફારિગ હો તો ઈબાદત મેં લગ જાઓ, ઓર અપને રબકી તરફ રગબત કરો.”

ઔર યે ભી ફરમાયા ગયા હૈ કે ગમઔર મુશ્કિલ મેં નમાઝ ઔર સબર સે મદદ હાસિલ કરો યાની નમાઝ ઔર સબર સે સારી તકલીફેં દૂર હો જાતી હૈ.

(૧૩૮) નશાબાઝી :-

આદમી જબ સુકૂનકી તલાશમેં દૌલત, ઔરત ઔર નયે નયે તરીકે અપનાને કે બાદ ભી માયૂસ ઔર બેયેન રેહતા હૈ તો શયતાન ઉસ્કો નશા કરનેકી યાટ લગા દેતા હૈ. અફૂન (અફિણ) ગાજા, ચરસ, ભાંગ, ઔર શરાબકા આદી હોજાતા હૈ, ઈસ ખતરનાક બીમારીમેં મુબ્તલા લડકે લડકિયાં ઘરસે ચોરીયાં કરકે કોઈ ન કોઈ ચીઝ ઉઠા લાતે હૈ ઉસે બેચકર નશા પૂરા કરતે હૈ. લેકિન જબ ઉસ્મે ભી નાકામહોતે હૈ તો શયતાન ઉન્હે સીખાતા હૈ કે અબ તુમ ઈઝતત ઔર પાક દામનીકા સોદા કરો લેકિન યે નશા ન છોડો, યુનાંચે ઈઝતતકા નીલામ છૂપે ખુલે તૌર પર આમ હો જાતા હૈ.

નશા કરનેકી લતનેં ઈન બેવકૂફ લોગોંકી હાલત ઈસ કદર મફલૂજ (લકવાગ્રસ્ત) બના દિયા હૈ કે ઉન્કો નીંદ ઔર સુકૂન કે લિયે ગોલિયોં કે બગૈર ઝિંદા રેહના દુશ્વાર હો ગયા હૈ.

અય્યાશીકા જુનૂન, પાગલ ખાનેકી ભરમાર, ખૂદકુશી વગેરહકી બઢતી હૂઈ મુસીબતેં ખતરનાક બીમારિયાં ઔર ગુનાહોંકી બઢતી હૂઈ રફતાર યે સબ દૌલત, ઔરત ઔર નશાબાઝી કરનેવાલે લોગોંકી નહૂસત ઔર બદબખ્તી કા નતીજા હૈ. કાશ ! લોગ શયતાનકે તીરોંકી ચુંભન મેહસૂસ કરે ઔર અલ્લાહકે ફરમાનોંકો યાદ રખે. ઔર દીનકે અહકામકો ઝિંદગીકે હર શોબે મેં અમલ મેં લાયે.

(૧૩૯) શયતાનકે જૂઠે વાઅદે :-

શયતાનકા સારા ધંધા જૂઠે વાઅદેં ઔર કભી ખત્મ ન હોને વાલી ઉમ્મીદોં કે આસરે પર ચલતા હે, ઈન્સાન તમામ ઉમ્મ ઉસ્કે ચક્કરમેં ફસા રહેતા હે, ઔર અપની આખિરત બરબાદ કરતા હે, શયતાનકે પાસ સિવાય ઝબાની જૂઠે વાઅદોં ઔર ખ્યાલી પુલાવ પકાને કે રખ્ખાહી કયા હે ? વો અપને માનને વાલોંકો કેહતા રેહતા હે કે દુનિયાકી યે લઝઝતે હંમેશા હાસિલ રહેગી, આખિરતકા હિસાબ કિતાબ સિર્ફ એક ઢકોસ્લા હે. (ધોકા હે)

ઔર જો મુસલમાન શૈતાનકી ઈન બાતોંકી તરફ ધ્યાન નહી દેતા. ઉસ્કો યે આરઝૂ દિલાતા હે અભી જિંદગી બહોત પડી હે. અભી સે કયા જલ્દી હે ? એશો આરામ કરો, અપની જિંદગી રંગીન બનાઓ, દૌલત જમા કરો, અપની પબ્લીસીટી ઔર નામરોશન કરો, શરાબ, કબાબ કા મઝા ઉઠાઓ, દૂસરોં કો બેવકૂફ બનાઓ, અપની મરજી કે ખિલાફ ચલનેં વાલોંકો ગોલી મારો, ખૂબ ઠાઠ વાલી જિંદગી ગુજારો ઔર ખૂબ મનચાહી મસ્તીયાં કરો.

(૧૪૦) દુનિયાકી મોહબ્બત ફસાદ કી જડ :-

ઈસ દુનિયાકી મોહબ્બત દિલમેં ન હો તો ભાઈ બહેન, રિશ્તેદાર, ઔર ખાનદાન એક સાથ મિલ જુલકર રહતે હે, મગર જબ દુનિયાકી મોહબ્બત દિલમેં આજાતી હે તો આપસકી મોહબ્બત, રિશ્તેદારી ઔર તઅલ્લુકાત સબ ખતમ હો જાતે હે. ઉપર સે તો બડી મોહબ્બતે હોતી હે મગર અંદર નફરત ભરી હોતી હે. અદાલતોંમેં જાયે તો પતા ચલતા હે કે ભાઈ આપસમેં લડ રહે હે ઝમીન પર કેસ હો રહા હે, બહેનને ભાઈ પર કેસ કિયા હુવા હે કે વિરાસતમેં ભાઈને મેરા હિસ્સા નહી દિયા. ભાઈ બડા તાજિર હે ઉસ્ને ઘર બડા બના લિયા હે. પૈસે જમા કરલિયે હે. લેકિન મેરા હક દબાકર બેઠા હે.

માલકી મોહબ્બત આતી હે તો ફિર નફરતેં પયદા હોતી હે ફિર લડાઈ ઝઘડે હોતે હે ઔર સારે કામબુરે હો જાતે હે. ઔર દૂસરોંકી જાનસે

ખેલા જાતા હૈ. અપની જાનકી ભી ફિકર નહી રેહતી, યે સબ કુછ માલકી મોહબ્બતકી વજહ સે હોતા હૈ.

(૧૪૧) લાલચકી નહૂસત :-

જબ ઈન્સાન કે દિલમેં દુનિયાકી લાલચ આ જાતી હૈ તો લાલચકી બિનાપર યે સોચતા હૈ કે મેરા પેટ ભર જાયે, મેરે ઘરમેં દૌલત આ જાયે. મેરા સ્ટેટસ બેહતર હો જાયે. મેરી ઔલાદ કી તાલીમ અચ્છી હો જાયે ઓર ઈસ લાલચકી વજહસે દૂસરોંકી જિંદગી ખરાબ હોતી હો તો હો જાએ દૂસરોંકા ઘર બરબાદ હોતા હૈ તો હો જાયે મેરા પેટ ભરના ચાહિયેં મેરી જિંદગી બનની ચાહિયે.

એસે માહોલમેં નોકર અપને માલિકકે દુશ્મન બનેગેં. ફિર દુશ્મનિયાં પૈદા હોગી. નફરતેં ફેલેગી ઓર ઉન્કે દરમ્યાન ઝઘડા હોગા.

સચ હૈ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમકા ફરમાન કે મુઆશરે મેં માલકી લાલચ ફિત્તા બનકર દીન-દુનિયાકો બરબાદ કરેગા.

(૧૪૨) મોજૂદા ઝમાને કે લોગ :-

લોગોંસે દૂર રહો ! ક્યું કે અબ કોઈ ગમખ્વાર ઓર હમદર્દ નહી રહા કોઈ કિસીકી જરૂરત પૂરી કરને કો તૈયાર નહી. કોઈ એસા નહી જિસસે કોઈ ચીઝ માગી જાયે ઓર વો અતા કરે અગર કોઈ દેતા હૈ તો ઝિડકી દેકર યા ટાલ મટોલ કરકે દેતા હૈ. ફિર એસા એહસાન જતાતા હૈ સારી જિંદગી ગુલામ બનાયે રખતા હૈ. જબ મિલતા હૈ તો તકલીફ કા જુમ્લા સુનાતા હૈ. ઓર અપની ખિદમત કે લિયે બાર બાર હાજિર રેહને પર મજબૂર કરતા હૈ. લિહાઝા એસે લોગોંસે દૂર રહો જિન્કી તમામ ફિકરેં દુનિયા કી હો ક્યું કે વો તુમકો ફાયદા પહૂંચાને સે પહેલે અપના ફાયદા તુમસે વસૂલ કરેગા.

(૧૪૩) જાહિર કે દોસ્ત દિલકે દુશ્મન :-

અબ તો હાલત યે હો ગઈ હૈ કે જિસ્કો ભી દેખોગે દિલ કા દુશ્મન ઓર જાહિરમેં દોસ્ત હોગા તુમ્હારે નુકશાન પર ખૂશ હોગા. ઓર નેઅમત

પર જલેગા લિહાઝા એસે લોગોંસે બગૈર સખ્ત જરૂરત કે મેલજૂલ ખત્મ કરો. દિલકા સુકૂન હાસિલ કરને કે લિયે મખ્લૂકસે દૂરી ઈજ્તિયાર કરો તાકે દિલ ફારિગ રેહ કર અપને અંજામ ઔર આખિરત કો સોચ સકે ઔર નિગાહે બસીરત સે અપને અંજામકો દેખ સકે.

(૧૪૪) મુસલમાનોંકી બરબાદી કા સબબ :-

આજકી દુનિયામેં મુસલમાનોંકી બરબાદીકા એક બહોત બડા સબબ યે હે કે વો દુન્યવી મામલોંમેં તો બડે હોશિયાર ઔર ચાલાક હે. જબ કોઈ બિમાર હોતા હે તો અચ્છા ડોક્ટર, હકીમ તલાશ કરતે હે, કોઈ મુકદ્દમા પેશ આતા હે, તો અચ્છા વકીલ તલાશ કરતે હે કોઈ મકાન બનાના હો તો આલાસે આલા આર્કીટેક, એન્જિનિયર કા પતા લગાતે હે.

લેકિન દીન કે મામલે મેં એસે સખી હે કે જિસ્કી દાદી ઔર કુર્તા-ટોપી દેખી ઔર કુછ અલ્ફાઝ બોલતે સુનલિયા તો ઉસ્કો મુકતદા, આલિમ, મુફ્તી ઔર રેહબર બના લિયા ઔર ઉસ્કે બારેમેં તહકીક કરનેકી તકલીફ નહી ઉઠાઈ કે ઉસ્ને કિસી દીની મદ્રસે મેં તાલીમભી પાચી હે. ઔર ઉલ્માએ માહિરીન કી ખિદમતમેં રેહકર ઈલ્મે દીનકા શોક પચદા કિયા હે યા નહી ? ઉસ્ને કુછ ઈલ્મી ખિદમત કી હે યા નહી ? ઔર સચ્ચે અલ્લાહ વાલોંકી સોહબત મેં રેહ કર કુછ તકવા ઔર અપની ઈસ્લાહ પચદાકી હે યા નહી ?

ઈસ્કા નતીજા યે હુવા કે મુસલમાનોંમેં જો લોગ દીનકી તરફ મુતવજજેહ ભી હોતે હે ઉન્કા બહોત બડા હિસ્સા જાહિલ વાઈઝોં ઔર દુકાનદાર પીરોં કે જાલ મેં ફસકર દીનકે સહી રાસ્તેસે દૂર જા પડતે હે.

ઉન્કે ઈલ્મે દીનમેં સિર્ફ વો કહાનિયાં રેહ જાતી હે જિન્મેં નફસકી ખ્વાહિશાત પર ઝદ (માર) ન પડે. વો ખૂશ હે કે હમ દીનપર ચલ રહે હે. ઔર ઈબાદત ભી કર રહે હે. મગર હકીકત વો હોતી હે જો કુર્આન શરીફમેં ઉન્કે બારેમેં ફરમાન હે જિસ્કા તરજુમા યે હે.

“યાની વો લોગ હૈ જિન્કી કોશિષે ઓર અમલ દુનિયા હી મેં
બરબાદ હો ચુંકે હૈ ઓર વો અપને નઝદીક યે સમજ રહે હૈ કે હમને બડા
અચ્છા અમલ કિયા હૈ.” (સૂરએ કહફ પા-૧૫ રૂ-૩)

ખુલાસા યે કે કુર્આન મજીદને એક અહમ ઓર બડા ઉસૂલ બતલા
દિયા કે જાહિલ અવામ કો ઉલ્માએ દીન કી પેરવી કરના જરૂરી હૈ મગર
ઉનપર લાઝિમહે કે બગૈર તહકીક કિયે કિસી કો આલિમ ઓર મુકતદા ન
બના લે. ઓર ના વાકિફ લોગોં સે ગલત સલત બાતેં સુનને કે આદી ન બન
જાયે.

કુર્આન મજીદકે ઈસ ખુલે બયાન ઓર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ
વસલ્લમકી ઉમ્મ ભર કી તાલીમાત કે બાદ યે ઉમ્મત ગુમરાહીમેં ભટકને
લગી. સારે ખુદાઈ ઈજ્તિયાર મખ્લૂક કો બાટ દીયે. આજ મુસલમાનોં કી
બહોત બડી તઅદાદ એસી હૈ જો મુસીબત કે વકત અલ્લાહ તઆલા કો
પુકારને ઓર ઉસસે દુઆ માગને કે બજાય અલગ અલગ મખ્લૂકકા નામ
લેકર ઉન્હે ફરિયાદ કરતે હૈ ઓર ઉન્હી સે મદદ માગતે હૈ.

અંખિયા ઓર અવલિયા કે વસીલે સે દુઆ માગના જાઈઝ હૈ. ઓર
હદીષમેં ઉસ્કી શહાદતેં મૌજૂદ હૈ. લેકિન કિસી મખ્લૂક કો હાજત રવાઈ કે
લિયે પુકારના ઓર ઉસસે અપની હાજતેં માગના કુર્આન હદીષ કે ખિલાફ
ખુલી બગાવત હૈ.

કુર્આન મજીદમેં ઈશાદ હૈ જિસ્કા તરજુમા યે હૈ કે અલ્લાહ
તઆલાહી અપને સબ બંદોપર ગાલિબ ઓર કાદિર હૈ. ઓર સબ ઉસ્કી
કુદરતકે નીચે હૈ ઓર મોહતાજ હૈ.

યહી વજહ હૈ કે દુનિયામેં કોઈ બડે સે બડા ઈન્સાન ચાહે વો
અલ્લાહકા રસૂલ ઓર મુકર્રબહો યા દુનિયાકા બડે સે બડા બાદશાહ હો
અપને હર ઈરાદે મેં કામ્યાબ નહી હોતા ઓર ઉસ્કી હર મુરાદ પૂરી નહી
હોતી.

(મ.કુ. ૩/૧૪૮/૨૮૫)

(૧૪૫) મુસીબત કા ફિત્ના :-

દુનિયામાં રહેતે હૂએ ઈન્સાન કા વાસ્તા જિન ફિત્નોંસે પડતા હે કુછ લોગ ઈન ફિત્નોંકા શિકાર હો કર ઈસ હાલત કો અપને લિયે રહમત ઔર નજાત કા સબબ બના લેતે હે. ઔર કુછ લોગ ઈસ ફિત્ને કે અંદર ગિરફતાર હો કર શયતાન કી રાહ ચલ પડતે હે જેસા કે બીમારી કી તકલીફ, દર્દકી તકલીફ, માલ કી કમીકીતકલીફ કારોબારમાં નુકશાન, ઔર ઔલાદ સે મેહરૂમી વગેરહ યે હે દુનિયા !

યહાં હર શખ્સ પર મિલે જુલે હાલાત આતે હે. કભી અપની પસંદ કે મુતાબિક ઔર કભી ના પસંદ ઔર તબીઅત કે ખિલાફ કભી અચ્છે કભી બુરે યે હાલાત દુનિયાકી ફિતરતમાં શામિલ હે. યહાં તક કે સબસે અફઝલ હસ્તી યાની રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્હુ અલયહિ વસલ્લમકી જિંદગીમાં ભી દોનોં કિસમ કે હાલાત પેશ આયે. તકલીફ ઔર આઝમાઈશ કે હાલાત ભી આયે. દુઃખ દર્દકે હાલાત ભી આયે, બીમારીયાં ભી આયી. યે સબ હાલાત હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.)કો જિંદગીમાં પેશ આયે.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)સે પૂછા ગયા, ઈન્સાનોં મેં કિન લોગોં પર સબસે ઝયાદા આઝમાઈશે આયી હે ? આપને ફરમાયા સબસે બડી આઝમાઈશે અમ્બિયા (અલ.) પર આયી હે. ફિર જો ઈન્કે જિત્ના કરીબ હોતા હે. (ઈત્ના હી ઉસ પર આઝમાઈશ આતી હે) (તિરમિઝી)

(૧૪૬) આઝમાઈશ કા મેઅયાર (કસોટી) :-

આઝમાઈશ નેક બંદોકી ભી હોતી હે. અમ્બિયા (અલ.) કે બાદ સહાબા (રદી.) ફિર અવલિયા અલ્લાહકી ફિર મુહદ્દેસીન કી ઔર ઉલ્માએ હક કી.

ઈમામ અબૂ હનીફહ (રઅ.) જેલ મેં રહે ઔર ઉન્કા જનાઝા જેલસે ઉઠા ઈબ્ને તયમિયહ (રઅ.) કા જનાઝા જેલસે ઉઠા ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ (રઅ.) કો અલ્લાહકે દીનકે લિયે કોડે મારે ગયે. ઔર ચહેરા કાલા

કરકે મદીના કી ગલિયોંમેં ધૂમા કર રૂસ્વા (જલીલ) કરને કી કોશિષ કી ગઈ
 યે સબ હઝરાત એસે બડે લોગ થે કે ઉન્કી મકબૂલિયત કી અલામત આપ
 આજ ભી દેખ સકતે હૈ કે દુનિયામેં ૮૦% મુસલમાન દીન પર ચલ રહે હૈ. તો
 યે ઈન હઝરાત કી મેહનત ઔર કુરબાની કે નતીજે મેં ચલ રહે હૈ.

(૧૪૭) શયતાન કે વસવસોં પર ધ્યાન ન દીજિયે :-

બાઝ મરતબા શયતાન વસવસે ડાલતા હૈ કે અરે ! તૂં નમાઝી
 બનગયા ફિરભી તેરે પર આઝમાઈશ આ રહી હૈ ? તૂંને દાઢી રખલી ફિરભી
 તકલીફેં આ રહી હૈ ? તો પહેલી બાત તો યે હૈ કે અભી તક ઈમાન બના કહા
 હૈ ? જો આઝમાઈશ આયેગી. યે તો સબ બદ અમલી કી નહૂસત હૈ. ઈમાન
 વાલોં કી આમાઈશતો બહોત સખ્ત હુવા કરતી હૈ. ઉન આઝમાઈશોંમેં સખ્ત
 કરના કમાલે ઈમાન કી અલામત હૈ.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા બંદા દુનિયામેં આઝમાઈશ મેં રહેતા
 હૈ. ફિર (કુછ અરસે બાદ) યે ઝમીન પર એસી હાલત મેં ચલતા ફિરતા હૈ કે
 ઉસ્કે જિસ્મપર એકભી ખતા બાકી નહી રેહતી. (સાફ સુથરા હો જાતા હૈ)
 (તિરમિઝી)

આઝમાઈશે મુશ્કલિફ આતી હૈ. કભી બેટે કી બીવીકી શૌહર કી,
 કારોબાર કી, ખાનદાન વાલોંકી ઔર કભી અપને બદનકી બીમારીકી
 આઝમાઈશે. લેકિન જબ ઈમાન - યકીન મજબૂત હોતા હૈ તો ફિર સોચ યે
 બનતી હૈ કે અલ્લાહ તઆલા મુંઝે ઔર કરીબ ઔર પ્યારા બનાના ચાહતા
 હૈ. ઈસ સહી સોચકી બરકતસે શયતાની વસવસે બે માઅના (બેહેસિયત)
 હો જાતે હૈ.

લેકિન આજકે દૌરમેં ન સબર હૈ ન અલ્લાહ સે રઝામંદી હૈ. ઈસ્કી
 વજહ યે હૈ કે આબિરતકા (મરનેકે બાદકી) ઝિંદગી કા યકીન નહી રહા.
 આજકા ઈન્સાન કેહતા હૈ કે યહાં (દુનિયામેં) ઠાઠ મેં રહો. મરને કે બાદ દેખા
 જાયેગા. ઈસલિયે તકલીફ બરદાશત નહી હોતી ઔર આઝમાઈશ કી ઘડીયોં

મેં શિકસ્ત (હાર) ખા જાતા હેં ઔર શયતાનકે જાલ મેં ફસ જાતા હેં. શિકાયતેં ઝખાન પર આ જાતી હેં. ઔર અપના અજરો સવાબ બરબાદ કર દેતા હેં ઔર આખિરતકો ભી બરબાદ કર દેતા હેં.

(૧૪૮) ખૂશહાલી (માલદારી) કા ફિત્ના :-

ખૂશહાલી ઔર માલ અસ્ખાબકી કસરત ભી આદમી કો ફિત્નોમેં મુખ્તલા કર દેતી હેં. જૈસા કે પહેલે નેક થા, દોલત આ ગઈ નેકી ખત્મ. પહેલે મસ્જિદકા આદી થા, અબ મસ્જિદમે આના અપને લિયે ઐબ સમજને લગા. પહેલે અખ્લાકસે ખાત કરતા થા. અબ તકબ્બુર કે બોલ બોલતા હેં, ઔર અકડ કર ચલતા હેં. પહેલે અલ્લાહસે માગતા થા અબ અપની હોશિયારી પર નાઝ કરતા હેં. જિત્ના માલ બઢતા ગયા ઉત્નાહી અલ્લાહસે દૂર હોતા ગયા ઔર યે માલ દોલત ઉસ્કે લિયે ફિત્ના બન ગયા.... અલ્લાહકી પનાહ

ખૂશહાલી નસીબ હો જાયે તો ઉસ્કો બાકી રખના કોઈ આસાન કામ નહીં. ઉસે બાકી રખને કે લિયે આદમી કિત્ને પાપડ બેલતા હેં અગર ઈમાન-યકીન મજબૂત ન હો તો બાઝ મરતબા આદમી કુફર તક ઈશ્તિયાર કર લેતા હેં, સૂદ કી લેનદેન કરતા હેં ઔર દૂસરે લોગોંકે માલ પર હાથ ડાલને સે ભી નહીં ગભરાતા.

અલ્લાહ કે નઝદીક મકબૂલિયતકા મેઅયાર માલ દોલતકી કસરત નહીં. બલ્કે અલ્લાહકે દીન કે તરફ લગાવ ઔર માલમેં બંદોં કે હુકૂક ઔર અલ્લાહકે હુકૂક અદા કરનેકી ફિકર હો યે કામિલ ઔર સચ્ચે મુસલમાનકી સોચ હેં.

(૧૪૯) કરીમ ઝાત કે લુલ્ફો કરમ કા ચકીલ રખો :-

અલ્લાહ તઆલાસે બેહતરીન અંદાઝમેં માગના સીખયે તાકે રબ્બે કરીમસે રાબેતા હો જાયે જો તમામ ચીઝોં પર કુદરત વાલા હેં. ઝમીન આસ્માનકે ખજાને ઉસ્કે દસ્તે કુદરતમેં હેં. ઝમીન પર પેશાની રગડ કર ઉસ ઝાતકી તઅઝીમકે ખાતિર બારબાર સવાલ કરો ઔર ગિડગિડાકર માગો,

ઈસ કરીમ ઝાતકે લુત્ફો કરમકા ઈન્તિઝાર કરો ઓર માગને મેં અચ્છે ગુમાન ઓર પુખ્તા યકીન સે માગો.

અલ્લાહવાલે ફરમાતે હૈ કે જબ દુઆ માગતે માગતે થક જાઓ તો યું અર્ઝ કરો અબ આપ બગૈર માગે સબ દીજિયે. ક્યું કે હમ તો થક ગયે હૈ. અબ માગને કી તાકત નહી.

ઐસી હાલતમેં અલ્લાહ કી તરફસે ફોરી મદદ દોડતી હૂઈ હમારી તરફ આયેગી. જિસસે પરેશાની ખત્મહોગી ઓર ગુમશુદા નેઅમતેં હાસિલ હોગી. મરીજ શિફા પાયેગા ઓર મજલૂમ મદદ પાયેગા... ઈન્શાઅલ્લાહ.

(૧૫૦) મુસીબતોંકા અસલી ઈલાજ :-

ઈન્સાનોંકી હર મુસીબત ઓર તકલીફસે નજાત દેને પર અલ્લાહ તઆલાકો પૂરી કુદરત હૈ ઓર હકભી યહી હૈ કે હર કિસ્મકી મુસીબતોં ઓર તકલીફોં ઓર પરેશાનિયોં કો દૂર કરના સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા કે હાથ મેં હૈ. સારી ઝિંદગી બુત પરસ્તી કરનેવાલે ભી જબ કિસી મુસીબત મેં ગિરફતાર હો જાતે હૈ તો વો ઉસ વકત અલ્લાહ તઆલાહી કો પુકારતે હૈ ઓર ઉસીસે મદદ તલબ કરતે હૈ.

મુશ્રિકો કા યે તર્જો અમલ કે મુસીબત ઓર આફતોં મેં સિર્ફ અલ્લાહકો પુકારતે હૈ હમ મુસલમાનોં કે લિયે તાઝિયાન-એ-ઈબ્રત હૈ.

(૧૫૧) હદીસે કુદસી :-

જો મેરે ફેંસ્લે પર રાજી ન હો ઓર મેરી આઝમાઈશ પર સબ્ર ન કિયા ઓર મેરી નેઅમત પર શુક ન કિયા ઓર મેરે દીયે પર કનાઅત (સંતોષ) ન કિયા તો ઉસ્કો યાહિયે કે મેરે અલાવા કોઈ ઓર રબ તલાશ કરે.

(મજમૂઆ અહાદીસે કુદસી) (સુફૂને કલ્બ-૧૨૭)

(૧૫૨) હઝરત અલી (રદી.) કા ફરમાન :-

હઝરત અલી (રદી.) ને ફરમાયા અય આદમકે બેટે ! માલદારી પર ખૂશ ન રહો ઓર તંગી ઓર ફાકા આ ગયા તો બહોત માયૂસ ન રહો ઓર

બીમારી યા (કુછ નુકસાન યા ઔર કોઈ હાદિસા હો જાયે તો ઉસ પર ઝયાદા ગમગીન ન રહો). (સુફૂને કલ્બ-૧ ૩૭)

(૧૫૩) હમારી હાલત :-

હમ મુસલમાન ! અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન રખનેકે બાવુજૂદ મુસીબતોં કે વકત ભી ખુદા તઆલાકો યાદ નહી કરતે. બલ્કે હમારા સારા ધ્યાન દુનિયાકે અસ્બાબ ઔર સામાન મેં ગુમ હોકર રેહ જાતા હે.

મુસલમાન અગર ચે મૂર્તિયોં ઔર તસ્વીરી બુતોંકો અપના કારસાઝ નહી સમજતે મગર ચે દુન્યવી અસ્બાબ ઔર સામાન ભી હમારે લિયે બુતોં સે કમ નહી. ઔર ઉન્કી ફિકરોં મેં હમ ઐસે ગુમ હે કે અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ્કી કુદરતે કામિલહ કી તરફ કભી ધ્યાન નહી હોતા.

હમ હર બીમારીમેં સિફ ડોકટરોં ઔર દવાઓં કો ઔર હર તૂફાન ઔર સેલાબ કે વકત સિફ દુન્યવી અસ્બાબ કો અપના કારસાઝ સમજ કર ઉસીકી ફિકર મેં ઐસે ગુમ હોજાતે હે કે માલિકે કાઈનાત કી તરફ ધ્યાન હી નહી જાતા.

કુર્આને મજીદમેં બારબાર સાફ લફઝોંમે ચે બયાન ફરમાયા હે કે દુનિયા મેં મુસીબતેં ઔર આફતેં આમતૌર પર ઈન્સાનોંકે બુરે આમાલ કા નતીજા ઔર આખિરતકી સઝા કા હલ્કા નમૂના હે ઈસ લિહાઝ સે ચે મુસીબતેં મુસલમાનોંકે લિયે એક તરહકી રહમત હોતી હે કે ઈસ્કે ઝરીયે ગાફિલ ઈન્સાનોં કો જગાયા જાતા હે. તાકે વોં અપને બુરે આમાલ કા જાઈઝા લેકર ઉન્સે બાઝ આનેકી ફિકર મેં લગ જાયે ઔર આખિરતકી બડી ઔર સખ્ત સઝાસે મેહફૂઝ રહે.

(૧૫૪) અલ્લાહ વાલોંકી હાલત :-

ઈમામ શાફઈ (રહ.) કો બવાસીર ઔર દૂસરી બહોતસી બીમારીયાં લગને કે બાવુજૂદ બરાબર ઉન્કા ઈલ્મી મશગલા જારી રહા. વફાત કે કરીબ ઈમામ મુઝની (રહ.) તશરીફ લાયે ઔર તબીયત કી હાલત

પુછી તો ફરમાને લગે, મેં ને દુનિયાસે કૂચ કરને, દોસ્તોં સે જુદા હોને, મૌતકા પ્યાલા પીને ઔર અલ્લાહ તઆલાકે સામને હાજિર હોનેકી હાલતમેં સુબ્હ કી હૈ કસમ ખુદાએ પાકકી ! મુંઝે નહી માલૂમ કે મેરી રૂહ કો જન્મતકી તરફ લે જાયા જાયેગા કે મેં અપની રૂહકો મુબારક બાદી પેશ કરું, યા જહન્નમકી તરફ લે જાયા જાયેગા કે મેં ઉસ્કી તઅઝીયત કરું, તસલ્લી દૂં ફિર આપ રોને લગે ઔર યે શેઅર પઢા : “જબ મેરા દિલ સખ્ત હો ગયા ઔર મેરે રાસ્તે તંગ હો ગયે તો મેંને તેરે અફવ (માફી) કી ઉમ્મીદ કો અપને લિયે સીડી બનાયા” આપને ૨૯, ૨જબ-૨૦૪ હિજરી જુમ્હાકી રાતમેં વફાત પાઈ ઔર આફતાબે ઈલ્મ ગુરૂબ હુવા. (ઈન્ના લિલ્લાહિ)

(૧૫૫) ઘમંડી મિઝાજ :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા એક ઝમાના એસા આયેગા કે ઉસ વકત ઈન્સાનકે જિમ્મે સિર્ફ અપની ઈસ્લાહ કી ફિકર બાકી રહેગી, જિસ્મેં ચાર અલામતેં જાહિર હોગી જબયે ચાર અલામતેં જાહિર હો જાયે યાની માલકી મોહબ્બતમેં ઈતાઅત હોને લગે. લોગ ખ્વાહિશાત કે પીછે પડ જાયે, દુનિયા કો આખિરત પર તરજીહ દી જાનેલગે, ઔર હર શખ્સ અપની રાય પર ધમંડ મેં મુબ્તલાહો.

ઉસ વકત અપની જાત કો બચાનેકી ફિકર કરો આમ, લોગોંકી ફિકર છોડદો કે આમ લોગ કહાં જા રહે હે. ઈસ લિયે કે વો એક ફિત્ના હે. અગર આમલોગોંકી ફિકર મેં બાહર નિકલોગે તો આમલોગ તુમહેં પકડ લેંગે. ઔર તુમહેભી ફિત્નેમેં મુબ્તલા કર દેંગે. ફિત્નોં કે ઝમાને મેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી યહી તાલીમ હૈ.

કયૂં કે હર આદમી અપની રાય પર ધમંડ મેં મુબ્તલા હોગા. દૂસરે કી સુનને કો તૈયાર ન હોગા. હર ઈન્સાનને અપના મવકફ (નિર્ણય) ઈન્શિયાર કર રખા હોગા. ઔર વો ઈસ્મેં એસા મગન (મસ્ત) હોગા કે મેં જો કેહ રહા હૂં વો દુરૂસ્ત હૈ. ઔર જો બાત દૂસરે કેહ રહે હૈ વો ગલત હૈ. જેસા આજકાલ

યહી મંજર નજર આતા હે કે હર આદમીને દીન કે મામલે મેં ભી અપની રાય મુતઅય્યન કરલી હે કે હલાલ કયા હે ? હરામ કયા હે ? ઔર કયા જાઈઝ ઔર કયા નાજાઈઝ હે ? હાલાંકે સારી ઉમ્રમેં કભીભી એક દિનભી કુર્આન ઔર હદીસ સમજને કે લિયે વકત ફારિગ નહી ક્રિયા. લેકિન જબ ઉસકે સામને શરીઅતકા કોઈ હુકમ બયાન ક્રિયા જાયે તો ફૌરન યે જવાબ દેતા હે યે બાત સહી નહી હે. ફૌરન અપની રાય પેશ કરના શુરૂ કર દેતા હે. ઈસીકે બારેમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા હે હર શખ્સ અપની રાય પર ઘમંડ મેં મુબ્તલા હોગા.

(૧૫૬) અકલમંદકી ઝબાન ઔર જાહિલકા દિલ :-

હસન બસરી (રઅ.) ને ફરમાયા, અકલમંદ ઔર સમજદાર આદમીકી ઝબાન ઉસ્કે દિલ કે પીછે હોતી હે. જબ વો બોલને કા ઈરાદા કરતા હે તો પહેલે સે સોંચતા હે બાત અગર ફાયદામંદ હોતી હે તબ બોલતા હે. ઔર અગર કોઈ બાત ઉસ્કે હકમેં ફાયદામંદ નહી હોતી તો વો ખામોશ રહેતા હે. જબકે જાહિલકા દિલ ઉસ્કી ઝબાન કે પીછે હોતા હે. મતલબકે અકલમંદ સોચકર બોલતા હે ઔર જાહિલ બોલકર સોચતા હે.

(નુઝહતુલ મજાલિસ-૮૭૧)

(૧૫૭) અલ્લાહકી હર નેઅમતકી કદર કરના ચાહિયે :-

અલ્લાહતઆલાને નેઅમતે આમ ફરમા રખી હે. ઈસ વજહસે ઉન નેઅમતોંકી કદર નહી હોતી. લેકિન જિસ દિન વો નેઅમતે ખત્મ હો જાયે યા કમ હોજાયે તબ ઉસ્કી કદર હોતી હે. હવાકી નેઅમત આમ હે. ચલતી રહેતી હે. લેકિન જબ બંદ હોજાતી હે તબ ઉસ્કી કદર હોતી હે. ઈસી તરહ ઘરમેં બે શુમાર નેઅમતે રાહત પહૂંચાતી હે ઔર માલ, દૌલત, તંદુરસ્તી જૈસી બેશુમાર નેઅમતે હરવકત મયસ્સર હે. ઈસ લિયે ઉન નેઅમતોંકી કદર નહી હોતી, લેકિન જબ વો નેઅમતે ન રહે યા કમ હો જાયે તો કદર હોતી હે.

ઈસી લિયે બુઝૂર્ગોં કા મશ્વરા હૈ કભી કભી હોસ્પિટલકા ચકકર લગાયા જાયે તો અપની સેહતકી કદર હોગી કભી કબ્રસ્તાનકા ચકકર લગાયા જાયે તો ઝિંદગીકી નેઅમત કી કદર હોગી ઔર કભી પાગલખાનેકા ચકકર લગાયા જાયે તો પતા ચલેગા કે દિમાગકા સહી હોના કિત્ની બડી નેઅમત હૈ. સિફ દિમાગકા એક પેચ ઢીલા હો જાયે તો કરોડોંકે માલિક કો પાગલખાનેમેં પહૂંચા દિયા જાતા હૈ. યે હૈ સુફૂન હાસિલ કરનેકા એક બેહતરીન નુસ્ખા કે હર વકત અલ્લાહકી નેઅમતોંકે શુક સે ઝબાન તર રેહની ચાહિયે. ફિર દેખે કિત્ના સુફૂન મિલતા હૈ.

એક બુઝૂર્ગ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર કેહને લગા હઝરત મેં બહોત પરેશાન હૂં. હઝરત ફરમાને લગે,

કયા તુંઝે યહી પરેશાની હૈ કે અલ્લાહ તઆલા તેરી મરજીકે મુતાબિક કયૂં નહી ચલતે ?

અરે અલ્લાહ કે બંદો યે અલ્લાહકા હકક હૈ કે તૂં અપને રબકી મરજી કે મુતાબિક ચલે.

અલ્લાહકી તરફ સે મિલી હૂઈ નેઅમતોંકા શુક અદા કરનેસેહી સુફૂન મિલ સકતા હૈ.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ કે સબસે પહેલે જન્મતમેં દાખિલ હોનેકે લિયે ઉન લોગોંકો બુલાયા જાયેગા. જો તંગી ઔર ખૂશહાલી દોનોં હાલતોંમેં અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દો સના બયાન કરતે હો.

(મુસ્તદરક)

(૧૫૮) દુઃખ ઔર પરેશાની કે વકત દુરૂદ શરીફ પઠો :-

હઝરત ડો.અબ્દુલ હૈય સાહબ (રઅ.) ને ફરમાયા જબ આદમીકો કોઈ દુઃખ ઔર પરેશાની હો યા કોઈ બીમારી યા કોઈ જરૂરત ઔર હાજત હો તો અલ્લાહ તઆલાસે દુઆતો કરની ચાહિયે, કે અલ્લાહ મેરી હાજત યા બીમારી ઔર પરેશાની કો દૂર ફરમા ઔર દુરૂદ શરીફ કસરત સે પઢે.

(૧૫૯) એક કિંમતી મલ્કૂઝ :-

એક બુઝુર્ગ ફરમાયા કરતે થે કે અય દોસ્ત ! તુમ ગમ આનેકે પહેલે દિન હી વોહી કિયા કરો જિસ્કો લોગ ગમ આને કે તીસરે દિન કિયા કરતે હે. માનલો ઘરમેં કિસીકી મૌત હો ગઈ તો તીસરે દિન લોગ કયા કરતે હે ? દુઆ કરકે અપને કામોમે ચલે જાતે હે. કયું કે મૈયત કા સોગ તીન દિન તક હે. જબ તીસરે દિન સબરવાલા કામકરના હે તો વોહી કામ ઈન્સાન પહેલે દિન હી કયું ન કરલે ? તાકે સબરકા અજરો સવાબ મિલ જાયે. (સુફૂન કલ્બ-૧૫૧)

યાદ રખીયે ! બે સબરી સે મુસીબતે દૂર નહી હુવા કરતી અલબત્તા મુસીબતોં પર મિલને વાલા અજર બરબાદ હો જાતા હે. ઔર મિલને વાલે અજરસે ઈન્સાન મેહરૂમ હો જાતા હે.

(૧૦) દુઆ :-

(૧૬૦) દુઆકી જરૂરત :-

આજકલ મુસલમાનોંકી મુસીબતેં ઔર તબાહી ઔર બરબાદી કે જહાં ઔર બહોતસે અસ્બાબ હે. ઉન્મેંસે એક યે ભી હે કે વો અપને મકસદકે લિયે દુઆકી તરફ તવજજુહ નહી કરતે.

મુસીબતોં ઔર આફતોંકે વકત તમામ જાઈઝ ઔર નાજાઈઝ તદબીરોંમેં પરેશાન ફિરતે હે. મગર યે નહી હોતા કે હુઝૂરે કલ્બકે સાથ ચંદ દુઆકે કલિમાત ઝબાનસે અદા કરે. અગર કભી દુઆકી તરફ તવજજુહ ભી હોતી હે તો ઉસ્કે આદાબકી રિઆયત નહી કી જાતી.

હર શખ્સકો ઐસે વાકિઆત ભી પેશ આયે હે કે, જબ કભી દિલસે દુઆ માગી હે ફૌરન કુબૂલ હુઈ હે. કયું કે હકતઆલાકી રહમત ઔર શાને રહીમી આદાબ કી રિઆયતકી પાબંદ નહી. ફિરભી દુઆસે ગફલત બદબખ્તી નહી તો ઔર કયા હે ?

હટીસમેં હે જિસ શખ્સ કે લિયે દુઆકે દરવાઝે (યાની દુઆ કરનેકી તૌફીક) ખોલ દીયે ગયે ઉસ્કે લિયે રહમતકે દરવાઝે ખોલ દીયે ગયે.

અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે હરવકત ઔર હર જગા હરહાલમેં દુઆ કુબૂલ હોનેકી ઉમ્મીદ હો. વો દુઆ કુબૂલ કરનેમેં કિસી વકત ઔર કિસી ખાસ જગહ કે પાબંદ નહીં.

ઈન્સાન અપને મકસદકો પુરા કરનેકે લિયે સેંકડો કિસ્મકી તદબીરેં કરતા ફિરતા હે ઔર ઉન્મેં બડી બડી તકલીફેં ભી ઉઠાતા હે, ખર્ચભી કરતા હે, ફિર બાઝ અવકાત વો તદબીરે ઉલ્ટી પડકર નુકશાન દેજાતી હે.

અલ્લાહ તઆલાને ઈન્સાનકો હર મકસદમેં કામ્યાબી કે લિયે દુઆકી જો તદબીર બતાઈ હે વો સો ફિસદ કામ્યાબ હે. અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ હે, “મુંઝસે દુઆ કરો મેં તુમ્હારા કામપૂરા કરુંગા”

(સૂરએ મુઅમિન પા-૨૪, ૩-૧૧)

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હે જિસ્કો અલ્લાહસે દુઆ માંગનેકી તૌફીક હો ગઈ તો વો અલામત હે કે ઉસ્કી મુરાદ પુરી હોગી.

(૧૬૧) દુઆ હમારા સબસે બડા હથિયાર હે :-

ઈસી તરહ હમારી શરીઅતને હમકો ઔર હમારે ઘરોંકો હમારે બાલ બચ્ચોંકો, જિન ઔર શયતાનસે, જાદૂટોના, નજરેબદ વગેરહસે હિફાઝત કી તમામ જાઈઝ તદબીરે સીખાઈ હે. ઈન તમામ તદબીરોંકા ખુલાસા હી યે હે કે હમ અપને આપકો અપને ખાલિક વ માલિક ઔર ઉસ્કે ઝિક્કસે જોડે રખે, કુર્આની આયતેં, સૂરતેં ઔર મસ્નૂન દુઆએ ઈસ રાહમેં હમારા સબસે બડા હથિયાર હે.

અગર હમારા દિલ ઔર ઝબાન ઈન્સે ખાલી ઔર ગાફિલ રહે તો હમારે જિસ્મોંમેં શયતાનકો અપના ઘર બનાનેમેં દેર ન લગેગી. શયતાનતો એસે હી ખાલી ઔર ગાફિલ જિસ્મોંકી ઔર ગાફિલ દિલોં કી તલાશમેં રેહતા હે.

હમને હંમેશા અલ્લાહકી અઝમત ઓર બડાઈકા ધ્યાન મજબુતી સે અપને ઝેંહનોંમેં જમાના હોગા. ઓર જિન્નાત શયાતીન ઓર ઉસ્કે ચેલોંકી ઝિલ્લત ઓર બુઝદિલ હોનેકા એહસાસભી રખના હોગા. ઓર યે યકીન રખના હોગા કે અલ્લાહકી કુદરત કે સામને શયતાનકી તમામ જંગ ઓર જાહિરી ઓર બાતિની હથકંડે (દાવપેચ) સબ ફેલ હૈ. અગર હમારા તઅલ્લુક અલ્લાહકે સાથ મજબૂત હો ગયા તો તમામ ફિત્નોં ઓર આફતોં ઓર મુસીબતોંસે ઓર જિન્નાત યા ઈન્સાનોંકી શરારતસે હિફાઝત હોગી.

(૧૬૨) ખવાસે કુઆની :-

ઉલ્માએ ઉમ્મતને કુછ રિવાયતોં ઓર આસારસે ઓર કુછ અપને તજુરબોંસે આયતે કુઆની કે ફાયદેં મુસ્તકિલ કિતાબોંમેં જમા કર દિયે હૈ.

ઈમામ ગઝાલીકી કિતાબ “ખવાસે કુઆની” ઈસ્કે બયાનમેં મશહૂર ઓર મઅરૂફ હૈ. ઓર ઉસ્કી તલ્ખીસ હઝરત હકીમુલ ઉમ્મત મૌલાના થાનવી (રઅ.)ને “આમાલે કુઆની” કે નામસે તરતીબ દી હૈ.

કુઆન મજ્હદકી મુખ્તલિફ આયતેં મુખ્તલિફ બીમારિયોં સે શિફા હાસિલ કરનેમેં ઈત્લી મુફીદ ઓર મુજર્બ સાબિત હૂઈ હૈ કે ઉસ્કા ઈન્કાર નહી કિયા જા સકતા.

હા ! યે બાત જરૂર હૈ કે કુઆન નાઝિલ કરને કા અસલી મકસદ દિલોંકી બીમારિયોંકો દૂર કરના હૈ. (યાની દિલોંસે કુફ શર્ક ઓર ગુનાહોં ઓર દુનિયાકી મોહબ્બત કો દૂર કરના હૈ) ઓર બરકતકે તૌર પર જિસ્માની બીમારીયોં કા ભી બેહતરીન ઈલાજ હૈ.

ઈસસે ઉન લોગોંકી બેવકૂફી ઓર ટેડેપન કા અંદાઝા ભી હો ગયા જો કુઆન મજ્હદ કો સર્ફ જિસ્માની બીમારીયોંકે ઈલાજ યા દુન્યવી હાજતોં કે લિયે પઢતે ઓર પઢતે હૈ ઓર રૂહાની ઈલાજ કી તરફ નહી ધ્યાન દેતે.

તુમને કુઆનકી સૂરએ યાસિન સે સર્ફ ઈત્નાહી ફાયદા હાસિલ કિયા કે ઉસ્કે પઢને સે મૌત આસાન હો જાયે, હાલાંકે ઈસ સૂરતકે માઅના

और मआरिफमें गौर करते तो उससे कहीं जयादा फायदें और बरकतें
हासिल कर सकते थे. और अभी भी कर सकते हैं. (म.कु.४-५४३)

(१५३) अकसीर नुस्खा :-

रोज बरोज तभाही और बरबादी और अल्लाह तआलाके केहर
से बचने का वज़ीफ़ा ये है. भबरदार ! किसी और कामके लिये न पढ़ना, अक
तस्बीह ये पढा करो, “**लाहवल वला कुव्वत ईल्ला ग़िल्लाहिल अलिथ्यील
अज़ुम, ला मलजअ वला मनजअ मिल्लाहि ईल्ला ईलयहि.**”

ये अकसीर नुस्खा है. दुनियाकी कोई चीज़ नुक़शान नहीं पहुँचा
सकती. ईस दुआको अपनी डिफ़ाज़त के लिये और अपनी नज़ातके लिये तो
पढ़ सकते हो किसी और गरज़के लिये हरगीज़ न पढ़ना. ये दुआ सो-सो-
मरतबा सुब्ब शामपढ़ लिया करो. ईन्शा अल्लाह बच के रहोगे.

याद रबीये ! ये बडोत बडा अकसीर और मुजर्रब नुस्खा है.
अपनी परेशानी दूर करने के लिये ज़ेहरीले असरातसे बचने के लिये और
लअनतोंसे बचने के लिये. मतलब के हर तरहकी आफ़त बलाओंसे
डिफ़ाज़त का बेहतरीन उथियार है. उसको पढ़ते रहो. अस ! अब भूश रहो.

(सुकूने कल्ब-४११)

(१५४) मस्नून दुआओं का अहतिमाम करो :-

अक अकलमंद मोमिन का काम ये है के वो अल्लाह तआलाकी
नेअमतों को ईस्तिमाल करते वक़्त अपने रबकी नेअमतोंको ग़फ़लत और
बे परवाई से ईस्तिमाल न करे. बल्के ईस बात का ध्यान करे के मुंज़ पर
अल्लाह तआलाने ईनाम इरमाया और ये नेअमते अता की लिहाज़ा
मुंज़पर अल्लाह तआला का शुक्र अदा करना, और रबके सामने आज़िज़ी
और नियाज़ मंदीका ज़ाहिर करना वाज़िब है.

काफ़िर और मोमिनमें यही फ़र्क है. दोनों काईनातकी नेअमतों को
ईस्तिमाल करते हैं. लेकिन काफ़िर अल्लाहकी नेअमतोंको ग़फ़लत और बे

પરવાઈ સે ઈસ્તિમાલ કરતા હૈ. ઔર મોમિન બંદા અલ્લાહકે ઈનામોંકો ઈસ્તિમાલ કરતે વકત અપના સર નિયાઝ મંદીસે ઝૂંકા દેતા હૈ. ઔર અપને રબકા શુક્ર અદા કરતા હૈ.

ઈસી મકસદસે કુર્આન-હદીસમેં મુખલિફ કામોંકો અંજામદેતે વકત સબર ઔર શુક્ર અદા કરને વાલી દુઆએ બયાનકી ગઈ હૈ. અગર ઈન્સાન અપની રોઝીંદા ઝિંદગીમેં ઉઠતે બેઠતે, ચલતે ફિરતે, ઈન દુઆઓં કો અપના મામૂલ બનાયે. તો ઉસ્કા હર કામ ઈબાદત બન જાતા હૈ. યે દુઆએ અલ્લામહ જઝરી(રઅ.) કી કિતાબ “**હિસ્સે હસીન**” ઔર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરત થાનવી (રઅ.) કી “**મુનાજાતે મકબૂલ**” મેં દેખી ઔર પઢી જા સકતી હૈ.

શયતાનકી નહૂસતોંસે નજાત હાસિલ કરનેકે લિયે સબસે બડા હથિયાર દુઆ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈ.

“મુંઝે પુકારો મૈં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા” જો લોગ ઘમંડ મેં આકર મેરી ઈબાદત સે મુંહ મોડતે હૈ. જરૂર જલીલ ઔર રૂસ્વા હોકર જહન્નમમેં દાખિલ હોગેં (સૂરએ ગાફિર-૬૦)

શયતાનકે દોસ્ત અવ્વલતો દુઆ માગતે નહી. અગર માગતે હૈ તો બદદિલી સે માંગતે હૈ. દુઆએ નેક હો ઔર ઉન્કે સાથ દિલી ઈજતિરાબ (બે કરારી) હો તો ઈન્શાઅલ્લાહ બહોત જલ્દ દુઆ કબૂલ હો જાયેગી.

હઝરત જુનૈદ બગદાદી (રઅ.) કી ખિદમતમેં એક ખાતૂન હાજિર હુઈ ઔર અર્ઝ કિયા, મેરા બચ્ચા ગુમ હો ગયા હૈ. આપ દુઆ ફરમાઈયે મેરા બચ્ચા વાપસ આ જાયે આપને દુઆકી વો ખાતૂન ચલી ગઈ. લેકિન ચંદ રોઝકે બાદ ફિર આયી ઔર દુઆ કરવા કર ચલી ગઈ. ફિર તીસરી મરતબા આયી ઔર આપકે સામને બેઠકર રોને લગી. ઔર આજિઝી કરકે બાર બાર કેહતી થી ખુદાકી કસમ! અબ મેરે દિલ મેં સબરકી તાકત બિલકુલ નહી રહી. મૈં મરી જા રહી હૂં ખુદાકે લિયે મેરે બચ્ચેકે વાપસ આનેકી દુઆ કીજિયે.

હઝરત જુનેદ બગદાદી (રઅ.) ને ફરમાયા જાવ તુમ્હારા બચ્ચા ઘરમેં બેઠા હૈ. જબ વો ઘર પહૂંચી તો ઉસ્કા બચ્ચા વહાં મૌજૂદ થા. દૂસરે રોઝ વો બચ્ચે કો લેકર આપકે પાસ હાજિર હુઈ. હઝરત જુનેદ (રઅ.) કે મુરીદોંને પુછા આપને પહેલી ઔર દૂસરી બાર દુઆ કી વો કબૂલ નહી હુઈ લેકિન તીસરી બાર આપને બગૈર દુઆકે ફરમાયા જાવ તુમ્હારા બચ્ચા ઘરમેં બેઠા હૈ. યે કયા રાઝ હૈ ? આપને ફરમાયા કુર્આન મજીદમેં અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ હૈ.

“કૌન હૈ જો મુજતર (પરેશાન) કી દુઆઓંકો સુનતા હૈ ઔર ઉન્હે સખીયોંસે નજાત દેતા હૈ.” (સૂરએ નમલ-દર, પા-૨૦, રૂ-૧)

મેં તો ઈસ બચ્ચે કે લિયે બેચેન નહી થા ઔરતકે દિલમેંભી ઈસ દર્જા બેચેની નહીથી. ઈસ લિયે દુઆ કારગર નહી હુઈ. તીસરી મરતબા જબ રોનેલગી ઔર ઉસ્કે જાહિર બાતિનસે ઈજતિરારી કેફિયત (બેચેની) જાહિર હૂઈ તો મેં ને સમજ લિયા કે ઈસ આયત કે જુહૂરકા વકત આ ગયા હૈ. ઔર ઈસ પર યકીન હોનેકી વજહસે મેંને હુકમલગાયા કે જાવ તુમ્હારા બચ્ચા ઘર આ ગયા હૈ.

(૧૬૫) નેક બંદો કે લિયે ફરિશ્તોંકા દુઆ કરના :-

હદીસોંકી રોશની મેં યે બાત દર્જએ શોહરતકો પહૂંચી હૈ કે મુકર્રબ ફરિશ્તે બરાબર ભલે લોગોંકે લિયે દુઆએ કરતે રેહતે હૈ. ઔર બુરે લોગોં પર લઅનતે ભેજતે રેહતે હૈ. ઔર ભલે લોગ વો હૈ જો ખૂદકો સંવારતે હૈ ઔર દુસરોંકો ભી સંવારને કી મેહનત કરતે હૈ. ઔર બુરે લોગ વો હૈ જો અલ્લાહકી નાફરમાની કરતે હૈ. ઔર દુનિયામેં ફસાદ ઔર બિગાડ ફેલાનેકી કોશિષ કરતે હૈ.

(જી-૧/૨૦૮)

હિસ્સા દોમ

જાદુ, નજૂમ, કાહિન, નજરેબદ કી હકીકત
ઓર ઉન્કે નુકશાન સે બચને કે લિયે કુઆન મજુદ ઓર
હદીષ કી રોશનીમેં મુજરબ દુઆઓ કા મજમૂઆ

પેશલફઝ

દુનિયામેં ઈન્સાનકો કભી ખૂશી પહૂંચતી હૈ. કભી તકલીફ, તકલીફમેં ઈન્સાનકો બડા દુઃખ હોતા હૈ. ઉસ્કી ખ્વાહીશ હોતી હૈ, કે કિસી તરહ યે મુસીબત ટલ જાયે.

અલ્લાહ તઆલાને ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને છુટકારા હાસિલ કરને કે લિયે બહોત કુછ બયાન ફરમાયા હૈ.

ઈસ કિતાબમેં જાદૂ, નજૂમ, કાહિન ઔર નજરે બદકી હકીકતકો સમજાયા હૈ. તાકે લોગ ગલત ફેહમિયોંસે બચકર કુઆન મજીદ, અહાદીસ ઔર અહમમુજર્બ આમાલસે ફાયદા હાસિલ કર સકે. ઈસ્કા ફાયદા તાવીઝ, ગંડે કરનેવાલોં કે અમલિયાતસે બહોત ઝયાદા આગે હૈ.

ઈસસે ફાયદા હાસિલ કરને કે લિયે ન ચિલ્લા કશીકી જરૂરત, ન અમલિયાત કી ઝકાત દેનેકી જરૂરત. બસ ! સિર્ફ ઈમાન ઔર યકીને કામિલ ઔર બારગાહે ઈલાહીમેં આજિઝી ઔર અપની તકલીફો કો દૂર કરનેકી દુઆ કર લીજિયે ઔર અપની હાજત કે મુતાબિક કોઈ દુઆ યા વઝીફા પઢના શુરૂ કર દીજિયે. અલ્લાહકે ફઝલો કરમસે આપકી વો મુશ્કિલ ઔર પરેશાની દૂર હો જાયેગી.

યે મુજર્બ અમલિયાત, અકાબિરે ઉમ્મતકે આઝમાયે હૂએ હૈ શરીઅતકે બિલકુલ મુતાબિક હૈ ઔર નાજાઈઝ હોનેકા કોઈ શુબા નહી. અપની જરૂરતોંમેં ઈસ્તિમાલ કરે. અગર મુશ્કિલ હલ હોનેંમેં તાખીર હો જાયે તો સુસ્તી ઔર બદદિલીસે ઈન દુઆઓંકો માગના ન છોડે. અલ્લાહકો વહી બંદા પસંદ હૈ જો ઉસ્કી બારગાહસે વાબસ્તા રહે.

-: મુરત્તિબ -:

મો.શમ્સુલહક હાશિમ

મુ.ચાંગા, જિ.આણંદ

(૧૧) નજરેબદ

(૧) નજર લગના એક હકીકત છે :-

નજર કી તાસીર સાબિત છે. ઉસ્કી હકીકત યે હે કે જબ નજર લગાને વાલેકે દિલમેં કોઈ બાત ખૂંપ જાતી હે તો ઉસ્કી આંખસે એક ઝેહરીલી ભાલ (નોક) નિકલતી હે જો નજર લગાને વાલેસે ટકરાતી હે ઓર વો બીમાર પડ જાતા હે યા હલાક હો જાતા હે.

બાઝ સાપ જબ ઈન્સાન સે નજર મિલાતે હે તો ઉન્કી આંખોસે ઝેહર નિકલતા હે. જો ઈન્સાનકો હલાક કર દેતા હે. ઈસી લિયે જબ કોઈ ચીઝ અચ્છી ઓર ભલી લગે તો ફૌરન કહો. “માશાઅલ્લાહ લાફુલ્લહ ઈલ્લા બિલ્લાહ” તો નજર કા અસર રૂક જાયેગા. ઓર અગર નજર લગ જાયે તો જિસ્માની ઈલાજ કી તરહ નજર કા ઈલાજ ભી મસ્નૂન હે.

નજર જિન્નાત કી ભી લગતી હે બલ્કે જાદૂ ઓર નજર કે કિસ્સોમેં ઝયાદાતર જિન્નાત હી કી નજર હોતી હે ઓર વો જાદૂભી કરતે હે.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગાહ-૫/૫૨૫)

(૨) ઈન્સાનકી નજરેબદ લગના :-

ઈન્સાનકી નજરેબદ લગના ઓર ઉસસે કિસીકો નુકશાન ઓર બીમારી બલ્કે હલાકત તક પહૂંચ જાના સહી હદીસોંસે સાબિત હે.

મક્કા શરીફમેં એક શખ્સ નજર લગાને મેં બહોત મશહૂર થા. ઉંટ યા જાનવર કો નજર લગા દેતા તો વો ફૌરન મર જાતે થે.

મક્કા કે કાફિરોંકો હુઝૂર (સ.અ.વ.)સે દુશ્મની થી ઈસ લિયે વો આપકો હર તરહકી તકલીફ પહૂંચાને ઓર કત્લ કરનેકી કોશિષેં કિયા કરતે થે. કાફિરોંને ઈસ નજર લગાને વાલે શખ્સકે ઝરીયે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)કો નજર લગાને કે લિયે તૈયાર કિયા. ઉસ્ને આપકો નજરે બદ લગાને કી પૂરી કોશિષ કી. મગર અલ્લાહ તઆલાને આપકી હિફાઝત

ફરમાઈ. ઈસી સિલસિલેમેં યે આયતેં નાઝિલ હૂઈ. “વર્ધયકાદુલ્લજીન
કફરૂં લયુઝલિકૂનક બિઅબ્સારિહિમ લમ્મા સમિઉઝ્ઝિકર વયફૂલૂન
ઈન્નહું લમજનૂન વમા હુવ ઈલ્લા ઝિકરૂલ લિલઆલમીન”

(સૂરએ કલમ, પા-૨૯, ૩-૪)

ઈસ આયતમેં નજરે બદ લગાને કો બયાન કિયા ગયા હૈ.

(ઈમામ બગવી)

ફાયદા :- હઝરત હસન બસરી (રઅ.) સે મન્ફૂલ હૈ કે જિસ શખ્સકો
કિસી શખ્સકી નજરે બદ લગ ગઈ હો તો ઉસ પર યે આયતેં પઢ કર દમ કરને સે
નજરે બદ કા અસર દૂર હો જાતા હૈ. (મઝહરી) (મ-કુ-૮-૫૪૯)

(૩) નજર કા ઈલાજ :-

હઝરત અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ (રદી.) ને આપ (સ.અ.વ.)સે અર્ઝ
કિયા. યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) જઅફર તય્યાર (રદી.) કે બરચોંકો બહોત
જલ્દી નજર લગજાતી હૈ. કયાં મૈં ઉસ પર ઝાડ ફૂંક કરૂં ?

આપને ફરમાયા ઝાડફૂંક કર દિયા કરો. અગર કોઈ ચીઝ તકદીરે
ઈલાહી સે તેઝ તર (બઢકર) હોતી તો નજર હુવા કરતી. (મુસ્નદે અહમદ)

ફાયદા :- મતલબ યે હૈ કે નજર લગના એક હકીકત હૈ ઔર ઈસ્કા
ફૌરન અસર ભી હુવા કરતા હૈ.

નજર કો આપને તકદીરે ઈલાહીસે તશબીહ દી. જૈસા તકદીર કા
ફેંસ્લા જારી હોતા હૈ. ઈસી તરહ નજર કા અસર ભી જારી હુવા કરતા હૈ.

નજર એક તબ્ઈ (કુદરતી) અમલ હૈ બાઝ નજરેં ઐસી ગજબનાક
ઔર ખોફનાક હોતી હૈ કે કિસી પર પડતે હી ખોફ ઔર બેચેની પયદા કર
દેતી હૈ. ઔર ઈન્સાનકી હાલત બિગડને લગતી હૈ. ચહેરે કા રંગ બદલ જાતા
હૈ. ઔર બાઝ મરતબા ઈન્સાન અપની બરદાશત કરને કી તાકત ખો દેતા હૈ.
ઔર આપને સુના હોગા કે મૌત ભી હો જાતી હૈ.

ઈસી તરહ બાઝ નિગાહેં એસી બરકતી ઔર કશિશ વાલી હોતી હે કે કિસી પરેશાન હાલ આદમી પર પડતે હી બાગબાગ (બહોત ખૂશ) કર દેતી હે. ગમ ઔર પરેશાની દૂર હો જાતી હે. હિમ્મત ઔર તાકત લોંટ આતી હે. બિમારી મેં બિસ્તર પર પડા હુવા ઉઠ બેઠતા હે. યે ઈન્કિલાબાત નજર હી કે તો કારનામેં હે જાહિરી તૌર પર નજરને કોઈ અમલ નહિ ક્રિયા લેકિન નજર કી શુઆએ (કિરણ) આદમી પર અસર કરતી હે.

ઈસીકો આપને “અલ અયનુ હકકુન” કહા હે. કે નજર લગના એક હકીકત હે. હદીષોમેં દુઆએ ઔર કલિમાત બયાન ક્રિયે ગયે હે. જિન્સે નજર કા અસર દૂર હો જાતા હે.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને નજરસે હિફાઝત કે લિયે દુઆ ઈર્શાદ ફરમાઈ હે કે કિસી અચ્છી ચીઝકો દેખકર “માશાઅલ્લાહુ લા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિ” પઢને સે નજર કા બુરા અસર દૂર હો જાતા હે ઔર ઉસ ચીઝકો નજર નહી લગતી. (ફરામીને રસૂલ (સલ.) ૪૩૨)

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદી.) ફરમાતે હે હુઝૂર (સ.અ.વ.) જિન્નાતોં ઔર ઈન્સાનોંકી નજરે બદસે પનાહ માગતે થે. યહાં તક કે કુર્આન મજીદમેં સૂરએ ફલક ઔર સૂરએ નાસ નાઝિલ હુઈ તો આપને ઈન સૂરતોંકો પઢના શુરૂ ક્રિયા ઔર બાકી અવરાદ છોડ દિયે. (મિશકાત)

(૪) નજર લગને કા અંદેશા હો તો યે પઢે :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા અગર કિસી ચીઝકો નજર લગને કા અંદેશા હો તો યે પઢે, “અલ્લાહુમ્મ બારિક ફિહિ વલા તજુર્હુ”

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા જિસ શખ્સ કો કોઈ ચીઝ ભલી નજર આયે ઔર વો “માશાઅલ્લાહુ લા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિ” કહે તો ઉસ્કો નુકશાન નહી પહુંચેગા. (દયલમી)

(૫) કોઈ ચીઝ અચ્છી લગેતો દુઆસે મેહકુઝ કરલો :-

ઈમામ અબૂ મુહંમદ કાઝી હુસૈન (રઅ.) ને અપની કિતાબ “અત્તઅલીક ફિલ મઝહબ” મેં એક કિસ્સા નકલ કિયા હે કે પિછલે અમ્બિયા (અલ.) મેં સે કિસી નબીને એક દિન અપની કૌમકી તરફ નજર ડાલી ઔર ઉસ્કો ઝયાદા તઅદાદ મેં દેખકર ખૂશ હુએ જિસ્કે નતીજે મેં એક હી ઘંટે કે અંદર ઉન્મેં સે ૭૦ હજાર લોગોંકી મૌત હો ગઈ.

અલ્લાહ તઆલાને ઈસ નબી કી તરફ વહી નાઝિલ ફરમાઈ કે દર અસલ તૂને અપની કૌમ પર નજર લગાઈ હૈ. જિસ વકત તૂને ઉન્કો નજર લગાકર દેખા થા. અગર તૂં ઉન્કો ઘેર દેતા તો વો હલાક ન હોતે નબીને અર્જ કિયા કિસ ચીઝ કે ઝરીયે ઘેરતા ? તો વહી આયી કે તુમયે પઢતે, “હસ્સનુમ મિલ હચ્ચીલ કચ્ચુમિલ્લજી લા ચમૂતુ અબદા વદફઅતુ અન્ફુમુસ્સૂઅ મિ લાહવલ વલા કુલ્પત ઈલ્લા મિલ્લાહિલ અલિચ્ચીલ અજુમ”

કાઝી હુસૈન (રઅ.) કી આદતે શરીફહ થી કે જબભી અપને સાથીયોંકી તરફ નજર કરતે ઔર ઉન્કી સાદગી ઔર અચ્છી હાલત ઉન્કો ભલી લગતી તો ઈસ મજકૂરા દુઆ કે ઝરીયે ઉન્કો મજબૂત કર દેતે.

(અલ અઝકાર અલ્લામહ નવવી (રઅ.) હિજરી ૩૧૯)

હુઝૂર (સ.અ.વ.)કો જબ કોઈ ચીઝ પસંદ આતી તો ફરમાતે,
“અહમ્દુલિલ્લા હિલ્લજી મિનિઅમતિહી તતિમ્મુસ્સાલિહાત”

ઔર જબ કોઈનાપસંદ ચીઝ દેખતે તો ફરમાતે “અહમ્દુલિલ્લાહિ અલાકુલ્લિ હાલ”
(ઈબ્ને માજહ)

(૬) અહમ દુઆ :-

જિસ્કા કોઈ યાર વ મદદગાર ન હો ઔર સહારા ન હો વો મુજતર (પરેશાન) શખ્સ હૈ ! વો સિર્ફ અલ્લાહ તઆલાકો ફરિયાદ રસ સમજકર

ઉસ્કી તરફ મુતવજજેહો. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)ને એસે શખ્સ કો ઈન અલ્ફાઝમેં યે દુઆ કરનેકી હિદાયત ફરમાઈ.

“અલ્લાહુમ્મ રહમતક અરઝૂ ફલાતકિલ્ની ઈલય્ય તરફત અયનિન વ અસ્લિહ લી શાની ફુલ્લહું લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત.”

તરજુમા :- યા અલ્લાહ મેં તેરી રહમતકા ઉમ્મીદવાર હું ઈસ લિયે મુંઝે એક લમ્હે કે લિયે ભી મેરે અપને નફસ કે હવાલે ન કી જિયે ઔર આપ હી મેરે સબ કામોં કો દુરુસ્ત કર દીજિયે. આપકે સિવા કોઈ મઅબૂદ નહી.

(કુર્તુબી) (મ.કુ.-૬/૫૮૫)

(૧૦) જાદૂ :-

(૭) જાદૂ કી હકીકત :-

જાદૂકા ઈલ્મહર ઝમાનેમેં હર કૌમકે અફરાદ કે અકીદે મેં દાખિલ રહા હૈ, ઔર મુખ્તલિફ લોગ હર જગા ઉસ્કા દાવા કરતે આયે હૈ.

જાદૂ કઈ શકલે ઈન્શિયાર કર સકતા હૈ. જાદૂકે બારે મેં યે બાત સમજની યાહીયે કે ઉસ્મેં ચૂંકે દૂસરે શખ્સ પર બુરા અસર ડાલને કે લિયે શયતાન ઔર નાપાક રૂહો યા સિતારોંસે મદદ માંગી જાતી હૈ. ઈસ લિયે કુર્આન મજીદમેં ઉસ્કો કુફ્ર કહા ગયા હૈ જૈસા કે ઈર્શાદ હૈ.

“સુલેમાન (અલ.) ને કુફ્ર નહી કિયા થા, બલ્કે શયાતીનને કુફ્ર કિયા થા વો લોગોંકો જાદૂ સીખાતે થે.” (સૂરઅે બકરહ-૧૦૨)

લેકિન જાદૂ કરનેમેં કોઈ કુફ્રિયહ કલ્મા યા કોઈ શિર્કકા કામ ન ભી હોતો ભી જાદૂ બિલ ઈત્તિફાક હરામ હૈ ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉસે સાત કબીરા ગુનાહોંમેં શુમાર કિયા હૈ જો ઈન્સાનકી આખિરત બરબાદ કરદેને વાલે હૈ.

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને
ઈર્શાદ ફરમાયા સાત બરબાદ કરનેવાલી ચીઝોંસે પરહેઝ કરો. લાગોંને
પૂછા યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) વો કયા હૈ? ફરમાયા,

(૧) ખુદાકે સાથ કિસીકો શરીક કરના.

(૨) જાદૂ કરના

(૩) કિસીકો નાહક કત્લ કરના.

(૪) સૂદ (વ્યાજ) ખાના

(૫) યતીમકા માલ ખાના.

(૬) જિહાદમેં દુશ્મનકે મુકાબલેમેં પીઠ ફેરકર ભાગના.

(૭) ભોલીભાલી પાક દામન ઔરત પર ઝિનાકી તોહમત લગાના

(બુખારી મુસ્લિમ)

જાદૂકી બહોતસી કિસ્મે હૈ જિન્મે જિન્નાત ઔર શયાતીન કે અમલકા
દખલ હો, યા કુવ્વતે ખ્યાલિયહ યાની મેસ મેરીઝમ કા અસર યા કુછ કુફિયહ
કલિમાત કિસી ખાસ તઅદાદમેં પઢનેં યા લિખનેસે જાદૂકા અસર હોના દેખા
ગયા હૈ, ઈસી તરહ જાદૂકા અસર કિસી ઈન્સાનકે બાલોં ઔર નાખુન વગેરહ
આઝા પર યા ઉસ્કે ઈસ્તિમાલ કિયે ગયે હૂએ કપડોં પર પર કુછ દૂસરી ચીઝોં
શામિલ કરકે કિયા જાતા હૈ. જિન્કો આમતૌર પર લોગ ટોના, ટુટકા કહેતે હૈ.
ઔર યે ભી જાદૂમેં શામિલ હૈ.

કુર્આન-હદીષમેં જાદૂ એસૈ અજબ મામલોં કો કહા જાતા હૈ જિસ્મેં
શયતાન કો ખૂશ કરકે ઉન્કી મદદ હાસિલ કી ગઈ હો. શયતાન કો રાજી કરને
કી મુખ્તલિફ સુરતે હૈ.

કભી એસે મંતર જાદૂ મેં ઈસ્તેમાલ કિયે જાતે હૈ જિન્મેં કુફ ઔર શિર્ક
કે કલિમાત હો ઔર શયાતીન કી તારીફ કી ગઈ હો. જિસસે શયતાન ખૂશ
હોતા હૈ.

કભી જાદૂ કરને મેં એસે આમાલ ઈશ્તિયાર કિયે જાતે હે જો શયતાન
કો પસંદ હે, જૈસે કિસીકો નાહક કતલ કરકે ઉસ્કા ખૂન ઈસ્તિમાલ કરના યા
જનાબત ઔર નાપાકી કી હાલત મેં રેહના ઔર તહારત ઔર પાકી સે દૂર
રેહના વગેરહ.

શયતાનકી મદદ એસે ગંદે ઔર નાજાઈઝ કામ કરનેસે હાસિલ
હોતી હે જો શયતાન કો પસંદ હે. ઈસ લિયે જાદૂ કા અમલ એસે હી લોગ
કામ્યાબી કે સાથ અંજામ દેતે હે જો ગંદે ઔર નાપાક રહેતે હે ઔર અલ્લાહકે
નામસે દૂર ઔર ખબીસ કામોંકી આદતવાલે હોતે હે. ઔરતેં હેઝ કી નાપાકી
કી હાલતમેં યે કામ કરતી હે તો વો ભી ઝયાદા અસર કરતા હે.

બાકી શોઅબદે (નજરબંદી) ઔર ટૂટકે યા હાથ ચાલાકી કે કામ યા
મેસમેરિઝમકો મજાઝન (કાલ્પનીક) જાદૂ કહા જાતા હે.

જબ યે માલુમ હો ગયા કે જાદૂ કુઝિયા અકીદે, યા શયતાનોંકી મદદ
સે હી હો સકતા હે તો ઉસ્કા સીખના ઔર સીખાના ભી હરામ હે ઔર કિસી
પર જાદૂ કરના ભી હરામ હે.

જાદૂ કરને કે લિયે તાવીઝ, ગન્ડે વગેરહ જિસ્મેં શયતાન સે મદદ
તલબ કી ગઈ હો વો ભી જાદૂ કે હુકમ મેં હે ઔર ઉસ્કા કરના હરામહે.

અગર કુર્આન હદીષ કે કલિમાત હી સે કામ લિયા જાયે મગર
નાજાઈઝ મકસદ કે લિએ ઈસ્તિમાલ કરે તો વો ભી જાઈઝ નહી. જૈસા કિસી
કો નાહક તકલીફ દેને કે લિયે કોઈ તાવીઝ બનાયા જાયે. યા વઝીફા પઢા
જાયે. અગર નાજાઈઝ કામ કે લિયે કિયા જાયે તો ચાહે કુર્આન કી આયતેં યા
હદીષ કી દુઆ હો વો ભી હરામ હે.

(ફતાવા કાજીખાન-શામી) (મઆરિફૂલ કુર્આન ૧/૨૨૩)

બેશક યે બાત અપની જગહ પર દુરુસ્ત હે કે જૈસે બંદૂક કી ગોલી
ઔર એટમ બોમ્બ કી તરહ જાદૂ કા અસર અંદાઝ હોના ભી અલ્લાહ

તઆલાકી મરજી કે બગૈર મુમ્કીન નહી હૈ, કયૂં કે હકીકતમેં અસર પૈદા કરને વાલી એક અલ્લાહકી જાત હૈ મગર અસ્બાબકે જમા હોને પર ઉસ્કા અસર જાહિર કરના ઉસ જાતે બારી તઆલાકી આદત હૈ.

(૮) હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર યહૂદી કા જાદૂ કરના :-

ઈમામ સઅલબા (રદી.) કી રિવાયત હૈ કે એક લડકા હુઝૂર (સ.અ.વ.)કી ખિદમત કરતા થા ઉસ મુનાફિક યહૂદીને ઉસ્કો બેહલા કર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા કંગા ઔર ઉસ્કે કુછ દંદાને ઉસસે હાસિલ કિયે ઔર એક તાત કે તારમેં ગ્યારહ ગિરહે લગાઈ, હર ગિરહમેં એક સૂઈ લગાઈ કંગે કે સાથ ઉસ્કો ખજૂર કે ગિલાફમેં રખકર એક કુંવેમેં પથ્થર કે નીચે દબા દિયા.

અલ્લાહ તઆલાને સૂરએ નાસ ઔર સૂરએ ફલક નાઝિલ ફરમાઈ જિન્મેં ગ્યારહ આયતેં હૈ આપ હર ગિરહ પર એક એક આયત પઢ કર એક એક ગિરહ ખોલતે રહે યહાં તક કે સબ ગિરહે ખુલ ગઈ ઔર આપસે અચાનક એક બોઝસા ઉતર ગયા.

(ઈબ્ને કષીર) (મઆરિફૂલ કુર્આન ૮/૮૪૬)

નબી (સ.અ.વ.) પર જાદૂ કા અસર હુવા તો લોગોં કો તઅજજુબ હોતા હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર જાદૂકા અસર કેસે હો સકતા હૈ ? તો યહાં ખુલાસે કે તૌર પર યે જાનના જરૂરી હૈ કે જાદૂ કા અસર ભી અસ્બાબે તબઈયહ કા અસર હોતા હૈ જૈસા કે આગસે જલના યા ગરમ હોના, પાનીસે ઠંડા હોના. બાઝ અસ્બાબે તબઈયહ સે બુખાર આ જાના યા મુખ્તલિફ કિસ્મકે દર્દ ઔર બીમારીયાં પૈદા હો જાતી હૈ યે એક એક તબઈ અમ્મ હૈ. જિસસે પયગંમ્બર, અમ્બિયા (અલ.) મુસ્તસ્ના નહી હો સકતે. ઈસી તરહ જાદૂ કા અસર ભી હો સકતા હૈ ઈસ લિયે નબી પર ભી જાદૂ કા અસર હોના કોઈ તઅજજુબ કી બાત નહી હૈ.

(૯) જાદૂ કા અસર :-

બાઝ ઉલ્માકા કૌલ હૈ કે જાદૂગર કે હાથસે એસે ઉમૂર જાહિર હોતે હૈ જો ઈન્સાનકી કુદરતમેં નહી જૈસે કિસીકો બીમાર યા દીવાના બના દેના. લેકિન જાદૂસે એસા નહી હોતા બલ્કે અલ્લાહ તઆલા જાદૂકે વકત ઉસ્કા અસર પૈદા કર દેતા હૈ. (કુતુબી)

બાઝ કા કેહના હૈ કે બાઝ અવકાત જાદૂસે આદમીકી મૌત હો જાતી હૈ યા બીમાર હો જાતા હૈ. (ફતાવા અબ્દુલહેય)

(૧૦) જાદૂકા ઈલાજ :-

હર મોમિનકા અકીદા હૈ કે દુનિયા વ આખિરતકા હર નફા નુકશાન અલ્લાહ તઆલાકે હાથ મેં હૈ બગૈર ઉસ્કી યાહતકે કોઈ કિસીકો એક ઝર્હ કા નફા યા નુકશાન નહી પહૂંચા સકતા તો દુનિયા વ આખિરત મેં આફત સે મહફૂઝ રેહનેકા અસલ ઝરીયા એક હી હૈ કે ઈન્સાન અપને આપકો અલ્લાહકી પનાહ મેં દે દે ઔર અપને અમલ સે ઉસ્કી પનાહમેં આનેકે કાબિલ બનને કી કોશિષ કરે.

જાદૂકે ઈલાજકો હમ દો હિસ્સોમે તકસીમ કર સકતે હૈ (૧) જાદૂકા અસર પૈદા હોનેસે પહેલે હિફાઝતી તદબીર કરના (૨) જાદૂકા અસર હોનેકે બાદ ઉતાર કરના.

(૧૧) જાદૂકે અસરસે પહેલે હિફાઝતી તદબીર :-

અગર કોઈ આદમી યે હર મેહસૂસ કરે કે શાયદ મુંઝ પર કોઈ મેરા દુશ્મન જાદૂ કરેગા તો ઉસે યે હિફાઝતી અમલ કરતે રેહના યાહીયે.

હર ફર્જ નમાઝકે બાદ દુઆ માગના ઔર નીચે લિખી ગઈ સબ દુઆએ પઢ લિયા કરે. ઈન્શાઅલ્લાહ જાદૂકે અસર સે હિફાઝત રહેગી.

(૧) આયતુલ કુર્સી (પા-૩૩-૧) પઢના

(૨) સૂરએ ઈખ્લાસ (પા-૩૦૩-૩૭) પઢના

(૩) સૂરએ નાસ ઔર સૂરએ ફલક (પા-૩૦૩-૩૯) પઢના

(૪) મગરિબ બાદ સૂરએ બકરહકી આખરી દો આયતેં (પા-૩૩-૮) પઢના

(૧૨) જાદૂકા અસર હો જાને પર ચે ઈલાજ કરે :-

જાદૂકા અસર હો જાયે તો સબસે પહેલે ચે દેખના હોગા કે કિસ કિસ્મકા જાદૂ હે ઈસ્કા ઈલાજ કરને કે લિયે કિસી મોઅતબર આમિલ સે ઈલાજ કરાના પડેગા તાકે બીમારી કા સહી પતા લગે ઔર સહી ઈલાજ હો સકે.

યહાં પર બહોત ફાયદામંદ દુઆ હદીસસે નકલ કરતે હે.

(૧) હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) ને હુઝૂર (સ.અ.વ.)કો દુઆએ સીખાઈ

“ભિસ્મિલ્લાહિ અરકીક મિનકુલ્લિ શયઈન યૂજિફ વમિન શારિ કુલ્લિ નફસીન અંવ અયનીન હાસિદિન અલ્લાહુ યશફીક ભિસ્મિલ્લાહિ અરકીક.”

ચે દુઆ ત્રીન મરતબા પઢકર બદન પર દમ કર લિયા કરે.

(૨) દૂસરા ઈલાજ ચે હે કે, બેરીકે સાત સબજ પત્તે લેકર કુટ લે ફિર ચે પત્તે ઔર નહા સકે ઈત્ના પાની બાલ્ટીમેં લેકર ઉસ પાની પર આયતુલકુર્સી ઔર ચાર કુલ કી સૂરતેં પઢકર પાની પર દમ કરે ફિર થોડા પાની પીલે ઔર બાકી પાની સે ગુસ્લ કરે ઉમ્મીદ હે કે પહેલે હી દિનમેં શિફા હો જાયેગી. અગર બીમારી બાકી રહી તો ચંદ દિન ચે નુસ્ખા ઈસ્તિમાલ કરે.

(૩) અગર ઈલાજ કરને મેં વો ચીઝ મિલ જાયે જિસ્કો જાદૂ મેં ઈસ્તિમાલ કિયા ગયા હો તો ઉસ્કો તોડ દિયા જાયે અલ્લાહકે હુકમ સે ફૌરન જાદૂકા અસર ખત્મ હો જાયેગા. (રિસાલા હુકમે સહર)

(૧૩) બાઝ મુર્જઅ અમલ :-

હઝરત મૌલાના ઈફતિખાઝૂલ હસન સાહબ કાંધલવી સાહબને જાદૂકા અસર ખત્મ કરનેવાલે અમલ બતાયે, વો ચે હે

(૧) એક મરતબા હઝરત મૌલાના મુહંમદ ઈલ્યાસ સાહબ (રઅ.) કો જાદૂકા અસર હો ગયા તો એક માહિર શખ્સને યે જુમ્લા “જાદૂ બરસરે જાદૂગર” લિખ કર દિયા ઔર હિદાયત કી કે બીમાર કે સરહાને લટકારહે ઔર યે જુમ્લા લિખાથા સફેદ મુર્ગો કે ખૂન સે.

મુર્ગા ઝુબ્હ કરને કે બાદ ઉસ્કી ગરદન પર ઈત્ના ખુન રેહ જાતા હે જિસસે લિખા જા સકે ઔર દમગેર મસ્ફૂહ (ન બહેનેવાલા) નાપાક નહી હે કે કિસી કિસ્મકા ઈશકાલ પૈદા હો.

(૨) કિસી એક જગા પર બેઠકર ૧૧૬૫ મરતબા યે દુઆ પઢે.
અલ્હૂ મા અન્તુમ મુલ્કૂન ફલમ્મા અલ્દંવ કાલ મૂસા મા જિઅતુમ બિહિસ્સિહરૂ ઈનલ્લાહ, સયુબતિલુહુ ઈન્નલાહ લા યુસ્લિહું અમલલ મુફ્સિદીન
 (સૂરઅ યૂનુસ-૭૮)

ઔર સયુબતિલુહુ પર જાદૂકો દૂર કરનેકા તસવ્વુર કરે તીન રોઝ તક એસા હી કરે. ઈન્શાઅલ્લાહ બીમારી જાતી રહેગી.

અગર બીમાર યે દુઆ ન પઢ સકે તો કોઈ દૂસરા આદમી પઢ કર બીમાર પર દમકરે. અગર બીમાર હાજિર ન હો દૂર હો તો પઢકર બીમારકા તસવ્વુર કરકે ફૂંકદે. અગર બીમારી ખત્મ હોનેકા તસવ્વુર કરેગા તો બીમારી દૂર હો જાયેગી ઔર અગર જાદૂ કરને વાલે પર જાદૂ વાપસ કરનેકા તસવ્વુર કરેગા તો ઉસ પર જાદૂ વાપસ લોટ જાયેગા. (જાદૂકે અહકામ-૪૪)

(૧૪) જાદૂ ઔર બગાવતસે કિસીકો કત્લ કરના હરામ હે :-

ઈન્સાનકા હાલ યે હે કે જબ ઉસ્કે દિલમેં કીના પૈદા હો જાતા હે તો ઉસ્કો ભૂલતા નહી ઈસી લિયે બાઝ લોગોંકે દિલોંમેં કીના ઔર ગુસ્સા જોશ મારતા હે. ઔર ઉસ્કા ગુસ્સા ભડક ઉઠતા હે તો બાઝ મરતબા વો કિસીકો કત્લ કરનેકી હિમ્મત પકડે જાને ઔર જેલમેં જાનેકે ડરકી વજહસે નહી કરતા. તો ફિર કિસીકો મારનેકે લિયે ખાનેમેં ઝેહર મિલાતા હે યા જાદૂકે

ઝરીયે મારતા હે હાલાંકે યે હરકત ભી કત્લ કરને જૈસી હે. બલ્કે ઉસસે ભી ઝયાદા સખ હે.

ઈસી તરહ બાઝ લોગ બગાવતકી જૂઠી તોહમત લગાકર હાકિમોંસે મુખ્બરી (ખબરે પહૂંચાના) કરતે હે તાકે હાકિમઉસ્કો કત્લ કરદે. યે ભી કત્લ જૈસા હી ગુનાહ હે. (હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ-૧/૮૧૬)

(૧૫) જાદૂગરકા કિસ્સા :-

અલ્લામહ કુર્તુબી (ર.અ.) ને “અલ જામિ ઉલ અહકામુલ કુર્આન” મેં એક જાદૂગરકા કિસ્સા લિખા હે તફ્સીરસે યહાં નકલ કરતે હે.

(૧) વલીદ બિન ઉકબા કે પાસ એક જાદૂગરથા જો રસસીપર આરામસે ચલતાથા. ઔર દૂસરા બડા કમાલ ઉસ્કે પાસ યે થા કે વો ગધે કે સુરીનસે દાખિલ હો કર ઉસ ગધેકે મુંહસે નિકલ જાયા કરતાથા. જુન્દૂબ બિન કઅબને ઉસ્કો કત્લ કર દિયાથા. (કયૂંકે ઉસ્કે કરતબોંસે ફિત્ના પૈદા હોતા થા.)

(મ-કુ-૮/૮૪૮)

(૨) ઈમામ બુખારી (ર.અ.)ને અપની તારીખમેં અબૂ ઉસ્માન નહદીસે રિવાયત કિયા હે કે વલીદકે ઝમાનેમેં એક આદમી ખેલ કર રહ થા. સબકે સામે ઉસ્ને એક આદમીકો જૂબહ કિયા ઔર ઉસ્કા સર ધડસે બિલકુલ અલગ કર દિયા. ફિર દેખતેહી દેખતે ઉસ્કા સર સહી હાલત પર કર દિયા સબ લોગોંકો ઉસ પર બહોત તઅજજુબ હુવા ફિર એક આદમી આયા ઔર ઉસ્ને ઈસ જાદૂગર કો મારડાલા. (અલ જામિઉલ ફરીદ-૧ ૧૩)

ઈસ કિસમકે વાકિઆત હર ઝમાનેમેં જાહિર હોતે હે ખાસ કર ઈસ ફિત્ને કે દૌરમેં મુખ્બલિફ શકલોમેં જાહિર હોતે રહેતે હે.

હર શહરમેં નજર બંદી કરનેવાલે આપ દેખ સકતે હે ઈસ લિયે ઝયાદા વાકિઆત નકલ કરનેકી જરૂરત નહી. તકરીબન હર આદમી કાલા જાદૂ ઔર બાઝીગરોંકે તમાશોંકો દેખે હૂએ હોતા હે. (જાદૂકે અહકામ-૩૨)

(૧૩) નજૂમી -કાહિન :-

(૧૬) નજૂમી (જયોતિષ વિધાનો જાણકાર) જોશી :-

સિતારોંકે અસરસે મૌસમી ઓર ઝમીન કી આબાદી કે હાલાત બતાના ઓર ઈન્સાનોંકે મુસ્તકબિલ કે હાલાત બતાયે જાતે હે જો એક કિસમકા કાહિન (ભવિષ્યવાણી કહેનાર) કહેલાતા હે ઓર કાહિન ભી જાદૂગર કે હુકમમેં હે ઓર જાદૂગર કાફિર હે ઈસ્લામમેં એસે ઈલ્મકી કોઈ ગુંજાઈશ નહી.

સિતારોંકે ઝરીયે જબ વો મુસ્તકબિલ કી બાતોં કા પતા લગાતા હે તો ગોયા વો સિતારોંકે ઝરીયે ગૈબ કી બાતેં બતલાતા હે જો અલ્લાહ કે સિવા કિસીકો માલૂમ નહી.

નજૂમીઓ કી તરફ સે બતાઈ ગઈ બાતોં મેં સે કોઈ એકાદ બાત કભી કભી સચ્ચી નિકલ આતી હે. હદીષ શરીફ મેં હે કે એક આધ બાતકો શયતાન ડાકૂ સો જૂઠ મિલાકર અપને દોસ્તોંકે કાનમેં ડાલ દેતા હે. ઉન્કેં બારેં મેં શરીઅત કા ફરમાન હે કે “યે કોંમમેં ગુમરાહી પૈદા કરનેવાલે હે.”

નજૂમી લોગ જો ઝાઈયા (કુંડળી) બનાતે હે વો ફર્જી (બનાવટી-ઉપજાવેલું) કહેલાતી હે, ઈસ તરહ જિંદગી ઓર પૈદાઈશ વગૈરહ કા ઝાઈયા ભી બનાતે હે યે સબ ફર્જી (કાલ્પનિક) હોતે હે.

ઈસ્લામમેં જિંદગી સિતારોંકે અસરસે બનતી બિગડતી નહીં બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાનકે મુકદ્દર ઓર તદબીર ઓર જરૂરત કા લિહાઝ કરકે ઉસ્કા કામ બનાતા હે.

(૧૭) કાહિન :- (ભવિષ્યવાણી કહેનાર) :-

કાહિન ઉસ શખ્સ કો કહેતે હે જો ગૈબ કી ખબરેં બયાન કરતા હો ઓર મકકારી ઓર ફરેબ સે લોગોં કો ઠગતા હો ઓર યે કાહિની કા પેશા તો બહોત પૂરાને ઝમાને સે ચલ રહા હે.

કાહિન કે બારે મેં યે કહા જાતા હૈ વો સિતારોં કી ગરદિશ ઔર ઉસ્કે અસર કો જાનતે હૈ ઔર જિન્નાત-શયાતિન ઔર નાપાક રૂહોં પર ઉન્કા કાબૂ હોતા હૈ ઉન્કી મદદ સે વો ગૈબ કી ખબરે માલૂમ કરતે હૈ કિસી ગુમશુદા કે બારે મેં બતા સકતે હૈ કે વો કહાં હૈ ? ચોરી હો જાએ તો ચોર કા પતા બતા દેતે હૈ.

કાહિન લોગોંકો ફરેબ ધોકા દેકર અપના મકસદ હલ ક્રિયા કરતે થે ઔર કમઝોર અકીદા કે લોગોંકો લૂંટા કરતે થે, ઔર લોગ ઉન્કે પાસ અહવાલ માલૂમ કરને કે લિયે નઝરો નિયાઝ લે કર આતે થે.

કુરેશે મકકા કો જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને દઅવતે ઈસ્લામ પેશ કી, ઔર આપને કુર્આન મજીદ કી આયતેં સુનાઈ તો લોગોંને આપ પર કાહિન હોને કા ઈલ્લામ લગાયા.

કાહિન લોગ અપની બાતોં મેં ગોલમોલ અલ્ફાઝ ઈસ્તિમાલ કરતે થે તાકિ મુખાતબ અપને મતલબ કી બાત ખૂદ કે લિયે સાબિત કર સકે.

(૧૮) કાહિન ઔર નજૂમી કે પાસ જાના :-

ઈમામ મુસ્લિમને સહીહ હદીષમેં રિવાયત ક્રિયા હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જો કોઈ નજૂમી યા કાહિન કે પાસ જાયે ઔર વો જો કહેતા હૈ ઉસ્કી તસ્દીક કરે તો ઉસ્ને ઉસ ચીઝ કી નાશુકિ કી જો મુંહમ્મદ (સ.અ.વ.) પર નાઝિલ કી ગઈ હૈ.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ જિસ્ને ફાલ લેને કે લિએ પરીન્દા ઉડાયા યા ખૂદ કાહિન બના યા કાહિન કે પાસ ગયા યા જાદૂ ક્રિયા યા ઉસ્કે જાદૂગરને ઈલાજ કીયા. ઔર કાહિનને જો કુછ કહા ઉસ્કી તસ્દીક કી તો ઉસ્ને નબી પર નાઝીલ કી ગઈ ચીઝ કે સાથ કુફ્ર ક્રિયા.

(બઝઝાર-મુન્જરી)

મતલબ એ છે કે જાદૂગરોં ઔર નજૂમીઓં ઔર કાહિનોં કે પાસ જાના ઔર ઉસ્કી તસ્દીક કરના બિલ્કુલ જાઈઝ નહી છે. કયૂંકે યે અકીદએ તોહીદ કે ખિલાફ છે.

ઈસ તરહ જાદૂ કો દૂર કરને કે લિયે જાદૂ કરના હરામ છે.

બલ્કે ઉસ્કા ઈલાજ કુઆર્ન મજ્હદ કી આયતોં ઔર હદીષ કી દુઆઓં કે ઝરીયે ઔર વો કલિમાત જો શર્ક ઔર ઉસ્કે જરાસીમ સે પાક હો જાઈઝ છે.

(૧૪) અમલિયાત :-

(૧૯) અમલિયાત કરના :-

હદીસમેં જો મંતર, તાવીઝ, ઔર ટૂટકે વગેરહ કરને કી મનાઈ બયાન ફરમાઈ છે (મિશકાત)

ઉસ્કા મિસ્દાક વો ચીઝેં હૈ જિન્મેં શર્ક હો યા અલ્લાહકો ભુલકર અસ્બાબ પર ભરોસા કર બેઠે.

કુઆર્ન-હદીસકી દુઆઓં ઔર દિગર અમલિયાત જિસ્મેં કલિમાત શર્કીયહ ન હો ઔર મુસ્તનદ બુઝુર્ગોં સે સાબિતહો જાઈઝ છે. બલ્કે મસ્નૂન છે.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ -૫-૫૨૫)

(૨૦) તકદીરે ઈલાહીકા ફેંસલા નાફિઝ હોકર રેહતા હૈ :-

અલ્લાહ તઆલાને જો મામલા રાહત યા તકલીફ કા કિસીકે લિયે મુકદ્દર કર દિયા છે તો તકદીરે ઈલાહી નાફિઝ (લાગું) હો કર રેહતી હૈ કોઈ શખ્સ અપની ફહમઔર બસીરત સે યા દૌલત કે ઝોરસે ઉસસે બચ નહી સકતા.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ને ફરમાયા કે હૂદહૂદ પરિન્દા ઝમીન કી ગેહરાઈ કો દેખ લેતા હૈ મગર ઝમીન પર ફેલા હુવા જાલ ઉસ્કી નજર સે ઓજલ હો જાતા હૈ જિસ્મેં વો ફસ જાતા હૈ. (કુતુબી)

(૨૧) આયાતે હિફાઝત :-

હિફાઝત કરનેવાલી આયતે કુર્આન મજીદમાં વો આયતે હે જિન્કી ફઝીલત ઔર કરામત યે બતાઈ જાતી હે કે ઉન્હે પઢકર ઈબ્લીસ ઔર દૂસરી આફતોં ઔર બલાઓસે પનાહ મિલતી હે વો આયતે યે હે.

(૧) આયતુલ કુર્સી (પા-૩, રૂ-૨)

(૨) સૂરએ યુસુફ (આયત ૬૪, પા-૧૩, રૂ-૨)

(૩) સૂરએ રઅદ (આયત ૧૧, પા-૧૩, રૂ-૮)

(૪) સૂરએ અલ હિજર (આયત ૧૭, પા-૧૪, રૂ-૨)

(૨૨) સફરમેં જહાં કિયામ કરના હો યે દુઆ પઢે :-

“અઉઝૂબિફલિમાતિલ્લાહિતામ્માતિ મિન શરૈ મા ખલક.”

ઈન દુઆઓંકી બરકતસે સિર્ફ જાદૂકી નહી બલકે હર કિસ્મકી બુરાઈ ઔર શરસે હિફાઝત રહેગી શર્ત યે હે કે પૂરે યકીન કે સાથ પઢે ઔર હંમેશા પઢતાહી રહે.

(૨૩) ફઝાઈલે સૂરએ બકરહ :-

યે સૂરત કુર્આન મેં સબસે બડી સૂરત ઔર બહોત સે અહકામ પર શામિલ હે. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા સૂરએ બકરહ પઢા કરે. ઈસ્કા પઢના બરકત હે ઔર ઉસ્કા છોડના હસરત ઔર બદનસીબી હે. “સૂરએ બકરહ” પઢને વાલેં પર બાતિલ ચીઝેં કાબૂં નહી પા સકતી.

યહાં બાતિલ ચીઝેં સે મુરાદ જાદૂગર હે. મતલબ યે હે કે ઈસ સૂરતકે પઢને વાલેં પર કિસીકા જાદૂ ન ચલેગા. (મુસ્લિમ શરીફ)

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા જિસ ઘરમેં સૂરએ બકરહ પઢી જાયે શયતાન વહાં સે ભાગ જાતા હે. (ઈબ્ને કષીર)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.)ને ફરમાયા, સૂરએ બકરહ કી દસ આયતેં એસી હે કે અગર કોઈ શખ્સ ઉન્કો રાતમેં પઢે તો ઉસ

રાત શયતાન-જિજ્ઞાસાત ઘરમેં દાખિલ ન હોગા. ઔર ઉસ્કો ઔર ઉસ્કે અહલો અયાલ કો ઉસ રાતમેં કોઈ આફત, બીમારી, રંજ, ગમવગેરહ ના ગવાર ચીઝ પેશ ન આયેગી અગર યે આયત મજનૂન (પાગલ) પર પઢી જાયે તો ઉસ્કો ઈફાકા હોગા વો દસ આયતે યે હે

- ❖ અલિફલામ-મિમ-સે હુમયુકિનુન (ચાર આયતે) પા-૧ ૩-૧)
- ❖ આયતુલ કુર્સી (એક આયત) (પા-૩ ૩-૧)
- ❖ આયતુલ કુર્સી કે બાદ વાલી (દો આયતે)
- ❖ લાઈકરાહ ફિદદીન સે હુમફિહા ખાલિદૂન તક (પા-૩ ૩-૨)
- ❖ સૂરએ બકરહ કી આખરી (ત્રીન આયતે
“લિલ્લાહિ માફિસ્સમાવાતિ સે કવમિલ કાફિરીન તક”

(પા-૩ ૩-૮) (ઈબ્ને કષીર)

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા કે અલ્લાહને સૂરએ બકરહ કો ઈન દો આયતોં પર ખત્મ ફરમાયા હૈ. જો મુંઝે ઈસ ખજાનએ ખાસસે અતા ફરમાઈ હૈ જો અશકે નીચે હૈ ઈસ લિયે તુમ ખાસ તૌર પર ઈન આયતોં કો સીખો. ઔર અપની ઔરતોં ઔર બચ્ચોંકો સીખાઓ.

ઈસ લિયે હઝરત ઉમર ફારૂક (રદી.) ઔર હઝરત અલી (રદી.) ને ફરમાયા કે હમારા ખ્યાલ યે હૈ કે કોઈ આદમી જિસ્કો કુછ ભી અકલ હોવો સૂરએ બકરહ કી ઈન આયતોંકો પઢે બગૈર ન સોયેગા.

(મ-કુ-૧-૬૩૧) (બયહકી)

(૨૪) સૂરએ બકરહ પઢનેવાલે કે ઘરમેં શયતાન દાખિલ ન હોગા

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હે અપને ઘરકો કબ્ર ન બનાઓવો ઘર જિસ્મે સૂરએ બકરહ કી તિલાવત હોતી હૈ ઉસ્મે શયતાન દાખિલ નહીં હો સકતા. (તિરમિઝી)

(૨૫) સરકશ શયાતીન પર સખ આયતે :-

હઝરત અનસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ કે સૂરએ બકરહકી દો આયતે “**વર્ધલા હુકમુ ઈલાહુ વાહિદ**” સે ઝયાદા સખ શરીર જિન્નાતકે લિયે કોઈ ઔર આયત નહી.

(સૂરએ બકરહ-૧૬૩ (પા-૨, ૩-૩) દુર્રે મુન્ખૂર)

(૨૬) આયતુલ કુર્સીકી શાન :-

હઝરત કતાદહ (રદી.) ફરમાતે હૈ જિસ્ને અપને બિસ્તર પર ટેક લગાતે હૂએ આયતુલ કુર્સી પઢી તો દો ફરિશતે ઉસ્કી હિફાઝત કે લિયે મુકર્રર કિયે જાતે હૈ જો સુખ્હતક ઉસ્કી હિફાઝત કરતે હૈ.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હૈ હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) મેરે પાસ આયે ઔર ફરમાયા, ઈફરીત આપકે બિલાફ સાજિશ કર રહા હૈ, જબ ભી આપ અપને બિસ્તર પર ટેક લગાયેતો આયતુલ કુર્સી પઢ લિયા કરે.

(મ.કુ.૨/૩૫) (દૂર્રે મન્ખૂર)

(૨૭) સૂરએ હશર કી આખરી આયતોં કી બરકતે :-

હઝરત મઅકલ બિન યસાર (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા જો શખ્સ સુખ્હકે વકત **અઉઝુબિલ્લાહિસ્સમીઈલ અલીમિ મિનશશયતાનિ રંજુમ** ઔર ઉસ્કે બાદ ત્રીન મરતબા સૂરએ હશરકી આખરી ત્રીન આયતે “**હુવલ્લાહુલ્લજુ લાઈલાહ ઈલ્લાહુવ**” સે આબિર સૂરત તક પઢલે. તો અલ્લાહ તઆલા ૭૦ હજાર ફરિશતે મુકર્રર ફરમા દેતે હૈ જો શામતક ઉસ્કે લિયે મગફિરત કી દુઆ કરતે રેહતે હૈ અગર ઉસ દિન વો મર ગયા તો શહાદત કી મૌત હાસિલ હોગી ઔર જિસ્ને શામકો યહી આયતે ત્રીન મરતબા પઢલી તો યહી દર્જા ઉસ્કો હાસિલ હોગા (મઝહરી)

(૨૮) સૂરએ ઈખ્લાસ કી તાસીર :-

હઝરત અલી (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જો શખ્સ સુખ્હ કી નમાઝ અદા કરે ઓર બાતચીત ન કરે યહાં તક કે વો ફુલહુવલ્લાહુ અહદ કી (પુરી સૂરત) કો દસ મરતબા પઢલે ઉસ્કો ઉસ દિન કોઈ તકલીફ ઓર નુકસાન ન પહુંચેગા ઓર શયતાનસે ભી હિફાઝત હોગી.

(૨૯) ગમ ઓર બેચેની યા અહમ કામ પેશ આયે :-

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જિસ શખ્સકોકોઈ ગમ યા બેચેની યા અહમ કામ પેશ આયે તો ઉસ્કો યાહિયે કે યે કલિમાત પઢે. સબ મુશ્કિલે આસાન હો જાયેગી.

લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ અઝીમુલ હલીમ. લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહું રબુલ અરશિલ અજુમ. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહું રબુસ્સમાવાતિ વલ અરદિ વરબુલ અરશિલ કરીમ. (બુખારી મુસ્લિમ)

હઝરત અનસ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને હઝરત ફાતિમા (રદી.) સે ફરમાયા કે તુમ મેરી વસિયત કો સુનલો ઓર ઉસ પર અમલ કરો વસિયત યે હૈ.

યા હય્યુ યા કય્યૂમ બિરહમતિક અસ્તગીસ અસ્લિહલી શઅની ફુલ્લહું વલા તકિલ્ની ઈલા નફ્સી તરફત અયન.

સુખ્હ શામ પઢ લિયા કરો. યે દુઆ ભી તમામ હાજતેં ઓર મુશ્કિલોં કો હલ કરને કે લિયે બે નજર હૈ. (મ.કુ-૧/૧૩૧) (હાકિમ)

(૩૦) બલા ઓર આફતોંકો ટાલને કે લિયે :-

જબ અલ્લાહ તઆલાકી તરફ સે કિસીકી મૌતકા ફેંસલા હો જાતા હૈ. યા ઉસ પર કિસી બલા કા ઉતરના તય હો જાતા હૈ તો ઐસે વકત મેં અગર વો શખ્સ માલ કી બહોત બડી મિકદાર રાહે ખુદામેં ખર્ચ કરે ઓર ખૂદ ભી ઓર

દૂસરે નેક બંદે ભી ઉસ્કે હકમેં ગિડ ગિડા કર દુઆ માગે તો ઉસ્કી મૌત કા ફેંસલા રૂક જાતા હૈ ઔર બલાએ ટલ જાતી હૈ.

તિરમિઝી શરીફ કી રિવાયત હૈ કે “દુઆહી કઝાએ ઈલાહીકો ફેરતી હૈ ઔર નેકીહી ઉમ્મ મેં ઝયાદતી કરતી હૈ” (મિશકાત)

મુંઝે (હઝરત મૌલાના સઈદ અહમદ પાલનપૂરી) ઈસ્કા તજુરબા હૂવા હૈ. મેરે એક મુતઅલ્લિક કા બોલ્ટન શહેરમેં એકસીડન્ટ હો ગયા. એક માહ તક વો બેહોશ રહે. આબિરમેં ઉન્કે મુતઅલ્લિકને એક બડી રકમ ખર્ચ કી ઔર દારૂલ ઉલૂમમેં ખતમે બુખારી શરીફ કરવા કર દુઆ કરાઈ તો અલ્લાહને શિફા દી.

મેરા મામૂલ યે હૈ કે જબ ઘરમેં કોઈ બીમાર હોતા હૈ ઔર દો-ચાર રોઝ કે ઈલાજ સે શિફા નહી હોતી. તો મેં ઘર વાલોંકો સદકા કરને કે લિયે કેહતા હૂં અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી બરકતસે જલ્દી મરીજ કો શિફા બખશતે હૈ આપ લોગભી આઝમા કર દેખે.

(૩૧) વુંઝૂ ઔર નમાઝ કે ઝરીયે પનાહ :-

મુસન્નિફ આકામુલ મરજાન ફરમાતે હૈ કે શયતાનસે પનાહ લેનેકે લિયે વુંઝૂ ઔર નમાઝભી એક અમલ હૈ કયું કે હદીષમેં આતા હૈ કે ગુસ્સા શયતાનકી તરફસે હૈ ઔર શયતાન આગસે પયદા કિયા ગયા હૈ ઔર આગ પાનીસે બુઝાઈ જાતી હૈ. બસ જબ તુમમેસે કિસીકો ગુસ્સા આયે તે વો વુંઝૂ કરલિયા કરે. (અબૂ દાવૂદ)

(૩૨) મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત શયતાન સે હિફાઝત કી દુઆ :-

હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા જબ તુમમે સે કોઈ મસ્જિદ સે બહાર નિકલને કા ઈરાદા કરતા હૈ તો શયતાન ઈબ્લીસ અપને લશ્કર કો બુલાતે હૈ વો દોડ કર જમા હો જાતે હૈ જૈસા કે શેહદ કી મખિબયાં શેહદ કે છત્તે પર બસ! જબ તુમ મસ્જિદ કે

દરવાઝે પર ખડે હો તોયે દુઆ પઢે : અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઉઝબિક મિન
ઈબ્લીસિ વજુનૂદિહી તો ઈબ્લીસ કે લશ્કર ઉસ્કા કુછ બિગાડ નહીં સકેગા.
(કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

(૩૩) સપ્ત બીમારીસે શિક્ષકે લિયે :-

સૂરએ મુઅમિનૂન કી આખરી દો આયતે ખાસ ફઝીલત રખતી હૈ.
હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે ઉન્કા ગુજર એક
ઐસે બીમાર પર હુવા જો સપ્ત બીમારીયોંમેં મુબતલા થા. આપને ઉસ્કે કાનમેં
યે દો આયતે પઢી વો ઉસી વકત અચ્છા હો ગયા.

અફહરિબતુમ અન્નમા ખલકનાકુમ અબસા વઅન્નકુમ ઈલયના
લાતુરજઉન. ફતઆલલ્લાહુલ મલિકુલ હકક લાઈલાહુવ રબુલ
આર્શિલ કરીમ. વમંચ યદઉ મઅલ્લાહિ ઈલાહન આખર લા બુરહાનલહું
બિહિ. ફઈન્નમા હિસાબુહું ઈન્દ રબ્બિહિ ઈન્નહું લા યુફલિહુલ કાફિરૂન.
વકુર્ રબ્બિગ ફિર વરહમ વઅન્ત ખયરૂરહિમીન.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ઉન્સે પૂછા આપને ઉસ્કે કાનમેં કયા પઢા ?
અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઉદ (રદી.) ને ફરમાયા સૂરએ મુઅમિનૂનકી આખરી
દો આયતે આપ (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા કસમહૈ ઉસ જાતકી જિસ્કે કબ્જે મેં
મેરી જાન હૈ અગર કોઈ આદમી યકીન કે સાથ યે આયતે પહાડ પર પઢ દે તો
પહાડ અપની જગા સે હટ સકતા હૈ. (મ.કુ.૬-૩૩૮) (કુર્તુબી મઝહરી)

(૩૪) જાદૂ અસર નહી કરતા :-

હઝરત કઅબે અહબાર (રદી.) જો કલિમાત પઢા કરતે થે ઉન્કી
તાસીર યે હૈ કે પઢને વાલે પર કોઈ જાદૂ અસર નહી કરતા. હઝરત કઅબે
અહબારસે લોગોંને પુછા વો કલિમાત કયા હૈ? તો આપને ફરમાયા.

અઉઝૂબિલ્લાહિલ અજુમિલ્લજી લયસ શયઉન અ-અઝમું મિન્હુ
વબિકલિમાતિલ્લા હિતામ્માતિલ્લતિ લા યુખવિરૂ હુજ બિર્વ વલા ફાજિરા

વળિ અસ્માઈલ હુસ્ના ફુલ્લહા મા-અલિમ્તું મિન્હા. વમાલમ અઅલમ મિન શારિ મા ખલક વબરઅ વજરઅ. (મ.કુ. ૧/૨૧૯) (મુવત્તા માલિક)

(૩૫) આફતોં ઓર બલાઓંકી હિકમતે :-

આફતોં ઓર બલાઓંસે મોમિનકે ગુનાહોંકા મામલા નિમટ જાતા હૈ. મોમિન પર જો મુસીબતેં નાઝિલ હોતી હૈ વો દુનિયા મેં ઉસ્કે ગુનાહોંકી સજા હોતી હૈ. વો દુનિયાસે પાક સાફ હોકર આખિરતમેં પહૂંચતા હૈ.

બુખારી શરીફકી રિવાયત હૈ જિસ્કે સાથ અલ્લાહ તઆલાકો ખૈર મંજૂર હોતી હૈ ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા આફતેં ડાલતે હૈ.

(મિશકાત)

તિરમિઝી મેં રિવાયત હૈ કે જબ અલ્લાહ તઆલા અપને બંદેકે સાથ ભલાઈકા મામલા કરના ચાહતે હૈ તો ઉસ્કો જલ્દી દુનિયાહીમેં સજા દે દેતે હૈ.

ઔર જબ અલ્લાહ તઆલા બંદેકે સાથ બુરા બરતાવ કરના ચાહતે હૈ તો ઉસ્કે ગુનાહોંકી સજાકો રોક લેતે હૈ. ઔર કયામતમેં પૂરા પૂરા બદલા દેતે હૈ.

(મિશકત-૧૫૬૫)

મોમિન કે લિયે યે બાત નિહાયત મુફીદ હૈ કે ઉસ્કે ગુનાહોંકા મામલા દુનિયાહી મેં નિમટ જાયે. ઉસ્કે લિયે આફતેં ઓર બલાયેં ખૈરકા સબબ બન જાતી હૈ. ઔર વો નેકીમેં શુમાર હોતી હૈ.

મગર હર મોમિન કે સાથ યે મામલા નહી ક્રિયા જાતા. બલ્કે જિસ મોમિનમેં તકવા ઔર ઈસ્લાહ કા મામલા પૈદા હો જાયે તો આમતૌર સે મોમિનકો દુનિયામેં ઉસ્કી બુરાઈયોંકી સજા દે દી જાતી હૈ.

ઔર જબ તક આદમી બુરાઈયોંમેં ફસા હુવા હોતા હૈ વહાં તક હર મોમિનકે સાથ યે બરતાવ નહિ ક્રિયા જાતા.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ - જિલ્દ-૧-૭૭૭)

(૩૬) ઈમાનકી સલામતીકી દુઆ કરતે રહેના ચાહિયે :-

અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ હૈ કે, હમને મોમિનોંકી જાન-માલ જત્રત કે અવેજ મેં ખરીદ લિયા હૈ. અબ અપના કુછ નહી રહા યે અલ્લાહ તઆલાકા એહસાન હૈ કે ખૂદ હી જાન - માલ દેને વાલે હૈ ઓર ખૂદ હી ખરીદાર હૈ. ઓર ઉન્કે બદલે જત્રત દે રહે હૈ. ઈસલિયે હમેં અપને જાન માલકો અલ્લાહકી મરજી કે મુતાબિક ઈસ્તિમાલ કરના હૈ. જબ શયતાન ગલત મશ્વરા દેને લગે તો ઉસે બતાદે કે યે સબ કુછ અલ્લાહકી રાહમેં બિક ચુકા હૈ. તુમ કયા ઢૂંઢતે હો ?

ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ (રઅ.) કા જબ આખરી વકત આયા તો આપને ત્રીન બાર લા, લા, લા, કહા શાર્ગિદોં કો ફિકર હુવા કે કહી ખુદાકા ઈન્કાર ન કર રહે હો. તબીયત સંભલને પર પૂછા તો આપ,ને ફરમાયા શયતાન સામને ખડા હૈ ઓર કેહ રહા હૈ “અહમદ તું ઈમાન સલામત લે ગયા” ઓર મુંઝસે બચ ગયા તો મેં કેહ રહા થા નહી નહી. અભી તો સાંસ મોજૂદ હૈ ઓર તેરે હુસ્લેકા અબ ભી ખતરા હૈ ઈસ લિયે ઈમાનકી સલામતી કી દુઆ કરતે રેહના ચાહિયે. (પેજ-૧૦૮)

(૩૭) શયતાનકા ડર ઓર ઉસ્કા ઈલાજ :-

ખ્વાબમેં શયતાનકે પરેશાન કરને કી સૂરત યે હોતી હૈ કે વો મન્દૂસ જાનવર જૈસા કે બંદર હાથી. કુતૈ ઓર કાલે આદમીકી શકલમેં નજર આતા હૈ. જિન્સે આદમી ડર જાતા હૈ. ઓર ખોફ પૈદા હોતા હૈ. અગર ઐસી સૂરત પેશ આયે તો અલ્લાહકી પનાહ તલબ કરે. અઉઝુ બિલ્લાહ પઢે. ઓર અપને બાયે જાનિબ થૂંકદે. ઓર કરવટ બદલ કર સો જાયે.

(હુજજતુલ્લાહિલ બાલિગહ જી/૫-૫૩૮)

(૩૮) શયતાનકે શર ઓર મકર સે બચનેકી જામેઅ દુઆ:-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મુસલમાનોંકો ઈસ દુઆકી તલ્કીન ફરમાઈ હૈ

કે ગુસ્સે ઔર ગજબકી હાલતમેં જબ કે ઈન્સાનકો અપને નફસ પર કાબૂં નહી રેહતા. ઔર ગુસ્સેમેં હુમઝ શયતાનકા દબલ હોતા હૈ. ઉસસે મેહફૂઝ રહે. ઈસ્કે અલાવા શયતાન ઔર જિન્નાતે કે દૂસરે અસરાત ઔર હુમ્લોં સે બચને કે લિયે ભી યે દુઆ મુજરબ હૈ.

અઉમુ બિકલિમા તિલ્લા હિતામાતિ મિન ગદબિલ્લાહિ વઈકાબિહિ વમિન શર્ફિ ઈબાદિહિ વમિન હમઝાતિશ્શયાતીનિ વઅંયહ દોરૂન.

હઝરત ખાલિદ (રદી.) કો રાતમેં નીંદ ન આતીથી તો આપને ઉન્કો યે દુઆ બતાઈ કે યે દુઆ પઢકર લેટા કરો. ઉન્હોંને યે પઢાતો શિકાયત જાતી રહી. (મ.કુ.૬/૩૩૦)

(૩૯) ઝયાદા બૂઢાપે વાલી ઉમ્મ સે પનાહ માંગો :-

ઐસા બૂઢાપા જિસ્મેં ઈન્સાનકી અકલ ઔર સમજમેં ખલલ આને લગે. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઐસી ઉમ્મ સે પનાહ માગી હૈ. આપ યે દુઆ કસરત સે માગા કરતે થે, ઔર હઝરત સઅદ (રદી.) યે દુઆ અપની સબ ઔલાદ કો યાદ કરા દે તે થે.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઉમૂબિક મિનલ બુખ્લિ વઅઉમૂબિક મિનલ જુબ્લિ વઅઉમૂબિક મિન અન અરૂહ્ ઈલા અરજલિલ ઉમ્મિ વઅઉમુબિક મિન ફિત્નતિદદુન્યા વઅઝાબિલ કબ્ર. (મ.કુ.૬/૨૪૧)

(૪૦) હર કિસ્મકી દીની દુન્યવી આફતોંકા ઈલાજ :-

હર મોમિન કા અકીદા હૈ કે દુનિયા-આબિરત કા નફા-નુકસાન અલ્લાહ તઆલાકે હાથ મેં હૈ રબ્બેકરીમ કે ચાહે બગૈર કિસી કો એક ઝરહ બરાબર નફા યા નુકસાન નહી પહૂંચા સકતા.

દુનિયા આબિરત કી તમામ આફતોંસે મેહફૂઝ રહેનેકા અસલ ઈલાજ એક હી હૈ કે ઈન્સાન અપને આપ કો અલ્લાહ કી પનાહ મેં દેદે. ઔર અમલ કે ઝરીયે ઉસ્કી પનાહ મેં આને કી કોશિષ કરે.

સૂરએ ફલક મેં તો દુન્યવી આફતોંસે અલ્લાહકી પનાહ માંગને કી તાલીમ હે ઔર સૂરએ નાસમેં આબિરત કી આફતોસે બચને કે લિયે પનાહ માંગી ગઈ હે. મુસ્તનદ હદીસોંમેં ઈન દોનોં સૂરતોં કે બડે બડે ફઝાઈલ ઔર બરકતે મન્કૂલ હે.

હઝરત આયશા (રદી.) ફરમાતી હે કે જબ રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો કોઈ બીમારી પેશ આતી તો મેં યે દોનોં સૂરતેં પઢકર આપ કે હાથોં પર દમકર દેતી થી ઔર આપ અપને તમામ બદન પર હાથ ફેર દેતે થે મેં યે કામ ઈસ લિયે કરતી થી કે હઝરત કે મુબારક હાથોં કા બદલ મેરે હાથ ન હો સકતે થે.

(ઈમામ માલિક (રઅ.)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન હબીબ સે રિવાયત હે કે એક રાત બારિશ ઔર સખ્ર અંધેરા થા હમ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો તલાશ કરને કે લિએ નિકલે જબ આપ (સ.અ.વ.) કો પા લિયા તો આપને ફરમાયા કે “**કુલહુવલ્લાહુ અહદ**” ઔર “**કુલ અઉઝુ ઝિરઝિબ ફલક**” પઢો, જબ સુબહ હો ઔર જબ શામહો તીન મરતબા પઢના તુમ્હારે લિયે હર તકલીફ સે અમાન હે.

(તિરમિઝી)

ખુલાસા યે હે કે તમામ આફતોં સે મેહફૂઝ રહેને કે લિયે યે દો સુરતે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ઔર સહાબા (રદી.) કા મામૂલ થા.

સૂરએ નાસ ઔર સૂરએ ફલક કે નાઝિલ હોને કા સબબ ભી આપ (સ.અ.વ.) પર જાદૂ કા વાકેઆ હે ઔર જાદૂ કા શર ઔર નુકસાન ઈસ લિયે ઝયાદા હોતા હે કે ઈન્સાન કો ઈસ્કી ખબર નહી હોતી ઔર બેખબરીકી વજહ સે ઉસ્કો દૂર કરનેકી ફિકર નહી કરતા. વો જાદૂ કે અસર કો બીમારી સમજ કર દવા દાઝ મેં લગા રહેતા હે ઔર તકલીફ બઢ જાતી હે.

શયતાન ઈન્સાન કી દુનિયા ઔર આબિરત દોનોં કો ઔર ખાસ કર આબિરત કો તબાહ કરને કી ફિકર મેં હે. ઈસ લિયે ઉસ્કા નુકસાન ઝયાદા

સખ છે.

દુનિયા કી આફતોંકા તો કુછ ન કુછ ઈલાજ ઈન્સાન કે કબ્જે મેં હે
ઔર વો કરતા ભી હે.

શયતાન કા મુકાબલા કરને કી કોઈ જાહીરી તદબીર ઈન્સાન કે બસ
મેં નહી. કયૂંકે શયતાન તો ઈન્સાન કો દેખતા હે. ઈન્સાન શયતાન કો દેખ
નહીં સકતા. ઔર ઈન્સાન પર મુજલિફ કિસમકે હુમલે કરને કી તાકત
રખતા હે. ઈસ લિયે સિર્ફ અલ્લાહ કા ઝિક્ર ઔર અલ્લાહ સે ઉસ્કી પનાહ
માંગના હી ઉસ્કા ઈલાજ હે જિસ્કી હિદાયત ઔર તાલીમ પૂરે કુર્આન મેં
બયાન કી ગઈ હે ઔર ઉસી પર કુર્આન મજીદ કો ખત્મ કિયા ગયા હે. (યાની
સૂરએ ફલક ઔર સૂરએ નાસ કી સૂરતોં પર ખત્મ કિયા હે.)

(મ.કુ. ૮/૮૫૩)

(૪૧) રાતકી સલામતી :-

રાતમેં એક શખ્સ કો બિચ્છૂંને કાટ લિયા. તો આપ (સ.અ.વ.)ને
ફરમાયા અગર વો શામકો યે દુઆ પઢ લેતા. “**અઉઝૂબિ કલિમાતિલ્લાહિતા
મ્માતિ મિન શર્મિમા ખલક**” તો ઉસ્કો બિચ્છૂં તકલીફ ન દેતા. (મુસ્લિમ)

ફાયદા :- રાત મેં ઈન્સાન કો બહોત સે ખતરોં કા અંદેશા રહેતા હે.
ચોર, ડાકૂ, ખૂની હમ્લે, જુલ્મ કરને વાલે ઔર બદકારીયાં કરને વાલે આમ
તૌર પર રાતકે વકત નિકલતે હે. જંગલી જાનવર, સાંપ, બિચ્છૂં, કીડે મકોરેં
વગેરહ કે ખતરેભી રાતકે વકત બઢ જાતે હે. યાહે આદમી સફરમેં હો યા
વતન મેં

હુઝૂર(સ.અ.વ.)ને અપની ઉમ્મતકો ઈન ખતરોંસે મેહફૂઝ રહેને કે
લિયે મુફીદ દુઆ તલ્કીન ફરમાઈ. અગર હરરોઝ શામકે વકત યે દુઆ

પઢલી જાયે તો રાત કે ખતરોં ઔર નુકશાન સે હિફાજત રહેગી.

એક રિવાયત મેં યે ભી હે કે જો કોઈ શખ્સ નઈ જગા પર ઉતરે ઔર ઉસ વકત યે દુઆ પઢી જાયે તો વાપસી તક ઉસ્કો કોઈ નુકશાન નહી પહુંચેગા. (ફરામીને રસૂલ(સઅ.) ૪૫૮)

(૪૨) બુરાઈયોંસે પનાહ હાસિલ કરના :-

એક શખ્સને નબીયે કરીમ (સ.અ.વ.)સે અર્જ કિયા મુંઝકો પનાહ હાસિલ કરને કે એસે કલિમાત બતાયે જાયે જિન્કે ઝરીયે મેં પનાહ હાસિલ કરસકું અપને ફરમાયા યે દુઆ પઢો. **અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઉઝુબિક મિન શારિ સમ્ફ. વ શારિ બસરી વશારિ લિસાની વશારિ કલ્બી વશારિહની** (યાની શરમગાહ) (નસઈશરીફ)

ફાયદા :- આંખ, કાન, હાથ, પાંવ, સે જહાં સેંકડોં નેકિયાં ઔર ભલાઈયાં હાસિલ કી જાતી હે વહાં ઈન્સાનસે ઈન્હી આઝાઓં સે બે શુમાર ગુનાહ ભી હોતે રહેતે હે.

ઈન્સાન કે બાહર કે દુશ્મનતો બહોત હે લેકિન ઉસ્કે દૂસરે દુશ્મન ખૂદ ઈસ્કે બદન કે આઝા હે. જબ કે ઈસ્કા ગલત ઈસ્તિમાલ કિયા જાયે. ઔર યે અંદર કે દુશ્મન બાહર કે દુશ્મન સે ઝયાદા ખતર નાક હે.

આપ (સ.અ.વ.) ને ઈન આઝાકે ફસાદ સે પનાહ તલબ કરને કી હિદાયત ફરમા કર અપની ઉમ્મત પર એહસાન ફરમાયા, વરના અપનેહી બદન કે આઝાકો કૌન દુશ્મન કેહ સકતા હે?

(ફરામને રસૂલ (સ.અ.વ.) ૪૫૯)

(૪૩) દુઆએ કર્બ કયું નહી પઢતે ? :-

કોઈ અયાનક કિસી મુસીબતમેં ગિરફતાર હો જાયે યો કોઈ પરેશાની આ જાયે. યા દુઃખ ઔર બેચેન કરને વાલા મામલા અયાનક પેશ આ જાયે તો ઉસ મૌકે પર કર્બ (બેચેની, દુઃખ, પીડા) સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને દુઆ બતલાઈ હે ચુંનાયે ઈમામ બુખારી (રઅ.)

ને દો દુઆઓ ઝિક્ર કી હે.

(૧) અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) અયાનક પેશ આનેવાલી બેયેની ઔર પરેશાનીમેં યે દુઆ પઢતે હે.

લાઈલાહ ઈલ્લાહુલ અજુમુલ હલીમ લાઈલાહ ઈલ્લાહુ રબ્બુસ્સમાવતિ વલ અરદિ વરબ્બુલ અરશિલ અજુમ.

(૨) અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) સે રિવાયત હે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) અયાનક પેશ આનેવાલી પરેશાની ઔર મુસીબતકે વકત યે દુઆ પઢતે થે.

લાઈલાહ ઈલ્લાહુલ અજુમુલ હલીમ લાઈલાહ ઈલ્લાહુ રબ્બુ અરશિલ અજુમ લા ઈલાહ ઈલ્લાહુ રબ્બુસ્સમાવતિ વલ અરદિ વરબ્બુલ અરશિલ કરીમ. અલ્લાહુમ્મ અસ્ફિ શર્હુ. (સહીહ બુખારી)

ઈસ હદીસકી શરહ મેં એક વાકિઆ લિખા હે. કે ઈમામ અબૂબક રાઝી (રઅ.) ફરમાતે હે કે મેં અસ્ફહાનમેં અબૂ નઈમ અસ્ફહાનીકી ખિદમતમેં હદીષ પઢને કે લિયે હાજિર થા. વહાં એક આલિમ અલ્લાહવાલે અબૂબક બિન અલી કે નામસે થે. કિસીને હાકિમે વકત સે ઉન્કે બારે મેં ગલત શિકાયત કી હાકિમને ઉન્કો જેલ મેં બંદ કર દિયા. ઈમામ અબૂબક રાઝી (રઅ.)ને ખ્વાબમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.)કી ઝિયારત કી આપકી દાહની તરફ હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) મુસલસલ તસ્બીહ પઢ રહેથે.

હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને મુંઝે મુખાતબ કરકે ફરમાયા, અબૂબક બિન અલીસે કહો કે બુખારી શરીફ મેં જો દુઆએ કર્બ હે. વો કયૂં નહી પઢતે ? ઉસ્કો પઢો, અલ્લાહ તઆલા મુસીબત દૂર કર દેગે. ચુંનાયે મેં ને બેદાર હોકર યે પયગામ અબૂબક બિન અલી કો પહૂંચાયા ઉન્હોંને ઉસ્કો પઢા ઔર

ચંદલી દિનમેં ઉન્કો જૈલ સે છુટકારા મિલ ગયા.

(૪૪) બેટીકો કોઈ તકલીફ પેશ આયે તો દુઆએ કર્બ પઢો :-

હઝરત હસન બિન હસન સે રિવાયત હૈ કે હઝરત જઅફર (રદી.) ને જબ અપની બેટીકા નિકાહ કરા દિયા તો ઉસ્કો રૂબસત કરતે હૂએ ફરમાયા. બેટી! જબ કભી કોઈ તકલીફ પેશ આયે તો દુઆએ કર્બ પઢીયો.

દુઆએ કર્બ નિહાયત મુજર્બ દુઆ હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) મુસીબતકે વકત યે દુઆ કિયા કરતે થે.

બંદા જબ કિસી મુસીબત ઔર તકલીફમેં ગિરફતાર હોને કે વકત અલ્લાહ તઆલાકો ઉસ્કે પાકિઝા નામોંસે પુકારેગા તો અલ્લાહ તઆલા ફૌરન ઉસ્કી તકલીફ કો દૂર કર દેગા.

એક હદીષમેં હૈ કે જબ બંદા "અલ્લાહુમ્મા" કેહતા હૈ તો બારી તઆલા ફરમાતે હૈ "લલ્લૈક યા અબ્દી" મેરે બંદે મેં હાજિર હૂં અલ્લાહ તઆલાકી ભી કયા અજીબ શાન હૈ? કિત્ની અઝમતોં ઔર કિબ્રિયાઈ વાલી ઝાત હૈ ઉસ્કે બાવુજૂદ બંદા જબ ઉસ્કો અય અલ્લાહ! કેહકર પુકારતા હૈ તો બારી તઆલા ફરમાતે હૈ અય મેરે બંદે મેં હાજિર હૂં ઈસ જુમ્લે પર તો આદમીકો મારે ખૂશીકે કુરબાન હો જાના ચાહિયે.

અલ્લાહ કે દરબારમેં હર દુઆ કુબૂલ કી જાતી હૈ. લેકિન બહોતસી મરતબા એસા હોતા હૈ કે દુઆ કા અસર દેરમેં જાહિર હોતા હૈ. લેકિન હમ યે ચાહતે હૈ કે દુઆ કા અસર આજહી જાહિર હો જાયે. મગર અલ્લાહ તઆલાકે યહાં મસ્લેહતેં હૈ. વો હમારી મસ્લેહત કો ખૂબ જાનતા હૈ. બંદા કોઈ ચીઝ માગતા હૈ. ઔર ઉસ્કા મિલના અપને લિયે ફાયદા સમજતા હૈ. લેકિન અલ્લાહ તઆલા જાનતા હૈ કે બંદેકા ઉસ્મેં ફાયદા નહી હૈ. ઈસ લિયે ફૌરન વો ચીઝ નહી દેતે.

શેખ સઅદી (રઅ.) ને ગુલિસ્તામેં બયાન કિયા હૈ કે બાપ કે પાસ

શેહદ તો બહોત હે લેકિન બેટે કે મિઝાજ મેં ગરમી હે. ઔર શેહદ કી ખાસિયતભી ગરમ હે. ઈસલિયે બેટે કે માગને કે બાવુજૂદ બાપ નહી દેતા. અગર દેગા તો નુકસાન હોગા.

શેખ સઅદી (રદી.) આગે બયાન ફરમાતે હે કે વો ઝાત તુંઝે માલદાર નહી બનાતી વો તેરી મસ્લેહત તુંઝસે બેહતર જાનતા હે. ઉસે માલૂમ હે કે તેરી ભલાઈ ઈસીમેં હે કે માંગી હૂઈ ચીઝ તુંઝે ન દીજાયે. ઈસલિયે નહી દેરહા હે. (હદીષકે ઈસ્લાહી મજામીન-૧૨/૩૫૯)

હર મુસીબત કા ઈલાજ:

તીન આદમી હઝરત હુસૈન બિન અલી (રદી.) કે પાસ આયે, એકને બારિશ કી કમી કી શિકાયત કી.

આપને ફરમાયા: કસરત સે ઈસ્તિગફાર કરો.

દૂસરે ને કહા મેરે યહાં ઔલાદ નહી હોતી મૈં અવલાદ કા ખ્વાહિશ મંદ હૂં.

ફરમાયા: કસરત સે ઈસ્તિગફાર કરો.

તીસરે ને કહા ઝમીન પર કહત (દૂખ્કાળ) પડગયા. ગલ્લા પૈદા નહી હુવા.

ફરમાયા: કસરત સે ઈસ્તિગફાર કરો.

હાજિરીને મજલીસને અર્ઝ ક્રિયા અય નવાસએ રસૂલ (સ.અ.વ.) તીનો અફરાદ મુખ્તલિફ શિકાયતે લેકર આયે મગર આપને એક હી જવાબ દિયા.

ફરમાયા: કયા? તુમને અલ્લાહ તઆલા કા ઈર્શાદ કુર્આન મજીદમેં નહી પઢા હૈ? (જિસ્કા તરજુમા યે હૈ)

અપને રબ સે અપને ગુનાહ બખશવાઓ (ઔર માફી માંગો) વો યકીનન બડા બખશને વાલા હૈ. વો તુમ પર આસ્માન કો ખૂબ બરસતા હુવા છોડ દેગા. ઔર તુમ્હે ખૂબ માલ ઔર અવલાદ મેં તરકકી દેગા. ઔર તુમ્હેં બાગાત દેગા. ઔર તુમ્હારે લિયે નેહરે નિકાલેગા.

(સૂરએ નૂહ-૧૦-૧૨)

બિફઝલિહિ તઆલા કિતાબ ખત્મ હૂઈ

રજબ ૧૪૩૬ હિજરી મે-૨૦૧૫

અસ્માઉ લિલ્લાહિલ હુસ્ના

અસ્માઉ લિલ્લાહિલ હુસ્ના પઢકર દુઆ કરનેસે દુઆ કુબૂલ હોતી હે.

સહીહ હદીસમેં હે કે અલ્લાહ તઆલાકે ૯૯ નામ હે. જો શખ્સ ઉન્કો મેહફૂઝ રખેગા (યાની ઉસ્કા ઝિક કરેગા) જન્મતમેં દાખિલ હોગા. (બુખારી-મુસ્લિમ)

યે અસ્માએ મુબારકહ તિરમિઝી કી રિવાયત કે મુતાબિક નીચે નકશાકી શકલમેં દર્જ હે.

હઝરત મૌલાના મુફતી શફી સાહબ (રઅ.)

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ			
الرَّحْمَنُ	الرَّحِيمُ	الْمَلِكُ	الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ	الْمُؤْمِنُ	الْمُهَيَّمِنُ	الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ	الْمُتَكَبِّرُ	الْخَالِقُ	الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ	الْغَفَّارُ	الْقَهَّارُ	الْوَهَّابُ
الرَّزَّاقُ	الْفَتَّاحُ	الْعَلِيمُ	الْقَابِضُ
الْبَاسِطُ	الْخَافِضُ	الرَّافِعُ	الْمُعِزُّ
الْمُذِلُّ	السَّعِیُّ	الْبَصِيرُ	الْحَكَمُ
الْعَدْلُ	اللطیفُ	الْخَبِيرُ	الْحَلِيمُ
الْعَظِيمُ	الْغَفُورُ	الشَّكُورُ	الْعَلِیُّ
الْكَبِيرُ	الْحَفِیْظُ	الْمُقِیْتُ	الْحُسْبُیُّ
الْجَبِيلُ	الْكَرِيمُ	الرَّقِیْبُ	الْمُجِیْبُ
الْوَاسِعُ	الْحَكِيمُ	الْوُدُودُ	الْمُحِیْدُ
الْبَاعِثُ	الشَّهِیْدُ	الْحَقُّ	الْوَكِیْلُ
الْقَوِیُّ	الْمَتِیْنُ		

الْوَلِيُّ	الْحَمِيدُ	الْمُحْصِي	الْمُبْدِي	الْمُعِيدُ	السَّعْيُ
الْمَيِّتُ	السَّحْيُ	الْقَيُّومُ	الْوَاحِدُ	الْمَبْجِدُ	الْوَاحِدُ
الْأَحَدُ	الصَّمَدُ	الْقَادِرُ	الْمُقْتَدِرُ	الْمُقَدِّمُ	الْمُؤَخِّرُ
الْأَوَّلُ	الْآخِرُ	الظَّاهِرُ	الْبَاطِنُ	الْوَالِي	الْمُتَعَالِ
الْبَرُّ	التَّوَابُ	الْمُنْتَقِمُ	الْعَفُوُّ	الرَّؤُوفُ	مَلِكُ الْمَلِكِ
ذُو الْعَلَالِ	الْمُقْسِطُ	الْجَامِعُ	الْفَتَى	الْمَغْنَى	الْمَانِعُ
الْأَكْرَامُ	النَّافِعُ	النُّورُ	الْهَادِي	الْبَدِيعُ	الْبَاقِي
الضَّارُّ	الْوَارِثُ	الرَّشِيدُ	الصَّبُورُ	تَمَّتْ	

يَا رَبِّ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا أَبَدًا • عَلَى حَبِيبِكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمْ